Primorski DNEVNIK

št. 27 (16.064) leto LIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni 'Doberdob' v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni 'Slovenija' pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

ST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600
GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382
Filiale - Ul. Ristori 2 - Tel. 0432/731190
NAROČNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art.2, comma 20/b, legge 662/96 - Filiale di Trieste

NEDELJA, 1. FEBRUARJA 1998

Kazen za vsako ceno

VOJKO COLJA

Samo diplomatski čudež bi lahko preprečil, da bi ZDA v roku dveh tednov vojaško kaznovale Irak. Medtem ko Amerika v Zalivu krepi svoj vojaški stroj, pa svetovna diplomacija upa, da bo pet minut pred dvanajsto washingtonsko administracijo prepričala, kako bi bombardiranje Iraka dodatno destabiliziralo celotno regijo, ohladilo že dovolj hladne odnose med zmernimi arabskimi državami in ZDA, povzročilo kritike evropskih zaveznikov in skalilo odnose z Rusijo.

V teoriji bi moral Washington razumeti, da se mu vojaški napad ne izplača. (Po zalivski vojni so ZDA leta 1993 in leta 1996 dvakrat vojaško kaznovale Sadama Huseina, a vsakič so ameriški bombniki in manevrirne rakete še utrdile iraškega diktatorja.) V praksi pa ni tako. V njihovi črnobeli naivnosti je za Američane Sadam Husein utelešeno zlo, ki ga je treba za vsako ceno kaznovati. Malo jim je mar, da bodo s tem še dodatno prizadeli ameriški ugled v tem delu sveta. Morda jih prav bližnjevzhodni neuspehi silijo v spopad, v katerem bi ponovno dokazali, da so vojaška velesila, pred katero se morajo vsi ukloniti.

Lanskega novembra so ZDA popustile pred pritiski mednarodne diplomacije in niso kaznovale Iraka, tokrat pa je položaj kočljivejši. Washingtonu ni namreč uspelo s slepega tira premakniti bližnjevzhodnega mirovnega procesa, kar je prizadelo njegov ugled ne samo med Palestinci temveč tudi med vsemi zmernimi arabskimi državami. Ameriški predsednik Clinton se ni hotel zameriti nikomur, s tem pa se je v bistvu zameril vsem, vključno Izraelcem. Sedaj išče revanš v Iraku, saj potrebuje tudi notranjo uveljavitev po zadnjih skandalih. Pri tem pozablja, da bo Irak v očeh arabskih množic ponovno izpadel kot žrtev ameriškega imperializma. Zmerne arabske države upravičeno ocitajo Washingtonu, da bi moral pokazati podobno odločnost ob nespoštovanju resolucij Varnostnega sveta tudi do Izraela in ne samo do Iraka. Navsezadnje je Irak za razliko od Izraela v glavnem spoštoval vse resolucije Varnostnega sveta, v zameno pa niso odpravili gospodarskega embarga. Že res, da je povzročal in še povzroča sive lase inšpektorjem, ki morajo nadzirati iraško razorožitev, a težko se znebimo občutka, da ZDA namenoma iščejo spore, da bi lahko kaznovale Sadama Huseina.

KOBARID / TRADICIONALNA IZMENJAVA VOČIL MED SLOVENCI Z OBEH STRANI MEJE

Ministra Frlec in Školč na srečanju s Slovenci videmske pokrajine

Školč je ob tej priložnosti izročil Viljemu Černu odlikovanje predsednika Kučana

KOBARID - Včeraj je bilo v Kobaridu že 28. tradicionalno srečanje predstavnikov Slovencev videmske pokrajine z oblastmi republike Slovenije. Srečanja sta se s slovenske strani udeležila zunanji minister Boris Frlec in minister za kulturo Jožef Školč. Frlec je poudaril da bo na skorajšnjem srečanju z italijanskim kolegom Dinijem opozoril sogovornika na nerešena vprašanja manjšine, Školč pa je profesorju Viljemu Černu (na sliki) izročil odlikovanje predsednika republike Kučana.

O stanju Slovencev v videmski pokrajini so nato spregovorili predsednik gorske skupnosti Nadiških dolin Firmino Marinig, ki je poudaril nujnost, da si obe državi prizadevata, da bi se Benečija otresl, a gospodarske zaostalosti, občinska svetovalka iz Rezije Luigia Negro in Rudi Bartoloth v imenu Slovencev Kanalske doline.

Na 3. strani

Zbor združenja "Darko Bratina"

GORICA - V petek je bilo v Gorici, na ustanovnem občnem zboru, formalno ustanovljeno združenje "Darko Bratina". Udejanjila se je zamisel Darkovih prijateljev in somišljenikov, da je najboljši način za ohranjevanje njegovega spomina, da se skušajo uresničiti njegove zamisli in načrti o oblikovanju novega skupnega prostora, o preseganju preteklosti in graditvi ozračja za prihodnost. Na zboru je bil odobren statut združenja in nakazane so bile glavne smernice programa. Čez približno mesec dni bo prvi redni občni zbor združenja.

Na 8. strani

Različni pištoli ubili Hrovatina in Alpijevo

RIM - Novinarko Ilario Alpi in televizijskega snemalca Mirana Hrovatina so ubile krogle iz dveh različnih pistol. To naj bi ugotovila več sto strani obsegujoča ekspertiza, ki so jo včeraj izročili namestniku rimskega državnega pravdnika Francu Ionti, ki vodi preiskavo o smrti Alpijeve in Hrovatina. Sedaj je dokončno potrejeno, da je bila pravilna rekonstrukcija zločina, po kateri naj bi Alpijevo in Hrovatina ubila dva morilca. Zaradi tega zločina je od 12. januarja v zaporu Somalec Hashi Omar Hassan.

Na 2. strani

Novo priznanje Liviu I. Sirotichu

RIM - Novo priznanje za knjigo Cime irredente in njenega avtorja, tržaškega seizmologa Livia Isaaca Sirovicha: v palači Barberini bodo tržaškemu planincu in vse bolj uspešenemu pisatelju podelili nagrado Frontiera (Meja). Pobudo za nagrado sta dali agencija Ecopress in italijanska redakcija Radia Koper, pokrovitelja pa sta evropsko novinarsko združenje in zveza italijanskega periodičnega tiska. Gre za zelo svojstveno knjigo, v kateri se prepletata tržaška zgodovina in planinstvo, nastala pa je kot odgovor na zagovarjanje »italijanskosti« tržaškega alpinističnega kluba.

LJUBLJANA / NA HITRI CESTI PRI NAKLEM

V strahoviti prometni nesreči pet mrtvih in štirje težje ranjeni

Med mrtvimi so tudi dva otroka in predsednik Petrola

LJUBLJANA - V silovitem čelnem trčenju med avtomobilom znamke audi in kombijem, do katerega je prišlo včeraj popoldne na hitri gorenjski cesti Kranj - Radovljica pri Naklem, pod nadvozom Strahin, so umrle štiri osebe, med njimi dva otroka, še ena pa je umrla kasneje v bolnišnici. V ljubljanski klinični center so prepeljali devet oseb, od katerih jih je bilo pet v kritičnem stanju, med njimi trije otroci. Vsi imajo hude poškodbe glave in prsnega koša. Štirje otroci so bili pri zavesti, imeli pa so poškodovano hrbtenico in številne zlome, sprejeli so jih na otroško kirurgijo in na center za intenzivno terapijo, poleg dežurne ekipe so jih pregledovali in oskrbovali tudi anesteziologi. Kot rečeno je eden izmed ranjencev sinoči podlegel poškodbam.

V kliničnem centru so povedali, da so poškodovani otroci stari od 8 do 10 let, vračali pa so se smučarskega treninga na Pokljuki. Peljali so se v kombiju, v katerem so umrli trije potniki, v avdiju pa sta umrla voznik in 63-letni Franc Premk, predsednik planiškega komiteja in predsednik uprave Petrola, največje slovenske naftne družbe, v audiju. Zaradi nesreče so prireditelji državnega prvenstva v nordijskem smučanju odpovedali današnje zaključne tekme v Planici.

Po prvih izsledkih kaže, da je kombi iz nepojasnjenih razlogov naenkrat zapeljal čez sredinsko črto, pri čemer je bilo trčenje z nasproti prihajajočim audijem neizogibno. V zadnjih nekaj letih je na tistem odseku hitre gorenjske umrlo devet ljudi.

Franc Premk, rojen leta 1935 v Mengšu, po izobrazbi diplomirani inženir strojništva, se je najprej kot konstruktor zaposlil v Litostroju, kasneje pa v investicijskem in nato v komercialnem oddelku IMV-ja. Bil je tudi direktor TOZD-a Pretovor v nekdanjih Javnih skladiščih, s cestno infrastrukturo in prometom pa se je ukvarjal kot pomočnik republiškega sekretarja na komiteju za promet in zveze. Kasneje je postal sekretar Zveze obrtnih združenj Slovenije, leta 1985 pa se je zaposlil v Petrolu. Svoje delo v Petrolu je pričel kot pomočnik generalnega direktorja, odgovoren pa je bil za področje razvoja. Leta 1990 je kot generalni direktor prevzel tudi krmilo podjetja Petrol, aprila lani pa ga je nadzorni svet imenoval na mesto predsednika uprave delniške družbe Petrol. (STA)

ITALIJA / USTAVNE SPREMEMBE

Reforma sodstva: Berlusconi ostal politično osamljen

RIM - Reforma pravosodja vse bolj razdvaja »Forza Italia« in Nacionalno zavezništvo. Na kongresu vsedržavnega združenja sodnikov se je Gianfranco Fini jasno opredelil proti ločevanju karier med tožilci in sodniki in torej proti ustanovitvi dveh ločenih sekcij Višjega sodnega zbora. Lider NZ se je tako odkrito ogradil od stališč Silvia Berlusconija, ki sedaj skupno z nekaterimi nekdanjimi demokristjani precej osamljeno zagovarja ločitev VSS, v kar ne verjame več niti Ljudska stranka.

Udeleženci kongresa združenja sodnikov so seveda zelo toplo pozdravili nova stališča vodje Nacionalnega zavezništva, še prej pa so dokaj navdušeno zaploskali tudi tajniku SKP Faustu Bertinottiju. Slednji je ocenil kot veliko politično napako dejstvo, da so probleme sodstva in parvosodja sploh uvrstili na dnevni red komisije, ki ji predseduje lider DSL. Ločitev karier sodnikov in VSS bi po mnenju Komunistične prenove zadala hud udarec neodvisnosti sodstva, ki mora ostati tudi v novi ustavi.

Na 2.strani

Zimske olimpijske igre Nagano 1998

Danes prvič priloga Primorskega dnevnika

Se šest dni nas loči od začetka 18. zimskih olimpijskih iger. Potekale bodo od 7. do 22. februarja v Naganu na Japonskem. Primorski dnevnik bo med igrami na štirih straneh pripravljal tudi posebno olimpijsko prilogo, katere prva številka bo izšla že danes, nato pa bo izhajala ves čas iger vsak dan razen ob ponedeljkih od sobote 7. do vključno torka, 24. februarja.

V današnji prilogi predstavljamo mesto Nagano, Japonsko kot državo organizatorko, prizorišča najvažnejših tekmovanj in tudi možne glavne zvezdnike letošnjih iger. Objavljamo tudi spored iger.

Na straneh 11, 12, 13 in 14

USTAVNE REFORME / KONGRES SODNIKOV

Tudi Fini je sedaj na strani sodnikov

Forza Italia je čedalje bolj osamljena

RIM - Reforma pravosodja vse bolj razdvaja »Forza Italia« in Nacionalno zaveznistvo. Na kongresu vsedržavnega združenja sodnikov se je Gianfranco Fini opredelil proti ločevanju karier med tožilci in sodniki in torej proti ustanovitvi dveh ločenih sekcij Višjega sodnega zbora. Lider NZ se je tako odkrito ogradil od stališč Silvia Berlusconija, ki sedaj skupno z nekaterimi nekdanjimi demokristjani precej osamljeno zagovarja ločitev VSS, v kar ne verjame več niti Ljudska stranka.

S Finijevim stališčem je lahko upravičeno zadovoljen predvsem predsednik dvodomne komisije za reforme Massimo D'Alema. Reforma sodstva in pravosodja, a brez ločevanja VSS, uživa po včerajšnjih dogajanjih precej široko soglasje v parlamentu, s čimer je lahko zadovoljen poročevalec Marco Boato, čeprav je bil on med prvimi zagovorniki ločenih karier tožilcev in sodnikov. Sedaj se na torej obzorju pojavlja sporazum in morda »železna os« med Finijem in D'Alemo, ki bo morda odločilna za ustavne reforme.

Udeleženci kongresa združenja sodnikov so seveda zelo toplo pozdravili stališča vodje Nacionalnega zaveznistva, še prej pa so dokaj navdušeno zaploskali tudi tajniku SKP Faustu Bertinottiju. Slednji je ocenil kot veliko politično napako dejstvo, da so probleme sodstva in pravosodja sploh uvrstili na dnevni red komisije, ki ji predseduje lider DSL. Ločitev karier sodnikov in VSS bi po mnenju Komunistične prenove zadala hud udarec neodvisnosti sodstva, ki mora ostati tudi v novi ustavi.

Veliko pričakovanje je vladalo tudi za posega načelnikov milanskega in palermskega tožilstva. Francesco Saverio Borrelli je bilo zelo oster do predlogov dvodomne komisije, ki jih je označil kot velik korak nazaj in kot nevarnost za samostojnost, nekoliko bolj diplomatski v tonih, a ne v vsebini, pa je bil Giancarlo Caselli. Pozval je politike, a predvsem javno mnenje, naj v teh kočljivih momentih podprejo sodnike, ki se borijo za spoštovanje zakonov, zlasti proti organiziranemu kriminalu in proti korupciji. Italijansko sodstvo je bolno - je dejal Caselli - treba ga je ozdraviti s pravimi zdravili, saj bi napačno zdravljenje lahko povzročilo smrt bolnika.

Na tej valovni dolžini je bila večina včerajšnjih govornikov na kongresu združenja sodnikov. Tudi glavni tožilec oddelka za boj proti mafiji Pierluigi Vigna je pozdravil stališča voditelja Nacionalnega zaveznistva, ki so spravila v veliko zadrego Berlusconijevo stranko. Vsa zadeva ima seveda tudi politično razsežnost, saj je Fini še dodatno ošibil politično vlogo bivšega ministrskega predsednika v Kartelu svobočin.

ŠVICA / GOSPODARSKI FORUM

Spodbudne vesti za italijansko članstvo v prvem krogu EMU

DAVOS - Soproga ameriškega predsednika Hillary Clinton bo danes v švicarskem Davosu na Svetovnem gospodarskem forumu govorila na temo Individualne in skupne prednostne naloge za 21. stoletje.

Včeraj pa je predsednik Evropske komisije Santer v Davosu izjavil, da bi lahko evro postal alternativa dolarju, vendar pa cilj njegove uvedbe ni ustvariti protiutež ameriški moči. Santer je poudaril, da dolar ostaja prevladujoča valuta v mednarodnem poslovanju, vendar pa ima evro vse možnosti, da se mu postavi ob bok. Dodal je, da bo večji del notranje menjave v EU realiziran prav v evrih. Predsednik Evropske komisije je obenem povedal, da imajo vse države »dobre šanse«, da vstopijo v Evropsko monetarno unijo posebno pa Italija. Še bolj jasen je bil francoski zunanji minister Strauss-Khan, za katerega mora Italija vstopiti v prvo skupino evra.

Svetovnega gospodarskega foruma se udeležuje tudi predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek, ki se je že predsinočnjim sestal z generalnim sekretarjem zveze Nato Javierjem Solano, včeraj pa je imel številna dvostranska srečanja. Tako se je sestal z ameriškim veleposlanikom pri OZN Richardsonom, s katerim se je pogovarjal o sedanjih zapletih z Irakom. Med drugim se je srečal tudi s predsednikom predstavniškega doma ameriškega kongresa Gingrichem, pred tem pa z belgijskim in nizozemskim kolegom, Dehaenom in Kokom, ter s predsednikom Evropske komisije Santerjem.

ITALIJA / EKSPERTIZA

Hrovatina in Alpijevo ubili različni pištoli

Sedaj je dokončno potrjeno, da sta dvojico ubila dva morilca

RIM - Novinarko Ilario Alpi in televizijskega snemalca Mirana Hrovatina so ubile krogle iz dveh različnih pištol. To naj bi ugotovila več sto strani obsegujoča ekspertiza, ki so jo včeraj izročili namestniku rimskega državnega pravdnika Francu Ionti, ki vodi preiskavo o smrti Alpijeve in Hrovatina. Ekspertiza bi morala ugotoviti, ali so dvojico ubili iz neposredne bližine, prav tako bi morala ugotoviti smer krogel, kar naj bi omogočilo rekonstrukcijo dinamike zasede. O vseh teh zapletenih vprašanjih, ki bi morale vsaj delno razkriti skrivnosti tistega tragičnega dopoldneva 20. marca 1994, ko so oboroženi Somalci ubili Alpijevo in Hrovatina, se je včeraj izvedelo samo, da sta bila ubita iz različnih pistol. Ugotovitve ekspertize bodo izrednega pomena, ker bi lahko potrdile obtoževalne teze javnega tožilca Ionte.

Pod obtožbo, da je sodeloval v komandosu kakih sedmih oseb, ki so v Mogadisciu ubile Alpijevo in Hrovatina, je od 12. januarja v zaporu Hashi Omar Hassan. Ta taji, da bi sodeloval v napadu, a dve priči sta ga prepoznali. Za rimsko sodstvo je bil umor »nakjlepno banditsko dejanje« skupine Somalcev in ne maščevanje zaradi domnevnega nasilja italijanskega kontingenta v Somaliji. Iz dosedanje rekonstrukcije zločina izhaja, da sta v Alpijevo in Hrovatina streljala dva še neidentificirana Somalca.

IRAK-ZDA / ALBRIGHTOVA ŠE STOPNJUJE SVOJE GROŽNJE PROTI BAGDADU

Ameriški napad »intenziven in odločen«

LONDON - Ameriška državna sekretarka Madeleine Albright je včeraj po srečanju s svojim britanskim kolegom Robinom Cookom izjavila, da bo morebitni ameriški napad na Irak »intenziven in odločen«. Albrightova je poudarila, da se Washington in London strinjata, kako se »hitrih korakov« bliža dokončna odločitev za Irak. To pa je bila edina podpora, ki jo je bila deležna ameriška diplomacija v sporu z Irakom. Britanski premier Tony Blair je Sadama Huseina celo prikazal kot »zlobnega diktatorja«, ki predstavlja grožnjo svetovnemu miru. Poleg Britancev in Američanov pa ni tega mnenja skoraj nobeden. Ameriški zahodni zavezniki že res zahtevajo, da Irak spoštuje vse resolucije Varnostnega sveta, a se skoraj istočasno zavzemajo za mirno rešitev sedanjega spora brez uporabe sile. To sta včeraj poudarila tako italijanski zunanji minister Dini kot njegov nemški kolega Kinkel. Vojaški opciji nasprotuje celo Turčija, ki ne bo dovolila bombardiranja Iraka s svojih letalskih oporišč.

Rusija je seveda v svojem nasprotovanju še odločnejša. V Bagdad je včeraj ponovno odpotoval podminister Posuvaljuk, ki bo dal novega zagona ruski diplomatski pobudi. V iraško glavno mesto pa je že prišla pod vodstvom ruskega izvedenca Nikite Smidoviča prva skupina mednarodnih strokovnjakov iz Kitajske, ZDA, Francije, Rusije, Velike Britanije in Nemčije, ki bodo nekaj dni v sodelovanju z Unscomom proučevali iraško razorožitev. Nič čudnega torej, da je veleposlanik ZDA v OZN Bill Richardson izjavil, da je vojaška opcija »na dnevnem redu«, a »ne takoj«.

Medtem so ZDA v Zaliv poslale dodatnih 50 bojnih letal, med katerimi tudi nevidne bombnike F-117.

BORTA / 3. KONGRES NARODNIH SKUPNOSTI

Za krepitev manjšin na področju medijev

Spomenik žrtvam atentata na Rome l. 1995

BORTA - S pozivom pristojnim politikom na zvezni in deželni ravni, naj ustvarijo pogoje za krepitev prisotnosti avstrijskih manjšin na medijskem področju, se je včeraj končal 3. Kongres narodnih skupnosti v Borti (Oberwart) na Gradiščanskem v Avstriji. Kongres prireja Center avstrijskih narodnosti (CAN) na Dunaju v spomin na štiri pripadnike narodne skupnosti Romov, ki so 4. februarja 1995 izgubili življenje pri zahrbtnem atentatu desničarskih skrajnežev v romskem naselju na periferiji tega multietničnega mesta. V spomin na žrtve bodo danes na kraju atentata odkrili tudi spomenik.

Udeleženci 3. kongresa narodnih skupnosti so po celodnevni razpravi o medijskem položaju avstrijskih manjšin soglasno sprejeli izjavo, v kateri zahtevajo od odgovornih politikov uresničitev naslednjih točk:

a) ratifikacijo in uresničitev 9. člena Evropske okvirne konvencije o zaščiti nacionalnih manjšin ter 11. člena Evropske listine o regionalnih in manjšinskih jezikih,

b) zagotovitev pogojev za sprejem radijskih in televizijskih sporedov iz sosednjih dežel, v katerih se govori isti jezik, na narodnostno mešanih ozemljih brez dodatne finančne obremenitve ter

c) zagotovitev medijske oskrbe v jezikih narodnostnih skupnosti na osnovi jasnih zakonskih določil tako za javno-pravne kot tudi zasebne radijske in televizijske ustanove. Pint-mediji narodnih skupnosti pa naj bi bili deležni višjih podpornih sredstev s strani države, pospeševali pa naj bi se tudi medijski projekti, ki presegajo državne meje.

Tretji kongres narodnih skupnosti v Borti, kjer živijo pripadniki nemške, hrvaške in romske narodne skupnosti, je letos privabil veliko število medijskih strokovnjakov iz skoraj vseh srednjeevropskih držav, ki jih je ob otvoritvi prisrčno pozdravil predsednik Centra avstrijskih narodnosti, koroški Slovencec Marjan Pipp. Med predavatelji so bili Wolfgang Mayr (RAI Bocen), Theo Haas (Radio e Televisiun Rumantscha - Chur, Svica), deželni intendant ORF v Železnem Ulrich Brunner.

Ivan Lukan

SLOVENIJA / STATE DEPARTMENT

ZDA zadovoljne s spoštovanjem človekovih pravic

WASHINGTON - Ameriško zunanje ministrstvo je v rednem letnem poročilu o spoštovanju človekovih pravic po svetu ocenilo, da je stanje človekovih pravic v Sloveniji dobro. Poročilo navaja le tri drobne pripombe, ki se nanašajo na status Neslovencev, na poročanje medijev in na položaj žensk.

Ameriška diplomacija je v glavnem zadovoljna s spoštovanjem človekovih pravic v Sloveniji; vlada in druge oblasti spoštujejo pravice, sodna oblast pa ustrezno obravnava njihova posamična kršenja. Tudi manjšine imajo dober položaj, je zapisano v poročilu.

Poročilo pa vseeno omenja, da med 5000 in 10.000 t.i. Neslovencev, v glavnem s področja nekdanje Jugoslavije, zaradi počasnega delovanja slovenskih oblasti še vedno nima urejenega statusa državljanstva in stalnega bivališča.

Druga pripomba State Departmenta gre na račun medijev, ki sicer uživajo polno svobodo, toda poročanje o notranjepolitičnem dogajanju je, kot posledica usedlin bivšega avtoritativnega sistema, še vedno v določeni meri omejeno s samocenzuro.

Tretja pripomba zadeva status žensk. Te imajo zagotovljene vse pravice, vendar pa predvsem ženske na podeželju zaradi konservativne tradicije nosijo nesorazmerno velik del gospodinjskih bremen.

Ameriška diplomacija, kot kaže poročilo, Slovenijo uvršča med peščico držav na svetu, kjer so temeljne človekove pravice najbolj spoštovane. (STA)

BIVŠI BORCI / BLIZU KANALA

Občutena svečanost ob obletnici pohoda 30. divizije IX. korpusa v Beneško Slovenijo

KANAL - Pri spomeniku v bližini Kanala, ki simbolizira začetek pohoda 30. divizije IX. korpusa v Beneško Slovenijo, in ki se je začel s prehodom Soče v noči na 1. februar 1944, je bila včeraj tradicionalna svečanost v spomin na ta zgodovinski podvig primorske partizanske vojske. Svečanosti se je udeležilo nekaj desetin še živečih udeležencev pohoda z obeh strani meje. Potem ko so predstavniki krajevne borčevske organizacije položili venec k spomeniku, je udeležence nagovoril Srečko Simčič, član odbora Zveze borcev Kanal in tudi sam udeleženec pohoda. Potem ko je poudaril pomen prisotnosti udeležencev pohoda na takih spominskih svečanostih, je za prihodnje leto, ko bo 55. obletnica pohoda, najavil veliko svečanost v kraju Srednje nad Sočo, kjer stoji spomenik padlim borcem v prvih spopadih z Nemci na tem pohodu. Za predstavnikom ZZB (Zveza borcev Kanal) je v imenu republiške borčevske organizacije spregovoril predsednik območnega odbora ZZB iz Ljubljane Drago Požar. Na kratko je obudil spomin na pohod divizije in ga povezal s protifašističnim odporom primorskega ljudstva med obema vojnama. Izrazil je tudi željo bivših borcev, da bi spomin na ta dogodek živel še naprej kot častno in pogumno dejanje v boju za svobodo. Po kratki, a občuteni slovesnosti, med katero je zadonela tudi partizanska pesem, je delegacija ZZB Kanal ponesla venec še k spomeniku na Srednje. (J.K.)

KULTURNI PRAZNIK / V ORGANIZACIJI ZSKD, ZSKP IN SP

Ta teden osrednji Prešernovi proslavi

V Trstu bo proslava v petek ob 20.30, v Gorisi pa prihodnjo nedeljo ob 17. uri

Ob dnevu slovenske kulture se bodo ta teden pričele tradicionalne Prešernove proslave. Osrednji prireditvi bosta tudi letos v Trstu in Gorici in sicer v skupni priredbi Zveze slovenskih kulturnih društev, Zveze slovenske katoliške prosvete in Slovenske prosvete. Spored osrednjih proslav je skupen. Slovesnosti se bosta odvijali v naslednjih dneh. V Trstu bo proslava v petek, 6. februarja, s pričetkom ob 20.30 v Kulturnem domu, v Gorici pa v nedeljo, 8. februarja, ob 17. uri, prav tako v Kulturnem domu.

Program je letos klasičen, vendar ponuja kvalitetne izvedbe. Na obeh proslavah bosta nastopila zbora Jacobus Gallus, ki ga vodi Janko Ban in zbor Hrast, ki ga vodi Hilarij Lavrenčič. Oba zbora sta na lanskem vseslovenskem zborovskem tekmovanju v Mariboru prejela najvišje zlato odličje. V Trstu in Gorici bo z branjem Prešernovih poezij nastopila Štefka Drolc. Gre nedvomno za vrhunsko slovensko igralko, ki je bila pred mnogimi leti tudi članica Slovenskega stalnega gledališča. Drolčeva je v svoji dolgi igralski karieri ustvarila vrsto nepozabnih likov, ki bodo ostali zapisani v zgodovini slovenskega gledališča. Z izborom poezij se bo sama predstavila v Trstu, v Gorici pa bo ob njej nastopil tudi Janez Starina, ki sodi prav tako v vrh slovenskih igralcev. Gledalcem in poslušalcem se torej obeta po sestavi preprost, a po vsebini in izvedbi visoko kvaliteten spored.

Ob programu sta na sporedu tudi govora. V Kulturnem domu v Trstu bo spregovoril pesnik Miroslav Košuta, v Gorici pa pesnik mlajše generacije Jurij Paljk. S tem se nadaljuje tradicija, da umetniki in kulturni delavci ob kulturnem prazniku spregovorijo svojemu občinstvu o trenutku slovenskega življenja in dela, o problemih in upih, ki spreminjajo skupnost tako v Ljubljani kot v Trstu in Gorici.

KOBARID / SPREJEM ZA SLOVENCE VIDEMSKE POKRAJINE

Prisrčno srečanje med prijatelji in sosedi

Minister Boris Frlec o podpori Slovenije za zaščitni zakon
Minister Jožef Školč izročil odlikovanje Viljemu Černu

Daleč je čas, ko so se Slovenci videmske pokrajine in Posočja srečevali v ozki skupini, kot nekakšni konspiratorji in ko dolgo let v Kobarid ni bilo na spregled nobenega župana iz Nediških dolin.

Časi so se resnično spremenili in najboljša potrditev za to je bilo sinočnje 28. srečanje v hotelu Hvala v Kobaridu. V imenu prirediteljev, posoških občin Bovec, Tolmin in Kobarid, je množico udeležencev srečanja z obeh strani meje pozdravil načelnik upravne enote Tolmin in dolgoletni neutrudni povezovalec ljudi z obeh strani meje Zdravko Likar. Pozdravil je v vseh obmejnih narečjih, kar je dalo njegovim besedam še posebej prisrčen ton. »Sosed naj se na soseda opre v stiski, ob uspehih, žalosti in veselju,« je dejal Likar in s tem enostavnim stavkom ponazoril izkušnjo dolgoletnega prizadevanja za življenjske vezi ljudi ob meji.

Veliko zadovoljstvo, da je lahko navzoč na tem srečanju, je izrazil slovenski zunanji minister dr. Boris Frlec, ki je podčrtal podporo Slovenije, zato da Italija čimprej sprejme ustrezni zaščitni zakon za manjšino. Na pričakovanje slovenske manjšine bo Frlec v torek opozoril italijanskega zunanjega ministra Dinija, ki bo na obisku v Ljubljani.

»To je že 28. srečanje, kar je jasen znak za to, da ljudje mejo dejansko že dolgo premoščajo,« je dejal Frlec in podčrtal, da se bo Slovenija trudila, da bo meja v kratkem dokončno izginila.

Sledila je slovesna podelitev častnega državnega odlikovanja, s katerim je predsednik Republike Slovenije Milan Kučan odlikoval prof. Viljema Černa, dolgoletnega družbeno-političnega delavca iz Barda, za njegov izjemen doprinos pri ohranjanju in razvoju Slovencev v Italiji. Odlikovanje je prof. Černu v imenu predsednika republike podelil minister za kulturo Jožef Školč, ki ga imajo Benečani še zlasti radi kot breginjskega soseda, ki rad in pogosto zahaja k njim.

Aktualna vprašanja obmejnih upraviteljev je v svojem pozdravu strnil predsednik Gorske skupnosti Nediških dolin in špetrski župan Firmino Marinič, udeleženec vseh dosedanjih kobariških srečanj. Poudaril je potrebo, da obe obmejni državi naredita vse kar je mogoče, da se obmejne kraje potegne iz gospodarske zaostalosti ter emarginacije.

V imenu Slovencev videmske pokrajine je spregovorila kulturna delavka in občinska svetovalka iz Rezije Luigia Negro, ki je izrazila zadovoljstvo ob tem, da se krepita prijateljstvo in sodelovanje med Italijo in Slovenijo, ker se - kot je podčrtala - temperatura odnosov meri na koži manjšin. Negrova se je zavzela za dejansko uresničitev zakonske zaščite in pri tem še zlasti izpostavila vprašanje dvojezične šole v Špetru in vidljivosti slovenskih televizijskih oddaj v videmski pokrajini. Negrova je poudarila voljo in optimizem Slovencev videmske pokrajine in izrazila pričakovanje, da bodo njihova prizadevanja tudi deležna pozornosti obeh držav.

Spregovoril je tudi Rudi Bartaloth v imenu Slovencev Kanalske doline, ki je prisotne seznanil z dejstvom, da so se 19. januarja začeli tečaji slovenskega jezika v javni šoli v Kanalski dolini, kar je za tiste kraje zgodovinski uspeh.

Kobariško srečanje, ki mu je dala ton prisrčna družabnost, ob nastopu dekliškega okteta Inke, ni moglo mimo že tradicionalne podelitve »steke« cigaret beneškemu županu msgr. Gujonu, ki je pozdravil z zgovornim geslom: »Naj živi Slovenija in tudi naša Benečija«.

D.U.

MLADINSKI RAZISKOVALNI TABOR / 18. ZAPOREDNA IZVEDBA

Letos bo domoval v Reziji

Osemnajstič v Rezijo: Mladinski raziskovalni tabor, ki bo letos že osemnajstič zapored, bo domoval v Reziji. Tako so sklenili na petkovi seji v prostorih OZ NSK, ko so se zbrali organizatorji, mentorji in udeleženci (f. KROMA). V pretres so vzeli več možnosti, vendar so se opredelili za Rezijo iz več razlogov, od katerih je bil najtehtnejši vzgib vsebinskega značaja: v relativno kratkem obdobju (tabor poteka poleti približno dva tedna, in sicer ob koncu avgusta in na začetku septembra) bodo za krajevni nastajajoči muzej skušali pripraviti muzejsko zbirko na temo potresa ali brusačev.

V Reziji so namreč ustanovili muzej pretežno etnološke usmerjenosti, uradni italijanski naslov se glasi Museo delle genti della val Resia, občinska uprava je porajajoči se strukturi namenila dve montažni hiši med vasema Bila in Ravanca. V njih je seveda treba še namestiti gradivo, mladi slovenski raziskovalci iz FJK so se tako želeli vključiti v oživitev rezijanskega muzeja.

Mladinski raziskovalni tabor, ki je namenjen mladim dijakom od 14. leta dalje in tudi univerzitetnim študentom, organizirajo Odsek za zgodovino pri NŠK, Društvo mladih raziskovalk in raziskovalcev s Tržaškega in Goriškega in Društvo slovenskih naravaslovcev in tehnikov »Tone Penko«. Pomembno je ob tem pripomniti, da so tabor uvrstili v vseslovenski program mladinskih taborov in zato ima finančno podporo Gibanja znanost pri Zvezi organizacij za tehnično kulturo Slovenije. Posamezne tabore pa prirejajo v sodelovanju z organizacijami, krajevnimi upravami in tudi posamezniki izbranega kraja.

DEVIN / SLOVESNOST

Šolo za obmejne policiste poimenovali po Cosini

Šola za obmejne policijske agente v Devinu nosi od včeraj ime po Eddieju Walterju Cosini, policistu, ki je bil kot član spremstva ubit v atentatu na sodnika Paola Borsellina v Palermu julija '91. Včerajšnje dopoldanske svečanosti se je udeležil šef italijanske policije Fernando Masone, ki je bil tudi slavnostni govornik (f. KROMA). Spremljala sta ga tržaški prefekt Michele De Feis in tržaški kvestor Vincenzo Santoro, ki je osvetlil Cosinov lik. Spominsko ploščo na poslopju je blagoslovil goriški škof Antonio Vitale Bommarco, svečanosti pa so se udeležile tudi mati in sestri ubitega policista.

Masone je v svojem govoru poudaril veliko predanost in poštenost vseh agentov, ki morajo opravljati zahtevno in nevarno nalogo »angelov varuhov«. Prav glede zavezanosti svoji službi je lahko Cosina, je naglasil Masone, za zgled vsem, ki obiskujejo devinsko policijsko šolo.

Šef policije je po devinski svečanosti odšel na tržaško kvesturo in nato na prefekturo, kjer se je sestal Deželni odbor za javno varnost.

MAMILA / V ALBANSKEM AVTOMOBILU

V rokah agentov finančne straže kar 85 kg marihuane

Natančni pregledi avtomobilov, ki s trajektom prihajajo iz Albanije, so se že obrestovali: agenti finančne straže so v nekem »renaultu 11« odkrili kar 85 kilogramov marihuane, ki bi na tržišču na drobno navrgla okrog 900 milijonov lir. Mamilo je bilo skrito v dvojnem dnu, pločevini pa sta bili zvarjeni, tako da so ju morali razrezati.

Agenti so nasploh pozorni na vse, kar je v zvezi z Albanijo, bodisi na osebe kot na prevozna sredstva: ni nobena skrivnost, da albanski kriminal, ki je med drugim zelo nasilen in krvoločen, pospešeno prodira in se uveljavlja v Italiji, finančni stražniki pa posebno pozornost posvečajo zlasti trgovini z mamili. Zadnji tovor marihuane so odkrili s pomočjo posebej izurjenih psov, pločevino, ki je zakrivala »hlebce« (vseh je bilo 84 in so bili dobre kakovosti) pa so razrezali gasilci.

Avtomobil in tovor so razumljivo zaplenili, šoferja, albanskega državljana, so aretirali in odpeljali v koronejske zapore, kjer je na razpolago sodnim oblastem, ki so skupaj s carino tudi sodelovale pri tej akciji. V kasnejši preiskavi so agenti odkrili, da je bilo mamilo namenjeno milanskemu področju, prevzele bi ga albanske kriminalne organizacije, ki bi ga tudi razpečevale. Napor finančnih stražnikov je sedaj usmerjen v odkritje teh skupin.

NOVICE

Na SDZPI tudi nov tečaj o knjigovodstvu

V zadnjem obdobju so se v sklopu letnih programov Slovenskega deželnega Zavoda za poklicno izobraževanje začeli še nekateri novi tečaji kot n. pr. informatika in hrvaščina. Nekateri drugi pa bodo startali v prihodnjih tednih, saj je vpisovanje še odprto. Še posebej je zanimiv tečaj novosti v knjigovodstvu s trajanjem 52 ur. Gre ta tečaj, ki je namenjen predvsem tistim, ki že delajo ali so delali v tem sektorju, oziroma tistim, ki so dokončali trgovski zavod. Program vsebuje vse tiste novosti, ki so bile uvedene v okviru raznih zakonov in dekretov v zadnjem obdobju, vključno z zadnjim finančnim zakonom. Te novosti zadevajo fiskalo, razne knjigovodske režime, upravljanje osebja idr. Lekcije naj bi se odvijale ob ponedeljkih in sredah od 18. do 22. ure na sedežu Zavoda v Trstu; vsekakor je možno prilagoditi urnik potrebam tečajnikov. Glavni predavatelj bo Giuliano Nadrah, vpisnina pa znaša 104.000 lir. Glede na to, da je razpoložljivih samo še nekaj mest, naj interesenti pohitijo z vpisom, in sicer v tajništvu zavoda.

Drevi TV mozaik na slovenski televiziji

Danes bo ob 20.50, na valovnih dolžinah slovenskih televizijskih sporedov Deželnega sedeža, RAI za Furlanijo-Julijsko krajino na sporedu oddaja TV Mozaik. Začela se bo v znamenju Prešerna, sledil bo prispevek, ki je nastal vsled nedavni izredni seji deželnega sveta Furlanije-Julijske krajine. Naslednjih nekaj minut bo posvečenih razgovoru s profesorjem Pinom Pečenkom o problemih izpopolnjevanja slovenskih profesorjev. Ljubitelji zimskih športov bodo v četrtem prispevku spoznali smučarske novosti, oddajo pa bosta zaključila petje in ples folklorne skupine Stu ledi. Ponovitev TV Mozaika bo v četrtek, 5. februarja, po dnevniku.

Jutri na Kontovelu srečanje SKP

Stranka komunistične prenove krožek Kras vabi člane in simpatizerje na praznik včlanjevanja za leto 1998, v ponedeljek, 2. februarja ob 18.00 uri v Društveno gostilno na Kontovelu; prisoten bo tovariš Giorgio Cancian.

Začetek Mavrice v noči

V petek, 6. februarja se bo na šoli Igo Gruden v Nabrežini začela delavnica risbe in barve za otroke osnovnih šol, ki jo vodi ilustratorka Vesna Benedetič. Do organizacije delavnice je prišlo na povabilo Kulturno-umetniškega društva Magnet. Tečaj se odvija v osmih srečanjih, in sicer enkrat tedensko za dobo dveh mesecev v prostorih šole Igo Gruden v Nabrežini. Delavnica bo potekala ob petkih popoldne oz. ob sobotah zjutraj. Odziv na pobudo je bil zadovoljiv, saj so mesta za sobotni dopoldanski tečaj zasedena, medtem ko je še nekaj prostih mest za delavnico, ki je ob petkih popoldne.Za vse dodatne informacije in vpise lahko pokličete ilustratorko na številko 763875 (po možnosti ob večernih urah).

Rižama začasno zaprta

Mestna uprava je zaradi popravil na strehi začasno zaprla Rižarno. Prepoved je stopila v veljavo včeraj in bo veljala do preklica odredbe, ki jo je podpisal ravnatelj mestnih muzejev Dugulin.

NABREŽINA / OBČNI ZBOR SKD IGO GRUDEN IN ŠD SOKOL

Pomanjkanje prostorov glavni problem Nabrežine

Tako sedež društva kot občinska telovadnica sta v popravilu

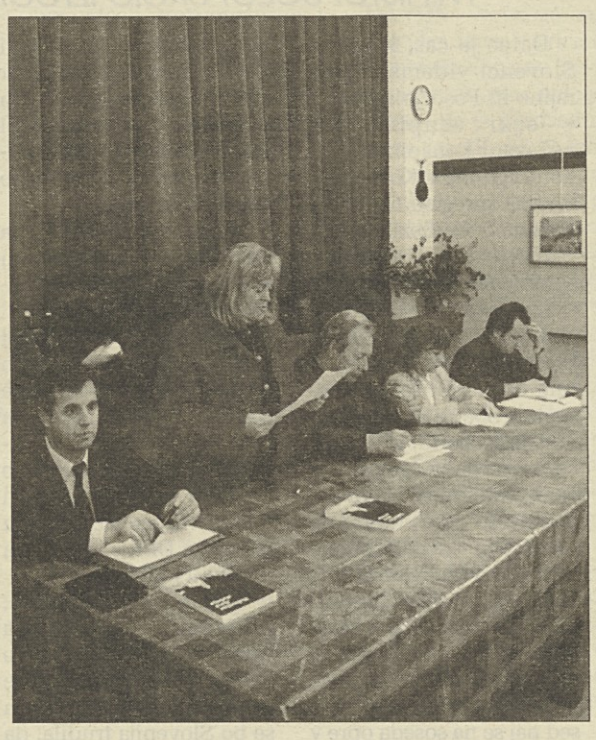

V prvih dveh-treh mesecih vsakega leta se po naših vaseh, v naših društvih kar po tekočem traku vrstijo občni zbori. To je pa priložnost, ko se člani zberejo v nekoliko razširjeni sestavi in jim odbor poda obračun opravljenega dela ter izpostavi dosežke, poraze, težave in načrte. V petek se je tako v nabrežinski župnijski dvorani zbralo članstvo ŠD »Sokol« in pridruženega SKD »Igo Gruden«. Društvi v bistvu označuje isto članstvo, en sam skupen odbor ter pretežno nabrežinska vaška pripadnost. Tudi v težavah ju druži isti imenovalec: pomanjkanje prostorov! Kulturno društvo že leta (če že ne desetletja) zaman čaka na kulturni, medtem ko je lastni dom in sedež s prireditveno dvorano »Igo Gruden« že dolgo let neuporaben zaradi podaljšanja nujnih vzdrževalnih del, za katera kot običajno ni denarja. Športno dejavnost pa je korenito ohromilo prav pomanjkanje občinske telovadnice, saj tudi slednjo Občina že nekaj let obnavlja.

Kot je povedal v svojem poročilu predsednik Niko Pertot, doživlja predvsem športna dejavnost izredno težak trenutek, ki ga je opisal s tremi pomanjkanji: manjkajo igralci in igralke, manjka trener in nenazadnje manjka telovadnica. Zaradi tega je bilo društvo prisiljeno, da odbojkarsko ekipo D lige vsaj začasno »posodi« italijanskemu društvu Altura, ker po predsednikovih besedah »Med slovenskimi društvi ni bilo zanimanja za naše igralke«. Uponje v preporod pa ni zamrlo, saj v sklopu društva vadita dve skupini mlajših odbojkaric in košarkarjev, ki danes v bistvu predstavljajo žerjavico pod pepelom društvenih športno slavnih dni. V sklopu društva deluje tudi aktivna balinarska sekcija, poleti pa je doživela ponovno velik uspeh športno - družabna pobuda »24 ur odbojke« na sokolovem igrišču, kjer je bil tudi letos prirejen tridnevni poletni praznik, ki je letos sovpadal s praznovanjem 100-letnice nabrežinske godbe.

Poročilo o kulturnem delovanju je podala kulturna referentka Maja Lapornik. V sklopu Iga Grudna vadita moški in ženski pevski zbor, ki uspešno nastopata tako samostojno kot tudi v mešani sestavi. Zbor je tako nastopal ob priliki vseh važnejših dogodkov, junija je priredil koncert v Ušajevi domačiji, novembra pa nastopal na reviji Zveze cerkvenih pevskih zborov. Kot je povedala Lapornikova, se zbor številčno krepi in letos bo slovesno praznoval 30-letnico ustanovitve. Roža na gumbnici pa je gotovo dramska skupina, ki je lani predstavila Goldonijeve Primorske zdrahe in na mavhinjskem festivalu amaterskih odrov dosegla kar tri nagrade s pravim navalom gledalcev. Nadalje je skupina gostovala v Gorici, v Ilirski Bistrici, v Borštu in pri slovenskih izseljencih na Švedskem, medtem ko je igro snemal slovenski oddelek državne televizije RAI, radijska ekipa pa je snemala tudi nastop društvenega pevskega zbora. Posebnega uspeha je bila deležna letošnja izvedba kamnarske razstve Kamen.

Kar zadeva letošnje načrte je Lapornikova najavila, da bo društvo priredilo praznik slovenske kulture na začetku marca z nastopom vseh občinskih zborov na nabrežinski Kržadi, maja meseca bo praznovanje 30-letnice zbora, za konec junija pa je predviden velik športno - kulturni podvig, katerega točni obris pa za sedaj ostaja majhna tajnost.

Svoj pozdrav so prinesli podžupanja Marisa Škerk Kosmina, Marij Maver za Slovensko prosveto in SSO, predsednik SK »Devin« Briščak in predstavnik ZSSDI Pučnik. Razpravo je dejansko oživelo protiporočilo dosedanjega društvenega podpredsednika Damjana Gerlija, ki je odbor mestoma zelo ostro, vendar vselej utemeljeno in torej konstruktivno kritiziral predvsem zaradi pomanjkanja dialoga ter konfrontacije znotraj samega odbora. V razpravo so se vključili še nekateri drugi člani, ki so v glavnem pozitivno ocenili Gerlijeve kritične besede, saj predstavlja kritika - posebno če še pride iz vrst mladih članov - znak zanimanja in navezanosti na društvo in na vaška dogajanja.

Občni zbor je zaključila izvolitev novega odbora, ki ga bodo sestavljali Niko Pertot, Ivo Marušič, Maja Lapornik, Elena Colja in Marko Golemac, medtem ko bodo nadzorniki Matej Gruden, Stano Kojanec in Mariza Škerk. (GB)

Na sliki (foto KROMA) predsedstvo občnega zbora.

KRAJEVNE UPRAVE / NA ČETRTKOVI SEJI

V Miljah so odobrili proračun

Uprava sprejela večino predlogov svetovalca SSk Šavrona

Miljski občinski svet je na četrtkovi seji odobril finančni proračun za tekoče leto. Desnosredinska uprava župana Franca Dipiazze je med razpravo sprejela večino popravkov in predlogov svetovalca SSk-Oljka Danila Šavrona, ki je, kot znano, edini Slovenec v občinski skupščini. Sprejeta so bila tudi dva predloga, ki od blizu zanimata miljske Slovence.

Kot je v tiskovnem sporočilu podčrtal Šavron, je občinski svet podprl sporazum z Občino Dolina, da se omogoči vpis otrok miljske slovenske osnovne šole v dolinske poletne centre, kjer bodo zanje lahko skrbeli slovenski vzgojitelji. Občina bo nadalje financirala vzdrževalna dela stavbe, kjer imajo sedež slovenska šola, vrtec, Društvo Slovencev miljske občine ter zbor Jadran, čeprav poslopje ni last občinske uprave. Pri tem naj omenimo, da bo zbor Jadran letos praznoval 20-letnico delovanja.

Drugi predlogi slovenskega svetovalca, ki jih je uprava sprejela, zadevajo izboljšave grezničnega omrežja ter cestnih povezav. V perspektivi evropske integracije je žel odobravanje tudi predlog za skupni miljsko-koprski projekt obvoznice po miljskih hribih, ki naj bi jo financirali iz posebnih skladov Evropske unije.

Šavron v tiskovni noti vsekakor poudarja svoje pomisleke nad davčno politiko odbora desno-sredinske koalicije. Uprava namreč ni sprejela utemeljenega predloga znižanja davkov na nepremičnine ICI za 0, 3 točke, čeprav je obstajala za to finančna razpoložljivost. Z druge strani pa je odbor podražil davek na smetarsko službo in to brez predhodne razprave v pristojni svetovalski komisiji.

DEŽELNI SVET / PETICIJA DRUŠTVA EDINOST

»Vsi volilni dokumenti v jezikih vseh manjšin«

Danes redno zborovanje v središču mesta

Družbeno-politično društvo Edinost je vložilo deželnemu svetu peticijo, s katero ga poziva naj stori vse, kar je v njegovi pristojnosti, da bodo ob priložnosti junijskih volitev razpis, volilna potrdila, glasovnice, kandidatne liste in vsi razglasi z navodili za glasovanje, razen v italijanskem jeziku, tudi v jezikih jezikovnih manjšin. In to v nemškem jeziku v tolmeškem volilnem okrožju, v slovenskem jeziku v tolmeškem, videmskem, goriškem in tržaškem okrožju ter v furlanskem jeziku v tolmeškem, pordenonskem, videmskem in goriškem okrožju.

Družbeno-politično društvo obenem obžaluje, da Deželni svet ni odgovoril na prvo peticijo Edinosti v roku šestdesetih dni, ki ga je sam določil v svojem notranjem pravilniku, kakor tudi to, »da je deželni svet z novim notranjim pravilnikom še dodatno povečal možnost, da izigrava demokratične pobude državljanov«.

Ker se je deželni svet po mnenju Edinosti izkazal izredno počasen pri obravnavanju peticij in so nekatere zadeve v pristojnosti predsednika deželnega odbora in odbornika za krajevne avtonomije, je društvo poslalo fotokopijo peticije tudi predsedniku deželnega odbora Giancarlu Cruderju in odborniku Luigiju D'Orlandiju.

Danes od 11. do 13. ure bo v Trstu, na sredini Trga Zedinjenja Italije, 98. redno mesečno zborovanje na javnem prostoru, ki ga - kot beremo v tiskovno noti - priredi družbeno politično društvo Edinost v znak protesta proti več kot polstoletni kršitvi 6. člena in X. prehodne določbe Ustave Italijanske republike, ki predpisujeta varstvo jezikovnih manjšin in takojšnje izvajanje 6. člena na ozemlju dežele Furlanije - Julijske Benečije.

Protest, piše nadalje v izjavi, bo namenjen tudi 34-letni kršitvi določb Posebnega statuta z dne 5. 10. 1954, za katerega izvajanje se je Italijanska republika ponovno obvezala z 8. členom italijansko-jugoslovanske pogodbe z dne 10. 11. 1975, ki je bila ratificirana z zakonom št. 73 z dne 14. 3. 1977.

POLITIKA

Nabrežina: levica snuje novo stranko in razmišlja o preteklosti

V Nabrežini je bilo v petek srečanje posvečeno ustanovitvi nove levičarske sile, o kateri sta uvodoma spregovorila občinska svetovalca Massimo Veronese (DSL) in Lorenzo Corigliano (Laburist). Bivši župan Giorgio Depangher je poudaril potrebo po odkritem soočanju s preteklostjo levice, kar pomeni priznanje nekaterih negativnih izbir komunistične partije, kot tudi moralne krize, ki je uničila PSI.

Miloš Budin je izpostavil pomen združevanja drugače porazgubljenih levih sil s pogledom na bodočnost. Centralistična državna ureditev ima štete dneve, saj reformistični proces vodi z ene strani k utrjevanju krajevnih avtonomij, z druge pa k pospešitvi povezovanja držav Evropske skupnosti. (GB)

UPRAVE / OBČINSKA SEJA

V Repnu tokrat le predstavitev bilance 1998

Repentabrski občinski odbor je na včerajšnji seji predstavil občinskemu svetu osnutek finančnega proračuna za tekoče leto, ki ga bodo odobrili v teku februarja. V uvodnem poročilu je župan Aleksij Križman izpostavil dejstvo, da je Občina pred kratkim dobila od pristojnih teles prispevek (924 milijonov lir) za metanizacijo občinskega ozemlja. Gre za financiranje, ki ga je uprava pričakovala, medtem ko ni od Dežele dobila prepotrebnih podatkov in navodil v zvezi z dokončnim oblikovanjem finančnega dokumenta.

Za zamudo pri odobritvi bilance ni torej odgovorna občinska uprava, ki mora zaradi zakasnelih sporočil in priporočil med letom kar nekajkrat spremeniti proračunske postavke (t.i. rebalans). Gre vsekakor za problem, s katerim se več ali manj ukvarjajo vse krajevne uprave, začenši z občinami, čeprav je parlament v predvidenih rokih odobril finančni zakon in državni proračun.

Na Tržaškem so nekatere uprave (npr. v Miljah in v Zgoniku) že odobrile finančni proračun, druge pa nekoliko zamujajo. Tržaški občinski svet se bo s tem vprašanjem ukvarjal na eni izmed prihodnji sej, proračunu pa bo mestna skupščina, kot običajno, posvetila več zasedanj, saj bo proračunsko soočenje tudi priložnost za politično oceno delovanja in načrtov Illyjevega odbora.

OPČINE / PROSVETNI DOM

Obnova podov bo v kratkem zaključena

Dela so morali izvesti v predpisanem roku

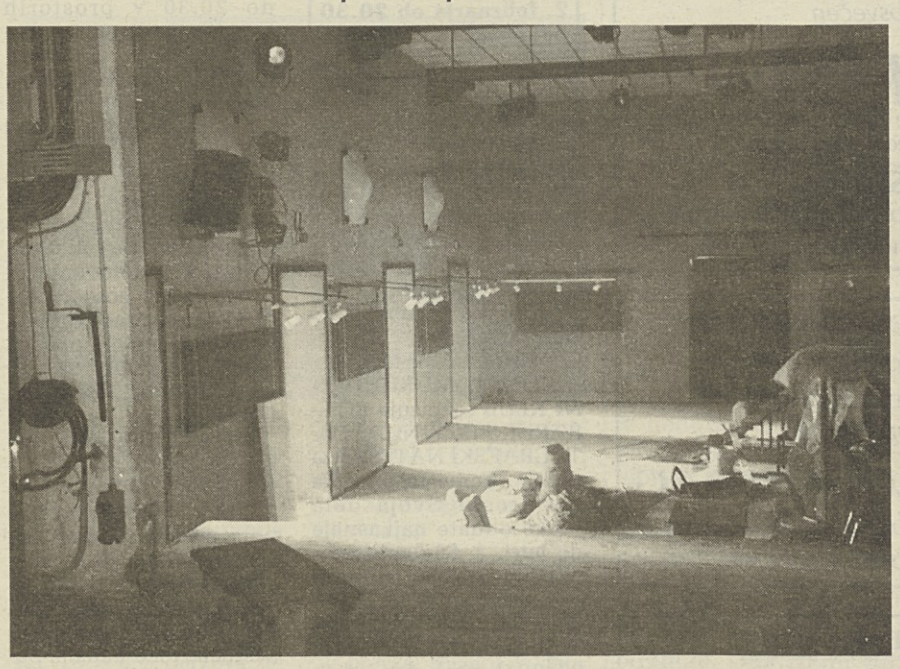

Obnavljanje podov v openskem Prosvetnem domu dobro napreduje. V tem tednu so končali z najbolj neugodnim delom - obdelovanjem lesenih ploščic in kamnov za pode v sobah in v dvorani. Zaradi tega je bilo povsod veliko prahu. Sedaj so so že začeli postavljati ploščice na hodniku v prvem nadstropju. Ko se bo lepilo posušilo, bodo prostori spet dostopni, vsaj za najnujnejše potrebe. Sledila bo zadnja faza, in sicer mehaničnega čiščenja poda v veliki dvorani, v baru in na stopnišču. Preden bo Prosvetni dom spet uporaben, bo treba vse prostore temeljito očistiti in odstraniti nakopičen prah.

Marsikdo se vprašuje, zakaj se je opensko društvo odločilo za obnavljanje podov prav sredi zimske sezone. Odgovor je enostaven: moralo je spoštovati rok, ki ga je določil deželni urad ob podelitvi prispevka.

Težave pa bodo kmalu mimo in dejavnost bo spet zaživela v privlačnejših prostorih. Društveni odbor že nestrpno čaka, da bodo prenovitvena dela končana in bo lahko določil datume pomembnih prireditev, kot so proslavljanje dneva kulture, 30-letnice društva, občni zbor.

Tudi Glasbena matica nestrpno pričakuje zaključek del, da nadaljuje z glasbenim poukom, h kateremu se je prijavilo veliko gojencev.

V tej nedorečenosti pa so nekateri termini že določeni. Med temi je tradicionalna pustna osmica, ki jo bosta društvena zbora pripravila v soboto, 21. t.m.

OPČINE / OB DNEVU KULTURE

Tri razstave kot poklon Robertu Hlavatiju

Ob letošnjem prazniku slovenske kulture se bo naša skupnost posebej spomnila velikega umetnika dr. Roberta Hlavatyja, ki nam je pustil bogato in pomembno zapuščino ne le na področju likovne umetnosti, temveč tudi na področju družbeno kulturne angažiranosti. Kot umetnik nam je zapustil dragocene akvarele, ki so bili njegova neprekosljiva posebnost, pa tudi nebroj satiričnih vinjet in karikatur. Kot kulturni delavec pa nam je zapustil pomemben zgled kot dolgoletni predsednik tedanje Slovenske prosvetne zveze, kot soustanovitelj in glavni pobudnik v njegovih časih izjemno aktivnega Slovenskega kluba, Kraškega pusta in še marsičesa. Lani je poteklo sto let od njegovega rojstva in v počastitev tega jubileja je Zveza slovenskih kulturnih organizacij skupaj z openskimi kulturnimi organizacijami sklenila prirediti širšo Hlavatyjevo razstavo.

Ob tem velja posebej omeniti, da so k skupni pobudi še enkrat, kot ob primeru razstave del Marija Magajne ob njegovi 80-letnici, pristopile različne openske organizacije, in sicer SKD Tabor, Župnijska skupnost sv. Jerneja in dvojezični krožek Ob pečini - La Rupe. Tudi Hlavatyjeva dela bodo razmeščena v treh različnih razstavnih dvoranah. Tako bodo v prostorih Zadružne kraške banke na ogled Hlavatyjevi akvareli in perorisbe. V župnijski dvorani Andreja Cinka bodo razstavljene perorisbe na temo miru in razorožitve, v Domu Brdina pa bomo lahko gledali karikature in politične vinjete.

Razstavo oz. posamezne razstave bodo odprli v četrtek, 5. februarja, in sicer ob 18. uri v Župnijskem domu A. Cinka, kjer bo Hlavatyjevem delu spregovoril Franko Vecchiet in kjer bo nastopil Deški pevski zbor Vesela pomlad, ob 19. uri v Domu Brdina, kjer bo govoril Jože Koren, pel pa Ženski pevski zbor Tabor, ob 20.30 pa v prostorih Zadružne kraške banke, kjer bosta govorila predsednik ZSKD Ace Mermolja in nekdanji tajnik SPZ Edvin Švab, obenem pa bo nastopil Godalni kvartet GM.

TREBČE / LJUDSKI DOM

Uspel večer humorja in ljudske glasbe

Na prireditvi so nastopili Denis Novato (z drugimi godci), Emil Zonta in Tiljo Frtacina

Kot je napovedoval naslov, je bilo v petek zvečer v Ljudskem domu v Trebčah veliko dobre volje, ki sta jo številnim zbranim izvabila meh (harmonika oz. več glasbil) in pa smeh humorista Tilja Frtacina (na sliki, f. KROMA). Najprej je bil meh, v smislu, da je bil prvi povod za priredbo večera najnovejša cd-plošča harmonikarja Denisa Novata. Mladi glasbenik se je v zadnjih letih od poustvarjalca, kot godec na diatonično harmoniko, po domače frajtonarco, je postal pravi virtuoz, preizkusil tudi kot pisec skladb. V dvojni vlogi ustvarjalca-poustvarjalca se že pripravlja na izdajo nove plošče, trenutno pa žanje uspeh z zbirko posnetkov tržaških ljudskih. V Trebčah je Denis Novato nastopil kot solist in v triu z Martinom Andolškom in Goranom Kocmanom, s frajtonarco pa sta se zbranim predstavila še Egon Tavčar in Tiberio Mauri. Zgodovinski prikaz diatonične harmonike je na večeru podal Emil Zonta, etnomuzikolog, raziskovalec istrskega ljudskega izročila in tudi godec. V narečni humoristični besedi pa je pravi mojster Tiljo Frtacin, ki je zbrane zasipal z duhovitimi bodicami.

ŠKEDENJ / V PROSTORIH DRUŠTVA »GRBEC«

Razstava fotografij Maria Magajne

Na otvoritvi so zapeli Odmevi, govorila sta Devana Černic in Jože Koren

Vsi, ki smo se udeležili petkovega večera v prostorih KD Ivan Grbec, smo odhajali s prireditve pod lepim vtisom tega, kar smo videli na fotografijah našega fotografa Maria Maganje, nad govori predsednice društva Devane Černic, Luise Umari in Jožeta Korena, pa seveda nad nastopom moškega okteta Odmevi.

Maria Magajno in njegove fotografije - tokrat jih razstavlja nad 80 - je najprej predstavila Devana Černic, ki je poudarila zgodovinski pomen predstavljenih fotografij.

Na kratko je nato pevsko skupino Odmevi predstavila Luisa Umari. Skupina, ki je sestavni del zbora Rdeča zvezda iz Saleža in jo vodi Rado Milič, deluje le od marca 1996, vendar se že predstavlja z bogatim programom. Oktet je uvedel prireditev in s svojevrstnim petjem presenetil in navdušil udeležence večera.

O Mariu Magajni in njegovem delu je nato spregovoril novinar Jože Koren. »Mario je znal biti prisoten ob pravem času na pravem mestu, tako na javnih prireditvah, zborovanjih, kot v naših društvih, cerkvah - skratka povsod, tudi v naših slovenskih hišah, pri družinskih praznikih, torej tudi pri dogodkih, ki se zdijo morda drobni, pa so vendarle del mozaika našega političnega, družabnega in narodnostnega življenja,« je o fotoreporterju, svojem doldoletnim sodelavcem pri našem dnevniku, med drugim povedal Koren.

Na sliki (f. KROMA): prvi obsikovalci si ogledujejo Magajnove fotografije.

NL

IZLETI

KMEČKA ZVEZA in KMETIJSKA ZADRUGA oranizirata v četrtek, 12. februarja obisk Kmetijskega sejma v Veroni. Vpisovanje pri Kmečki zvezi, tel. št. 362941 in na Kmetijski zadrugi, tel. št. 8990111.

ŠOLSKE VESTI

URAD SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE, Ul. Carducci 8, tel./fax 370301, posluje vsak torek in četrtek, od 16. do 17.30.

ZEGA/02
ZEGA DENIS
SERVIS ANTEN TV - SAT
DIGITALNI TELE +1 +2 +3
STIVAN
Tel. 040/208912

†

Po kratki bolezni nas je zapustila naša draga

Marija Ban por. Černjava

Žalostno vest sporočajo mož Mario, hči Vanja z možem Radom, vnuki Martina in Matija, sestri Anica in Marta z družinami, nečaki Robert in Annamaria z družinami, svakinja Marčela, nečaki Walter in Andrej in ostalo sorodstvo

Pogreb bo jutri, v ponedeljek, 2 februarja ob 12.20 iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v proseško cerkev.

Posebno se zahvaljujemo urološki kliniki na Katinari in dr. Marjanu Nabergoju.

Božje polje, Prosek, Maynard, 1. februarja 1998

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob bridki izgubi mame Marije izreka iskrene sožalje Vanji in družini

kolektiv Iskre

Ob bridki izgubi drage Mrije Ban por. Černjava izrekajo svojcem iskreno sožalje

Marija in Stanko Milkovič in otroci z družinami

†

Dne 30. januarja nas je zapustil naš dragi

Lovrenc Rebula

Stebra našega življenja ni več med nami.

Tvoji dragi Milena, Lorenzino in Stefano

Pogreb bo jutri, 2. februarja ob 10.40 iz mrtvašnice v Ul. Costalunga. Ljubljenega pokojnika bodo nato pokopali v družinski grobnici na pokopališču pri Sv. Ani.

Trst, 1. februarja 1998

(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Po pogrebu drage

Marije Bogatec vd. Košuta

se svojci zahvaljujemo vsem, ki so in ki bodo na katerikoli način počastili njen spomin.

Posebno se zahvaljujemo g. Kunčiču, ki je pri pogrebu z ganjlivimi besedami orisal lik pokojne.

Križ, 1. februarja 1998

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikšnih izrazih sočustvovanja ob izgubi dragega

Federica Leghisse

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

SVOJCI

Sesljan, 1. februarja 1998

ZAHVALA

Ob izgubi

Auguština Zerialija

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami.

SVOJCI

Boljunec, Gropada, 1. februarja 1998

Vse trebenske vaške organizacije izrekajo globoko sožalje družini in svojcem ob izgubi Luciana Tavčarja

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Lutkovno gledališče Papilu

MAJA IN BRANE SOLCE

POTEP

Danes, 1. februarja, ob 11. uri

OTROŠKA MATINEJA

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA 1. februarja 1998

BRIGITA

Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 17.11 - Dolžina dneva 9.44 - Luna vzide ob 9.50 in zatone ob 22.34

Jutri, PONEDELJEK 2. februarja 1998

SVEČNICA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 6,2 stopinje, zračni tlak 1013 mb ustaljen, veter 4 km. na uro jugovzhodnik , vlaga 69-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 8,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Rodil se ni nihče.

UMRLI SO: 77-letna Addolorata Spedicato, 91-letna Teresa Zarella, 80-letna Carla Vogrig, 89-letni Mario Cresciani, 89-letna Anna Bassi, 78-letna Aurelia Skarabot, 90-letna Maria Pribaz, 88-letni Lorenzo Rebula, 58-letni Antonio Greco, 92-letni Luigi Poldrugovaz, 91-letna Amelia Orbanic.

LEKARNE

Nedelja, 1. februarja 1998

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Cavana 1, Miramarski drevored 117 - Barkovlje, Ul. Oriani 2, Boljunec.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Cavana (tel 300940), Miramarski drevored 117 - Barkovlje (tel. 410928).

Boljunec (tel. 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Cavana 1, Miramarski drevored 117 - Barkovlje, Ul. Oriani 2

Boljunec (tel. 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Oriani 2 (tel. 764441).

Od ponedeljka, 2. do sobote, 7. februarja 1998

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 (tel. 635264), Ul. Belpoggio 4 (tel. 306283), Žavlje - Ul. Flavia 89 (tel. 232253).

Fernetiči (tel. 416212) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Žavlje - Ul. Flavia 89.

Fernetiči (tel. 416212) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istrska Ulica 33 (tel. 638454).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Dežurna zdravstvena služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 15.00, 17.30, 20.00, 22.30 »Sette anni in Tibet«, r. Jean-Jacques Annaud, i. Brad Pitt.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »In & Out«, r. Frank Oz, i. Kevin Kline.

EXCELSIOR - 15.00, 18.30, 22.00 »Titanic«, i. Leonardo Di Caprio.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »The Yackal«, i. Richard Gere, Bruce Willis.

NAZIONALE 1 - 15.20, 18.40, 22.00, »Titanic«, i. Leonardo Di Caprio.

NAZIONALE 2 - 15.30, 17.45, 20.10, 22.30 »Qualcosa è cambiato«, i. Jack Nicholson.

NAZIONALE 3 - 15.30, 17.05, 18.55, 20.30, 22.15 »Punto di non ritorno«, i. Sam Neill, Laurence Fishburne.

NAZIONALE 4 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Wilde«, i. Vanessa Redgrave.

MIGNON - 15.30 »Mamma, ho preso il morbillo«; 17.30, 19.50, 22.10 L'avvocato del diavolo«, i. Keanu Reeves, Al Pacino.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Tre uomini e una gamba«, i. Aldo, Giovanni, Giacomo.

ALCIONE - 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »La bella vita«, r-i. R. Benigni.

Loterija

31. JANUARJA 1998

BARI	33	61	69	29	51
CAGLIARI	52	14	30	80	34
FIRENCE	6	64	21	55	48
GENOVA	45	88	14	75	4
MILANO	26	29	23	11	74
NEAPELJ	78	90	69	65	55
PALERMO	78	13	89	31	15
RIM	34	75	83	14	11
TURIN	42	33	65	90	76
BENETKE	65	32	59	31	88

Super Enalotto 33 6 26 78 13 34 JOLLY 65

Nagradni sklad	9.344.421.184 lir
1 dobitnik s 5+1 točkami-Jolly	7.598.548.600 lir
22 dobitnikov s 5 točkami	106.186.600 lir
3.277 dobitnikov s 4 točkami	712.800 lir
116.614 dobitnikov s 3 točkami	20.000 lir

GLASBENA ŠOLA GODBE NA PIHALA IZ RICMANJ

vabi na

PRVO PRODUKCIJO GOJENCEV

Sodelujejo učenci slov. O.Š. iz Domja, Ricmanj in Doline

Danes, 1. februarja ob 17. uri

v gledališču F. Prešeren - Boljunec

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO - TRST

prireja v četrtek, 5. februarja ob 20.30

v Gregorčičevi dvorani - Ul. sv. Frančiška 20

večer posvečen

Bloški planoti

Naravne danosti in kulturne zanimivosti območja bo z diapozitivi in videofilmom prikazal

France Škrabec

stare ljudske pesmi bo pela **Petračeva družina**

Prisrčno vabljeni!

SKD BARKOVLJE in TPK SIRENA

prirejata na sedežu Sirene

v sredo, 4. februarja t. l.

večer z diaslikami

SOČA, BIOLOŠKI PRAG

predavala bo profesorica MARINKA PERTOT

Začetek ob 20.30

SLOVENSKI KLUB

Izkušnje in izzivi obmejnega sodelovanja

pri koprskem regionalnem programu RTV Slovenije

Direktor koprskega regionalnega RTV centra g. Mikelič, odg. ur. SARA JOVIC in dopisnica MIRJAM MUZENIC bodo o tem razpravljali

v torek, 3. februarja ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani

Vljudno vabljeni!

PRIREDITVE

COŠ FRANA VENTURINIJA - BOLJUNEC, BORŠT, PESEK priredi v soboto 7. februarja ob 20. uri v gledališču France Prešeren v Boljuncu proslavo ob Dnevu slovenske kulture v spomin na skladatelja Frana Venturinija. Nastopili bodo malčki vrtcev iz Boršta in Boljunca, učenci COŠ Fran Venturini, folklorna skupina Stu ledi, harmonikaš Maurizio Marchesich, pevski zbor Lipa iz Bazovice in tamburaški ansambel KD France Prešeren. Uvodno misel bo podal Vojko Slavec. Sodelovala bodo kulturna društva Krasno polje, Slovenec in France Prešeren.

GLASBENA ŠOLA GODBE NA PIHALA IZ RICMANJ vabi na PRVO PRODUKCIJO GOJENCEV, ki se bodo predstavili v različnih komornih skupinah. Sodelujejo učenci slovenskih osnovnih šol iz Domja, Ricmanj in Doline. Danes, 1. februarja ob 17. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

ZDRUŽENJE PRO SENECTUTE prireja jutri, 2. februarja ob 16.30 v dvorani Primo Rovis (Ul. Ginnastica) koncert pianistke TATJANE JERČOG. Na sporedu Beethoven, Brahms, Debussy, Liszt, Rahmaninov.

DOM J. UKMAR, PD KOLONKOVEC in KD I. GRBEC vabijo na Dan slovenske kulture posvečen Avgustu Černigoju v nedeljo, 8. februarja 1998 ob 16. uri v dvorani KD I. Grbec - Škedenjska ul. 124. Program: ŽPZ I. Grbec, Sergij Cesar - priložnostni govor, A. Žerjal - V delavnici mojstra (film),pričevanja ob 100-letnici škedenjske železarne, MePZ Kolonkovec. Vljudno vabljeni!

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV Trst prireja 12. februarja '98 ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, proslavo ob dnevu kulture. Program: priložnostni govor bo imel dr. Filibert Benedetič, recital bo Stojan Colja, glasbeno točko bosta posredovala kitarista Bojan Kuret in Walter Gregori, učenca razreda Marka Ferija na Glasbeni matici. Vljudno vabljeni!

Na fakulteti ljubljanske arhitekture je z lepim uspehom diplomiral

Mauro Franza

Prisrčno mu čestitajo

starši, brat in teta Nada

ČESTITKE

Draga MIRA, ob vaši obletnici vam čestitamo in želimo, da bi še dolgo prepevala in nam poklanjala vaše prijateljstvo. Rožica in Silvana.

EZIO in AUGUSTA slavita jutri 40-letnico poroke. Da bi se vedno rada imela kot na dan, ko sta se vzela, jima iz srca želita Giusto Karis in Anton Bole.

OBVESTILA

KD IVAN GRBEC (Škedenjska ulica 124) - MARIO MAGAJNA razstavlja: škedenjski motivi, delovanje KD Ivan Grbec, maj 1945, osvoboditev Trsta in manifestacije. Razstava bo odprta še danes, 1. 2. 98 od 10. do 12. ure. Vljudno vabljeni!

SALEZIJANSKA SKUPNOST in ODBOR ZA MLADINSKO PASTORALO v tržaški škofiji vabita na praznovanje don Boskove nedelje, ki bo danes, 1. februarja z naslednjim programom: ob 9. uri MLADINSKA MAŠA v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah, ob 17. uri predvajanje filma o Janezu Bosku v dvorani Finžgarjevega doma. Po filmu bo pogovor o vzgoji mladih. Sodelovali bodo vidnejši predstavniki, ki kot vzgojitelji delajo z mladimi na različnih področjih družbenega in verskega življenja. Vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV

KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA

BORIS PAHOR:

Primorska literatura v francoščini

Peterlinova dvorana Donizettijeva 3

v ponedeljek, 2. februarja ob 20.30

PREDSTAVNIKI PASTORALNIH SVETOV slovenskih verskih skupnosti se bodo sestali v Marijanišču danes, 1. februarja ob 15. uri z naslednjim dnevnim redom: 1. priprava na jubilej: sv. Duh in karizme; 2. Škofijski pastoralni svet.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB razpisuje LITERARNI, LIKOVNI IN FOTOGRAFSKI NATEČAJ za mlade. Tema in tehnika sta prosti. Svoja dela lahko oddate najkasneje do jutri, 2. februarja referentom SKK na slovenskih višjih šolah ali na sedežu SKK, Ul. Donizetti 3 Trst (tel. 370846, fax: 633307), vsak dan od 9. do 17. ure. Nagrajevanje najboljših del bo 7. februarja, ob dnevu slovenske kulture.

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE - krožek Kras vabi člane in simpatizerje v ponedeljek, 2. februarja ob 18. uri v društveno gostilno na Kontovelu na praznik včlanjevanja.

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane, da njeni uradi z 2. februarjem delujejo s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure ter v torkih in četrtkih od 14. do 16. ure. V sobotah so uradi zaprti.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV in KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA vabita jutri, 2. februarja ob 20.30 v Peterlinovo dvorano na srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem, ki bo govoril na temo Primorska literatuta v francoščini.

UPRAVA OBČINE ZGONIK vabi vaščane iz Repniča na javni sestanek, ki bo jutri, 2. februarja 1998 ob 20.30 v občinskem vaškem centru. Na srečanju bo govor o prošnji g. Andreja Miliča, bivajočega v Zagradcu št. 2, za najem jusarskega zemljišča, označenega s kat. št. 2487/54 K. O. Zgonik. Vljudno ste vabljeni, da se srečanja udeležite.

PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE vabi na predavanje Karla Kocjančiča TIGR - odpor primorskih ljudi proti fašizmu, ki bo v torek, 3. februarja 1998 ob 20. uri v Srenjski hiši v Mačkoljah.

SLOVENSKI KLUB - Izkušnje in izzivi obmejnega sodelovanja pri koprskem regionalnem programu RTV Slovenije. Direktor koprskega regionalnega RTV centra g. Mikelič, odg. ur. Sara Jovič in dopisnica Mirjam Muženič bodo o tem razpravljali v torek, 3. februarja ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani. Vljudno vabljeni!

KUD MAGNET prireja delavnico risb in barv za otroke osnovnih in nižjih srednjih šol pod vodstvom ilustratorke Vesne Benedetič. Delavnica bo delovala od februarja dalje. Za vpise in informacije lahko ilustratorko pokličete na tel. št. 763875 ob večernih urah.

KRUT vabi na predavanje dr. Maje Darin: Bachovi cvetovi - kaj so in čemu služijo, ki bo na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, v sredo, 4. februarja ob 20. uri v italijanščini in v sredo, 11. februarja ob 18. uri v slovenščini.

SKD BARKOVLJE in TPK SIRENA prirejata na sedežu Sirene v sredo, 4. februarja t. l. večer z diaslikami. SOČA, BIOLOŠKI PRAG bo vsebina predavanja profesorice Marinke Pertot. Začetek ob 20.30.

KD SLOVAN obvešča, da boste lahko članarino za leto 1998 poravnali vsak torek in sredo od 20. do 20.30 v prostorih Gozdne zadruge na Padričah.

ZSKD obvešča lastnike umetniških del (akvarelov, perorisb, karikatur) mojstra Roberta Hlavatyja, da se pripravlja razstava ob Dnevu slovenske kulture (otvoritev bo 5. februarja). Če želite pristopiti k sodelovanju in nam vljudno posoditi dela, ki so vaša zasebna last, pokličite nas čimprej na telefonsko št. 040/635626 med delovnim časom. Hvala.

DIJAKI SREDNJE SOLE NA PROSEKU bodo v soboto, 7. februarja ob 11.30 z odrskim nastopom proslavili dan slovenske kulture. Vabljeni!

KD KRAŠKI DOM organizira tečaj someljerstva v sodelovanju z AIS (Associazione Italiana Someliers). Za vpis in podrobnejše informacije kličite do 10. februarja od 11. do 13. in od 18. do 20. ure na tel. št. 327124 (Vesna Gustin).

ODBOR KRAŠKEGA PUSTA obvešča vse, ki bi radi sodelovali na 31. sprevodu Kraškega pusta v soboto, 21. februarja, da lahko dvignejo prijavnice v baru KD Tabor na Opčinah v opoldanskih in večernih urah. Vse sodelujoče tudi opozarja, da morajo k tehnični prijavi dodati tudi točno število oseb, ki bodo prisotne na vozu.

KRIŠKA SEKCIJA VZPI Evald Antončič - Stojan sporoča, da bo na sedežu v Ljudskem domu, do konca februarja, vsako soboto od 16. do 17. ure na razpolago vaščanom, ki žele doseči vrnitev priimka v izvirno obliko.

SK BRDINA organizira februarja brezplačne nedeljske tečaje smučanja za otroke do 14. leta starosti. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ulica 131 na Opčinah vsak ponedeljek, od 19. do 21. ure. Informacije na tel. št. 212859.

NA OBČINI DEVIN-NABREŽINA deluje URAD ZA ŽENSKE vsak ponedeljek, sredo in petek ob 10. do 12. ure na tel. št. 299616 do konca februarja.

KD FRAN VENTURINI obvešča cenjene člane, da se začenja akcija včlanjevanja za leto 1998 z naslednjim urnikom: torek od 16.30 do 18.30, četrtek od 19.30 do 20.30 in sobota od 14.30 do 16.30.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da je vsak torek, petek in soboto na razpolago posvetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije od ponedeljka do petka na tel. št. 212289 v dopoldanskem času.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

NA OPČINAH prodamo prostore primerne za urad ali druge dejavnosti, 35 kv. m., na Narodni ulici št. 34. Tel. 0481/711014.

NA KRASU iščemo hišo, tudi potrebno popravil. Plačilo v gotovini. Tel. 0481/711014.

IŠČEMO naslednje profile sodelavcev: vzgojitelje, animatorje in koordinatorja z italijanskim državljanstvom. Ročno napisane prošnje poslati na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro »sodelavci«.

KUPIM po zmerni ceni hišico z dvoriščem, tudi če potrebno manjših popravil, v Bazovici ali v sosednjih vaseh. Tel 226414.

PRODAM Twingo, full optional v odličnem stanju, letnik '94 (oktober). Tel. na št. 421412 v večernih urah.

PODARIM dva mala psička mešane pasme. Tel. 226353.

IŠČEM rabljeno peč na drva v dobrem stanju, 23.330 kalorij. Tel. na št. 040/231685.

PRODAJAMO kravji in kozji gnoj z možnostjo dobave na dom, Samatorca 47, tel. št. 229191.

IŠČEMO inštruktorja/ico za matematiko in fiziko ter inštruktorja/ico za slovenščino, italijanščino in nemščino za vse stopnje. Ponudbe pošljite na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Inštrukcije«.

NOVE SMUČI Elan MBX slalom 193 cm prodam. Tel. 327135.

GOSPA srednjih let, stanujoča v Trstu, z avtom, išče part-time zaposlitev kot negovalka in pomočnica starejši osebi. Telefonirati ob uri kosila ali po 8. uri zvečer na št. 825735.

SREČKO STOLFA je v Saležu odprl osmico. Toči belo in črno vino.

KMEČKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Švara v Trnovci št. 14. Tel. 200898. V torek in sredo zaprto.

SALAMON V RUPI je odprl osmico. Ljubitelji dobre kapljice so obveščeni.

V LONJERJU imata osmico Marija in Fabio Ruzzier. Točita belo in črno vino, poskrbljeno je za prigrizek.

V MEDJE VASI št. 16 imata odprto osmico Walter in Nadja.

OSMICO ima v Ricmanjih Berto Pregarc. Toči belo in črno vino.

OSMICO je v Dolini odprl Pepi Sancin (Sarnek). Toči belo in črno vino.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP
Milje - Trg Caduti per la libertà
Largo Piave
Drevored Campi Elisi 59
Largo Sonnino 10
Trg Sansovino 6
Sesljan - drž.c. 14

SHELL
Rotonda del Boschetto
Ul. Baiamonti 1
Istrska ulica 212

ESSO
Largo Roiano 3/5
Opčine - cesta 202 (križišče)
Ul. Giulia 2 (pri ljudskem vrtu)

IP
Riva O. Avgusta 2
Trg Libertà 3

ERG
Ul. Piccardi 46

API
Ul. F. Severo 2/5
Ul. Baiamonti 48

TAMOIL
Ul. F. Severo 2/3
Nabrežje N. Sauro 6/1
Miramarski drevored 233/1

NOČNE ČRPALKE (self service)

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH (odprte 24 ur)

AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

GORICA / CILJ-NADALJEVATI KJER JE NEHAL DARKO

V petek je bilo tudi formalno ustanovljeno združenje "Darko Bratina"

Čez dober mesec prvi redni občni zbor

Združenje "Darko Bratina" je s petkovim ustanovnim občnim zborom tudi formalno zaživelo. Ustanovni občni zbor je bil v palači Rabatta v istoimenski ulici, kjer so se zbrali številni predstavniki kulturnega in političnega življenja, Slovenci, Italijani, Furlani, ljudje, ki želijo nadaljevati zamisli in uresničevati načrte, na katerih je delal pokojni Darko.

Te zamisli in načrte je na ustanovnem zboru predstavil Livio Semolič in ob tem nakazal tudi že osnovne točke delovanja združenja. Tako si bodo prizadevali za integracijo na področju zdravstva (sodelovanje med goriško in šempetrsko bolnišnico), z raznimi pobudami bodo delovali za ponovno združevanje goriškega prostora, enkrat letno bodo prirejali simpozij o gospodarskih in drugih vprašanjih, skušali bodo v kratkem uresničiti Darkovo zamisel o spodbujanju, preko štipendiranja, izobraževanje mladih in mlajših kadrov. Prav tako bodo skušali uresničiti zamisel, da bi država vrnila mestu Gorici Trgovski dom, kjer bi uredili sedež številnih društev in združenj, ki delujejo v mestu. To je bila Darkova zamisel, ki se je izoblikovala nekaj pred njegovo prerano in nenadno smrtjo.

Udeleženci ustanovnega občnega zbora so soglasno sprejeli statut združenja, ki je napisan v treh jezikih (v slovenščini, italijanščini in furlanščini) ter s tem tudi dejansko prižgali zeleno luč za začetek rednega delovanja.

Združenje ima sedež v Bratinovem uradu za stike z javnostjo na Korzu Italia 17 (te prostore je z istimi nameni prevzel senator Volčič). Čez približno en mesec bo sklican prvi redni občni zbor, kjer bodo natančneje opredelili program dela in predvsem izvolili člane v statutu predvidenih organov. V združenje se lahko prijavi vsakdo, ki se strinja s cilji in usmeritvijo. Prijavijo se lahko občani slovenske, furlanske kakor italijanske narodnosti iz naše dežele pa tudi iz sosednje Slovenije, saj je bilo preseganje meja in ustvarjanje enotnega prostora, eno od osnovnih načel Bratinovega političnega delovanja.

Ustanovnega občnega zbora so se udeležili poleg poslanca Prestamburga tudi nekateri župani (Lavrenčič, Vocci), pokrajinska odbornica Di Dato, občinska svetovalca Komel in Spacapan, številni Darkovi prijetelji in sodelavci iz kroga Kinoateljeja in združenja Amidei, Pro loco itd. *Foto Bumbaca.*

Prvi korak na novi poti je bil narejen.

Zveza slovenskih kulturnih društev Kulturni dom Gorica
vabita
ob 100-letnici rojstva
ROBERTA HLAVATY-ja
na odprtje razstave perorisov in karikatur
Kulturni dom Gorica - petek, 6. februarja 1998, ob 18. uri
Razstava bo odprta do 20. 2. 1998.
Ogled je možen vsak delavnik od 9. do 13. in od 15.30 do 18. ter med prireditvami

obv. občini
Cozzutto Gianfranco
GORICA
ul. Morelli 19/B - 23/B, tel. 0481/533342
POSEZONSKI POPUSTI
na modernih preprogah, pogrinjalih, flanelastih rjuhah, prešitih odejah in prevlekah.
UGODNE CENE TUDI NA OSTALEM BLAGU

obv. občini
KRZNARSTVO Elsa
SAMO ŠE NEKAJ DNI
POPUSTI DO 80%
Nerc, lisica, nutrija, svizec in druga krzna.
GORICA
ul. Garibaldi 3, tel. 0481/32363

PRAZNIK KULTURE /8.FEBRUARJA

Prešernova proslava

Prireditev bo skupna in bo v Kulturnem domu v Gorici

Ob prazniku slovenske kulture se bodo v tem tednu pričele številne prireditve. Osrednji Prešernovi proslavi bosta tudi letos v Gorici in Trstu in sicer v skupni priredbi Zveze slovenskih kulturnih društev, Zveze slovenske katoliške prosvete in Slovenske prosvete. Spored tržaške in goriške proslave je skupen.

V Gorici bo prireditev v nedeljo, 8. februarja ob 17. uri v Kulturnem domu, medtem ko bo v Trstu dva dni prej. Program predvideva nastop zborov" Jacobus Gallus" (dir. Janko Ban) iz Trsta in "Hrast" iz Doberdoba, ki ga vodi Hilarij Lavrenčič. Oba zbora sta na lanskem vseslovenskem tekmovanju v Mariboru prejela najvišji priznanji.

V Gorici bosta nastopila gledališka igralca Štefka Drolčeva in Janez Starina z recitalom Prešernovih poezij. Na klavirju bo spremljala Beatrice Zonta.

Slavnostni govornik bo novinar Jurij Paljk. Naj povemo še, da bodo prireditve ob Dnevu slovenske kulture tudi v drugih krajih. Skupno Prešernovo proslavo pripravljajo v Steverjanu, na pobudo KD Briški grič in F.B. Sedej. Prireditev bo 13. februarja v osnovni šoli in bo posvečena pesniku Alojzu Gradniku. Izvedli bodo recital Gradnikovih pesmi in utrinkov iz pesnikovega življenja. Po Alojzu Gradniku je poimenovana osnovna šola v Steverjanu in to je razlog, da se bo prireditev odvijala prav v šolskih prostorih.

V Štmavru pa bodo praznik kulture obeležili v okviru prireditev ob sv. Valentinu - od 13. do 15. februarja - z likovno razstavo in predstavitvijo knjige o ledinskih imenih "S Poklona do Toplice". Prireditev bo v organizaciji kulturnega društva Sabotin.

Na mejnem prehodu zasegli 350 gramov marihuane

Finančni stražniki in uslužbenci carine so na mednarodnem mejnem prehodu pri Standrežu priprli 27-letnega italijanskega državljana s stalnim bivališčem v beneški pokrajini in zasegli 350 gramov marihuane. Mamilo je bilo skrito v avtomobilu v katerem se je omenjena oseba pripeljala na mejni prehod iz Slovenije. Finančni stražniki so med izvajanjem akcije preiskali tudi stanovanje osebe, ki je v priporu, vendar pa ni poročil o rezultatih preiskave. Vsekakor je očitno, da je bilo mamilo, upoštevajoč količino, namenjeno preprodaji. Finančnim stražnikom je pri pregledovanju "pomagal" tudi posebej izšolan pes.

NOVICE

Jutri pogreb Dimitrija Florenina

Pogreb Dimitrija Florenina bo jutri, v ponedeljek, 2. februarja ob 14. uri z žalnim obredom v cerkvi v Gabrjah. Sodnik je včeraj, po opravljenem nekroskopskem pregledu v bolnišnici v Auronzu, izdal dovoljenje za pokop. Pokojnika bodo jutri dopoldne prepeljali v domači kraj. Jutri, do 9.30 bo truplo izpostavljeno v mrliški veži bolnišnice v Auronzu.

Seja odbora VZPI/ANPI

Jutri ob 16.30 bo seja goriškega odbora VZPI/ANPI. Zasedal bo v prostorih delavske zbornice CGIL. Razpravljali bodo o programu v letu 1998, o pobudi včlanjevanja zlasti v vrstah mladih, o nadaljevanju stikov in sodelovanja z borčevskimi organizacijami v Novi Gorici, Tolminu, Škofli Loki in drugod. V Pevmi pripravljajo spominsko slovesnost za padlimi borci, ki so pokopani na tamkašnjem pokopališču. VZPI/ANPI bo v prihodnjih tednih tudi oblikoval, po soočanju z drugimi borčevskimi in antifašističnimi organizacijami, stališče do pobude za postavitev obeležja Goričanom na Travniku.

Pustnega sprevoda ne bo

Predstavniki kulturnih in športnih društev (Briški grič, Kremenjak, Oton Župančič, Skala, Sovodnje) so se v petek zvečer sestali in sprejeli odločitev, da se letošnji pustni sprevod v Sovodnjah odpove. "Občutki globoke žalosti in sočustvovanja s svojci Dimitrija so nam odvzeli moči in navdušenje, ki je potrebno pri organizaciji take prireditve".

Trčenje na Majnicah

Na državni cesti št. 351 na Majnicah sta včeraj nekaj po 8. uri, trčila avtomobil vrste fiorino in opel vectra. Fiorino je upravljal 25-letni Andrea Comelli iz Gorice, opel vectra pa 21-letni Maurizio Palla, prav tako iz Gorice. Ob trčenju ej bil ranjen Comellijev sopotnik Mauro Spessot. Trčenje se je pripetilo, ko je Comelli, ki je vozil iz Gradišča proti Gorici skušal zaviti v levo, v stransko ulico. Palla je pripeljal iz nasprotne smeri.

V Romjanu pa se je v petek zvečer težko poškodoval 40-letni Sergio Marussi občinski uslužbenc iz Tržiča, ki so ga prepeljali na zdravljenje na Katinaro.

Žeparja so izsledili in priprli

Karabinjerji so v petek zvečer priprli sicer starega znanca Massima Sabo. Okrog 19. ure je v Crispijevi ulici ukradel žensko torbico. V torbici je bil denar, ki ga je Loredana Gaspardis malo prej dvignila na bankomatu. Tat se je očitno dobro pripravil na podvig. Ko je ženska sedla v avtomobil in odložila torbico na sedež, je odprl vrata avtomobila, zagrabil torbico in zbežal. Imel pa je smolo, kajti žrtev je začela vpiti, zadevo pa je opazil pripadnik policije, ki sicer ni bil v službi. Stekel je za tatom in ga v ulici Cadorna dohitel. Saba se je znebil torbice in se izmuznil. Denar je obdržal, kajti torbica, kakor so ugotovili malo zatem, je bila prazna. Na osnovi opisa so Sabo prijeli dobro uro zatem v mestu in ga pospremili v ulico Barzellini.

GORICA / SEJEMSKA USTANOVA

De Rocco predsednik

Gianni Orzan je zavrnil predlog naj nadaljuje

Lucio De Rocco, visoki upokojeni funkcionar Trgovinske zbornice, je novi predsednik sejemske ustanove. Tako odločitev so sprejeli na petkovi seji Upravnega sveta zbornice, kjer je bil govor tudi o nekaterih drugih vprašanjih v zvezi s sejemsko dejavnostjo. Doslej je naloge predsednika opravljal Gianni Orzan. Njegov mandat se je zaključil 31. decembra lani. Okrog uspešnosti/neuspešnosti sejemske ustanove je bilo proti koncu lanskega leta sproženih kar precej polemik. Orzan je na kritike odgovoril z argumenti: med njegovim mandatom je bil za polovico zmanjšan deficit in to ob večjem številu sejemskih prireditev. kakor leta 1996. Predlog, da bi vodil ustanovo še naprej, je Orzan odklonil. Sicer pa glede sejmov v letu 1998 napovedujejo skromnejši program. Tako naj bi odpadel sejem Mittelmonitor, združili bodo nekaj zdaj ločenih sejmov, ostaja pa vsekakor v koledarju najbolj znan in uveljavljena prireditev Expomego. Ostaja, menda tudi sejem "Etica".

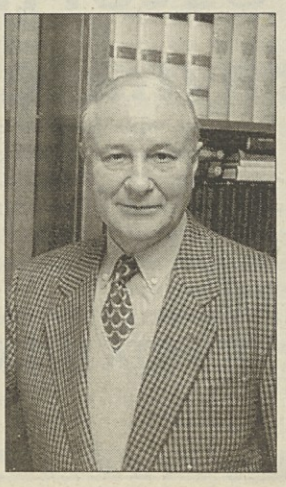

Zamenjava v vodstvu - ki jo je razumeti kot izsiljen odstop - že povzroča nove polemike.

Na sliki: Lucio De Rocco - foto Bumbaca.

PROTEST / VČERAJ PRED SEDEŽEM POKRAJINE

Uslužbenci in lastnik podjetja Orzan zaskrbljeni zaradi zmanjšanja obsega dela

Zaposleni pri podjetju Gianni Orzan, ki ima sedež v obrtno-trgovski coni pri mejnem prehodu Miren, so včeraj sredi dopoldneva s svojimi dostavnimi vozili pripeljali pred sedež pokrajinske uprave. Uslužbenci so v skrbeh za svoja delavna mesta. Podjetje Orzan je že dolga desetletja prisotno na področju storitev. Skrbi namreč za distribucijo kave in pijač preko posebnih avtomatov v raznih ustanovah in večjih podjetjih. Goriška zdravstvena ustanova je pred kratkim zakup za oskrbo s kavo iz avtomatov zaupala drugemu podjetju, ki je ponudilo boljše pogoje. Rezultat take odločitve je dvojen: kupci bodo plačevali znatno več za kavo, izločeno je bilo goriško podjetje. Lastnik podjetja Gianni Orzan je včeraj protestiral na Pokrajini, na Občini in Prefekturi. *Na sliki - včerajšnji protest - foto Bumbaca.*

GORICA / PREDSTAVITEV KNJIGE MARKA POZZETTA

Odkrivanje Fabianijeve bogate ustvarjalnosti

V Kulturnem domu so predstavili "Vizije prostora" V četrtek bo večer posvečen Simonu Rutarju

Zanimanje za arhitekta Maksa Fabianija v zadnjih nekaj letih - po desetletjih pozabe - spet narašča. Posebno spodbudo za nadalnje odkrivanje (v dobesednem pomenu) in spoznavanje tega, kar je v dolgem življenju ustvaril med Dunajem, Ljubljano, Trstom, Gorico in celo na Siciliji pomeni knjiga Marka Pozzetta, ki je izšla pred kratkim in ki so jo v četrtek predstavili v Kulturnem domu, v okviru niza prireditev Srečanja z avtorji. Zakaj "odkrivanje" dela ustvarjalca, ki je bil doma v Kobdilju in ki je jesen življenja sklenil v Gorici? Preprosto, ker je bilo stanovanje in v njem spravljeni dokumenti med zadnjo vojno povsem uničeno. Načrti so spravljeni v neštetih arhivih raznih krajevnih in drugih ustanov.

Predstavitve knjige "Maks Fabiani: vizije prostora" se je udeležilo precejšnje število poslušalcev, tudi italijanske narodnosti, zato je je večer potekal dvojezično.

Po posegu ravnatelja Kulturnega doma Igorja Komela, ki je poudaril prizadevanja, da bi v okviru Srečanj z avtorji ovrednotili predvsem domače (goriške) ustvarjalce, kar Fabiani nedvomno je, je spregovoril novinar Marko Waltritsch, ki je posebej izpostavil Fabianijeva dela na področju gradnje številnih objektov in načrtovanja prostora na Goriškem. Bil je "umetnik v svoji stroki", ki ga še danes upoštevajo v svetovnem merilu. Prav zato je toliko bolj primerno, da se ovrednoti v našem slovenskem in goriškem prostoru.

Avtor knjige profesor Marko Pozzetto je povedal, kako še zmeraj "odkriva" Fabianijeva dela ter se podrobneje zaustavil pri preko šestdesetih načrtih, ki zadevajo Goriško. Knjiga je prav gotovo doslej najpopolnejša publikacija o našem rojaku, vendar pa bo treba z raziskovanjem in odkrivanjem nadaljevati. Tudi razprava, ki se je razvila na četrtkovem srečanju je nakazala nekaj dodatnih novosti.

Naj opozorimo na prihodnje Srečanje z avtorji, v četrtek, 5. februarja. Večer bo posvečen šolniku in zgodovinarju Simonu Rutarju ob izidu ponatisa dveh zvezkov Zgodovine poknežene dežele Goriško-Gradiščanske. Na srečanju bo govoril zgodovinar dr. Branko Marušič, predstavnik založbe bo predstavil dejavnost založniške hiše. Uvedel bo novinar Marko Waltritsch. *(Foto Bumbaca).*

POKRAJINA

Gergolet in Lojk v deželni komisiji

Jutri spet seja

Goriški pokrajinski svet je na svoji zadnji seji potrdil prof. Viljema Gergoleta in prof. Aleša Lojka za člana deželne komisiji za vprašanja slovenske šole. Imenovanje, oziroma potrditev so na seji sprejeli brez posebne razprave. Gergolet je predstavnik večinske koalicije, Lojka pa je potrdila opozicija. Oba sta bila imenovana že v prejšnjem mandatu. Lojka je takrat predlagal misovski predstavnik Cosma, izvolitev pa je povzročila val polemik.

Pokrajinski svet dnevnega reda ni izčrpal. Seja se bo nadaljevala jutri ob 16. uri ko bodo vzeli v pretres številna vprašanja istitucionalne narave in predvsem vprašanje ohranitve in enotnosti pokrajine.

Jutri Mojca Pokrajculja

Jutri, ob 17. uri se bo v Feiglovi knjižnici obnovil ciklus pravljičnih popoldnevov. Februar je za Slovence mesec, ko praznujemo Dan kulture. Tako so v knjižnici pomislili, da bi tudi otroci lahko primerno obeležili ta praznik. Poiskali so eno najlepših slovenskih ljudskih pravljic, koroško pripovedko Mojca Pokrajculja, ki jo je zapisal Vinko Möderndorfer. Pripoveduje o punčki, ki si je kupila lonček in se vanj vselila, a naenkrat nekdo trka na vrata..., in spet nekdo trka na vrata... Kdor želi slišati zgodbico do konca, naj kar pride jutri v knjižnico. Pravljico bo pripovedovala Barbara Rustja. Otroci bodo v spomin prejeli darilce . (L.G.)

ČRPALKE

Danes so dežurne naslednje črpalke:

GORICA
MONTESHELL - Ul. Trieste, 22
IP - Ul. don Bosco, 108
AGIP - Ul. Aquileia, 60
FINA - Korzo Italia, 103

TRŽIČ
MONTESHELL - Ul. Matteotti, 23
ESSO - Ul. 1. Maggio, 59
IP - Ul. Boito, 57
FINA - Ul. Cosulich, 21

KRMIN
MONTESHELL - na državni cesti štev. 56

GRADIŠČE
AGIP - na cesti proti Marjanu

RONKE
ERG - Ul. Aquileia

FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia

VČERAJ-DANES

Iz matičnega urada goriške občine od 24. do 30. januarja 1998.

RODILI SO SE: Laura Spongia, Paolo Gonnelli, Simone Pussi, Michelangelo Marangotto.

UMRLI SO: 94-letni Giuseppe Siega, 76-letni Remo Uria Mulloni, 88-letni Egidio Lipizer, 84-letni Vittorio D'Alberto, 57-letni Alberto Mikulus, 87-letna Alice Sclauzero vd. Michellut, 57-letni Luciano Zorzin, 87-letna Eugenia Stolfa vd. Colja, 66-letni Carlo Belinger, 91-letna Isolina Visintini por. Insalata, 75-letna Neda Fortis, 86-letna Giuseppina Peressin vd. Mazzuchin, 69-letni Riccardo Chiandussi, 76-letni Giovanni Battista Weffort, 62-letna Giuseppina Mussig por. Abate, 74-letna Iolanda Furlan:

POROČILA STA SE: Stefano Sentieri in Claudia Carbone.

OKLICI: Stefano Ciani in Cinzia Gori.

PRIREDITVE

V FEIGLOVI KNJIŽNICI se bo jutri, 2. februarja, ob 17. uri nadaljeval pravljični ciklus za otroke. Barbara Rustja bo tokrat pripovedovala o Mojci Pokrajculji, pravljici, ki jo je zapisal koroški pisatelj Vinko Möderndorfer.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO vabi člane, da se v maskah udeležijo pustovanja, v petek, 20. februarja, ob 17. uri v znanem gostišču "Al fogolar" v Gaglianu pri Cedadu. Zagotovljen bo avtobusni prevoz, okusna večerja, pustno rajanje, nagrajevanje mask. Vpisovanje do srede, 11. februarja pri poverjenikih in na sedežu društva.

OBVESTILA

OBČINA SOVODNJE obvešča, da je tehnični uradodprt za stranke s sledečim urnikom: torek, sreda in petek od 17. do 18.30.

SLOVENSKO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE GORICA sporoča, da je urnik servisa SGZ: ob ponedeljkih in sredah od 8. do 16. ure neprekinjeno, ob torkih in četrtkih od 8. do 12. ure, ob petkih in sobotah zaprto.

RAZSTAVE

V GALERIJI ARS je oodprta razstava akvarelov Roberta Hlavatyja . Ogled je ob urniku odprtja Katoliške knjigarne.

V KULTURNEM CENTRU L. BRATUŽA je do 20. februarja odprta razstava akvarelov goriškega slikarja Andreja Kosiča. Ogled: delavniki 17.00-19.00, nedelje 10.00-12.00.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 14.00-17.30-21.00 »Titanic«.
VITTORIA 3 14.30-17.00-19.30-22.00 »L'avvocato del diavolo«.
CORSO 16.00-18.00-20.00-22.00»Tre uomini e una gamba«.

TRŽIČ
COMUNALE 17.30-20.00-22.30»L'uomo della pioggia«. F.F. Coppola.
EXCELSIOR 17.00-19.30-22.00 »007 - il domani non muore mai«.

LEKARNE

V GORICI
ALL'ORSO BIANCO K. Italia 10, tel. 531576.

V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU- Vrtna ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

Jutri: 9.30 Vida Delpin, iz bolnišnice Janeza od Boga ; ob 11. uri, Luca Antonio Costa, iz bolnišnice Janeza od Boga; ob 11. uri, Vanda Stacul vd.Verban iz Vidma v cerkev v Štandrežu in na glavno pokopališče.

Ob izgubi dragega sina Dimitrija izreka prijatelju Bernardu Floreninu in ženi iskreno sožalje

PD Slovenec Boršt-Zabrežec

KD "Kras" Dol-Poljane izreka družini Florenin iskreno in občuteno sožalje.

A.W.S. GO

BANCAGRICOLA GRUPPO CAER KMEČKA BANKA

Cenjenim strankam sporočamo, da bo z jutrišnjim dnem goriški sedež posloval v novih in udobnejših prostorih na Korzu Verdi 40, nasproti glavnega ravnateljstva banke.

OB ČETRTKIH BODO OKENCA ODPRTA NON STOP OD 8.20 DO 17.45

Nedeljske teme

EVROPA IN MANJŠINE

Med preprečevanjem konfliktov in vrednotenjem kulturne dediščine

BOJAN BREZIGAR

Že leta, verjetno več kot desetletje se vsakokrat, ko primerjamo stanje slovenske manjšine v Italiji z drugimi manjšinami, oziramo proti Evropi in se sklicujemo na nekakšne evropske standarde o zaščiti manjšin. Zgodilo se mi je celo, da me je obiskal znanec in me prosil, naj mu posredujem podatke, ki bi potrjevali, da so Slovenci v Italiji med najslabše zaščitenimi manjšinami v Evropi.

Danes stopi v dvanajstih evropskih državah v veljavo okvirna konvencija Sveta Evrope o zaščiti narodnih manjšin. V Italiji bo začela ta listina veljati mesec dni kasneje, pač zaradi običajne italijanske zamude pri izročanju ratifikacijske listine pristojnim uradom Sveta Evrope. Pa nič ne de. Danes je za manjšine v Evropi prazničen dan, ker danes končno, prvič v zgodovini, razpolagajo z evropskimi standardi o zaščiti manjšin. Prej teh standarov ni bilo in tudi tisto, na kar smo se sklicevali, so bili v glavnem papirji, ki so, seveda, vsebovali vrsto pomembnih načel, vendar niso bili obvezujoči za nobeno državo, razen seveda na moralni ravni, ki pa, kot znano, ne more nasititi prav nikogar.

Poglejmo vsekakor, kateri so in kaj pomenijo posamezni dokumenti, oziroma, katere organizacije so se lotile obravnavanja manjšinske problematike in kdaj so bile sposobne sprejeti prva stališča.

Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi je sprejela prvi dokument o manjšinah leta 1990, Svet Evrope in Združeni narodi so to naredili leto kasneje, Srednjeevropska pobuda se jim je pridružila leta 1994. Datumi so pomembni, ker povedo, da so začeli državniki resno obravnavati vprašanje manjšin šele po padcu berlinskega zidu, očitno iz strahu pred novimi velikimi konflikti in z namenom, da se, tako ali drugače, ti konflikti tudi ublažijo. Zanimivo je, da so Združeni narodi svojo listino pripravljali skoraj 20 let in da je profesor Capotorti, član posebne delovne skupine ZN, izhodišča te listine obrazložil že na manjšinski konferenci v Trstu leta 1974 (!), a je moralo miniti še celih osemnajst let, preden je ta dokument zagledal luč sveta. Vendar ta dokument vsebuje predvsem načela in nanj je možno le moralno sklicevanje: noben organ ne more nobene države obsoditi zaradi nespoštovanja te listine, razen seveda Varnostnega sveta oziroma Generalne skupščine Združenih narodov, za katera pa je nemogoče misliti, da bi obravnavala primere, ki ne ogrožajo miru in stabilnosti v svetu. Minili so namreč časi, ko je bil tudi italijansko-avstrijski spor relevanten in je bil postopek, ki ga je sprožila Avstrija zaradi Južne Tirolske politično tako akuten, da so se začeli Združeni narodi z njim ukvarjati.

O Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi lahko rečemo skoraj isto; leta 1990 je v København sicer sprejela dokument, oziroma, da bo formulacija natančna, v sklepni dokument zasedanja vključila 11 členov v zvezi s pravicami manjšin. Na osnovi tega dokumenta je OVSE tudi imenovala posebnega visokega komisarja za vprašanja manjšin, ta komisar pa v sedmih letih ni obravnaval niti enega vprašanja, ki bi zadeval države Zahodne Evrope. Razloga za to sta dva: prvi, da so problemi na Vzhodu mnogo večji in da predstavljajo manjšine ponekod (Estonija, Slovaška, Romunija, Ukrajina) resnično nevarnost konflikta, drugje (Balkan, Čečenija) pa je do konfliktov že prišlo. Drugi razlog pa je, da so zahodne države visokemu komisarju, staremu in izkušenemu nizozemskemu diplomatu Maxu Van Der Stoolu hermetično zaprle vrata, tako da ni mogel poseči niti tam, kjer so konflikti prerasli v vsakodnevne zločine, to je na Severnem Irskem in v baskovskih deželah.

Če torej odmislimo platonski dokument Srednjeevropske pobude, katere pristojnosti so praktično nične, nam ostaja še Svet Evrope, ki se je teh vprašanj lotil dvakrat, leta 1992 z Evropsko listino o manjšinskih in regionalnih jezikih in leta 1995 z Okvirno konvencijo o zaščiti narodnih manjšin. Dokumenta sta si med seboj zelo različna. Prvi govori o jezikih in vsebuje vrsto določil, ki so za države, ki ga ratificirajo, obvezujoča v podrobnostih (na primer, kakšna oblika šole mora biti zagotovljena manjšinam ali koliko televizijskih oziroma radijskih sporedov mora biti v manjšinskem jeziku). Zato je do neke mere razumljivo, da je to listino ratificirala le peščica držav (med njimi ni Italije, pa tudi Slovenije in Avstrije ne), pa še te z veliko zamudo, tako da bo listina stopila v veljavo šele 1. marca letos.

Mnogo hitrejši je bil ratifikacijski postopek Okvirne konvencije o zaščiti narodnih manjšin, ki jo je doslej, dobri dve leti po sprejetju, ratificiralo že 16 držav. Morda že ta podatek nazorno kaže tudi na njeno vsebino, ki je ohlapna in dopušča državam veliko svobodo interpretacije: v dokumentu samem je namreč cela vrsta določil, ki jih je mogoče interpretirati na več načinov, pa tudi definicij, ki se opredeljujejo s stavki »kjer je to potrebno«, »kjer pogoji to dopuščajo«, »v mejah možnosti« in podobno, kar seveda dopušča državam vedno zadostno število izgovorov v primeru, da ne zagotavljajo teh pravic. Tako so to listino ratificirale tudi države, kjer so pravice manjšin še nedorečene (na primer Slovaška). Seveda, obstajal bo nadzor nad izvajanjem listine, delovala bo nekakšna mednarodna ekspertna komisija, ki pa bo preučevala samo stališča držav in ne bo mogla avtonomno ugotavljati dejanskega stanja. Tudi tu so se države zaščitile. Pa vendar je ta konvencija sedaj dejansko edini dokument, ki določa standarde zaščite manjšin v Evropi. Tisto, na kar se že desetletje sklicujemo, obstaja torej šele danes.

Kaj pa Evropska unija, se bo kdo vprašal. Ali Evropska unija, in še prej Evropska skupnost ni nikoli sprejela nobenih določil v zvezi z manjšinami, ki bi lahko predstavljala evropske standarde za zaščito manjšin v državah članicah? Odgovor je enostaven: ne, EU se s tem vprašanjem, predvsem zaradi različnih pogledov med posameznimi državami, ni nikoli resno spoprijela in ni izdelala nobenih stališč, ki bi bila obvezujoča za vse države. Še več, ko sedaj EU pripravlja osnovo za sprejemanje novih članic, se pri vseh vprašanjih v zvezi z manjšinami sklicuje izključno na listine Sveta Evrope. To je sicer absurdno, vendar ji ne preostaja nič drugega, saj lastnih standardov nima.

Popolnoma drugačen pa je pristop Evropskega parlamenta do teh vprašanj. Če je namreč izhodišče vseh doslej omenjenih organizacij predvsem skrb za preprečevanje konfliktov, izhaja Evropski parlament predvsem iz potrebe po vrednotenju kulturne dediščine. Zato se je parlament začel s tem vprašanjem ukvarjati že zelo zgodaj, v začetku osemdesetih let, ko je postajalo jasno, da prodor ameriške podkulture s televizijskimi nanizankami in japonske podkulture z risankami na eni strani, ter tehnološkega razvoja, ki za komunikacijski jezik uporablja izključno angleščino, resno ogrožata raznolikost evropskih kultur in jezikov. V tem okviru je evropski parlament sprejel vrsto resolucij, nekatere izmed teh pa izrecno zadevajo manjšine. Od leta 1981 do leta 1994 so tako poslanci sprejeli štiri resolucije o manjšinskih jezikih in imena Arfé, Kuijpers in Killilea so tesno povezana s prizadevanjem manjšin za dosego zadovoljivih standardov. Ta drugi pogled na vprašanje manjšin je zelo pomemben, kajti daje mu pozitiven prizvok skrbi za ohranjanje izročila, ki je skupno vsem Evropejcem, saj izvira iz večkulturnosti in večjezičnosti kot osnovnih značilnosti evropske celine. Ohranitev najmanjših in najbolj ogroženih jezikov predstavlja namreč tudi korak k ohranjanju vseh jezikov in kultur.

Razpon med tema dvema pristopoma je včasih zelo majhen in zelo nedorečen, tako kot so nedorečene razlike med filozofskimi pojmovanji problemov, ki so si v vsakdanjem življenju zelo slični in katerih rešitev se ne bistveno razlikuje glede na filozofsko razlago, ki jim jo človek pripisuje. Čeprav torej politiki intenzivno govorijo o vprašanju, ali gre za zaščito manjšin, kot trdi Svet Evrope, ali pa za zaščito jezikov, kot meni Evropski parlament, v strategiji za dosego te zaščite in v ukrepih, ki jih je treba sprejeti, ni velikih razlik. Razlika je morda v končni fazi: če so namreč prizadevanja za zaščito manjšin usmerjena predvsem v preprečevanje konfliktov, bi lahko sklepali, da v stabilizirani Evropi, kjer bodo z vojaškimi in političnimi dogovori zgradili temelje za preprečevanje konfliktov, ne bo več pravega interesa za zaščito manjšin, kot ga, na primer, ni na ravni Evropske unije. Pač pa bo zaradi nevarnosti kulturne standardizacije skrb za zaščito jezikov še kako aktualna ter bodo verjetno evropske institucije in na njihov pritisk tudi posamezne države v to vložile še veliko naporov.

Za manjšine, ki so dolga leta delovale v optiki prvega koncepta, ki so se čutile ogrožene kot skupnost in ne kot kulturni element širšega okolja, je ta prehod seveda težak. Verjetno smo tukaj nekje tudi Slovenci v Italiji in težave prihajajo jasno na dan, tako med politiki, kot tudi in morda še predvsem med ljudmi, ki so izgubili nekdanje ravnovesje, ki je temeljilo na konfliktualnih odnosih v bistvu z vsem, kar jih je obdajalo.

Listina, ki stopa danes v veljavo, je v tem pogledu prelomnega pomena: dokazuje namreč, da smo Slovenci v Italiji že dosegli visoko raven zaščite glede na splošne evropske standarde, kot jih ta listina določa. Res je, da nimamo zaščitnega zakona, res je, da smo v marsičem odvisni od dobre volje, res je, da prihajajo finančna sredstva z veliko zamudo, res je, da nimamo zajamčenega zastopstva v izvoljenih organih. Vendar pa imamo šolo s slovenskih učnim jezikom, ki jo plačuje država, imamo radio in (sicer skromno) televizijo, ki jo prav tako plačuje država, imamo visoke finančne podpore za kulturne dejavnosti in za medije, in še bi lahko naštevali. Za druge težave, od pomanjkljivosti naše šole pa do svoje lastne prepirljivosti in neorganiziranosti pa seveda ne moremo dolžiti države. Česa smo menda krivi tudi sami, in če bi se znali med seboj dogovoriti, bi verjetno imeli še več.

Iz vsega tega izhaja, da ne moremo trditi, da smo daleč od evropskih standardov in da prav tako ne moremo trditi, da smo med najbolj nezaščitenimi manjšinami v Evropi. Enostavno stopicamo za dogajanji in manjka nam pogled naprej, manjka nam razmišljanje o tem, kako se bomo vključevali v novo stvarnost, ki se oblikuje v prostoru, v katerem živimo, tako v mejah države kot tudi v širši evropski viziji. Nesmiselno in neodgovorno je pričakovati, da bo Evropa reševala naša vprašanja. Evropa bo določila okvir - in to vztrajno dela, v ta okvir bo država vključila svojo zakonodajo, vse ostalo pa bo odvisno od manjšin. Danes, ko ni več genocidnih teženj in ko se politično stanje umirja, lahko rečemo, da v veliki meri prav same nosijo odgovornost za svoje preživetje.

••

GORIŠKA

Slovensko šolstvo nekoč in danes

V zadnjem času v naših medijih veliko beremo o stanju slovenskega šolstva pri nas. Iz leta v leto je učencev čedalje manj. To ni slovenska posebnost, saj se z enakimi vprašanji ubadajo v vseh italijanskih šolah v naših krajih in v vsej severni Italiji nasploh. Zato je povsod čedalje manj razredov. Razlog je za vse en sam: ni otrok. Pred desetletji sta bila v vsaki družini povprečno dva otroka, sedaj je to povprečje zdrknilo na polovico. Prebivalstvo se stara. Pred desetletji so morali župani skrbeti za gradnjo novih šol, sedaj pa je njihovo zanimanje usmerjeno drugam, v izgradnjo in upravljanje domov za starejše občane.

V veliko hujšem in težjem položaju od italijanske je seveda slovenska šola, ki ji uradno pravimo šola s slovenskim učnim jezikom. V prejšnjih letih je bilo veliko protestov zaradi združevanja nekaterih šol, kot tudi zaradi "začasne" ali dokončne ukinitve nekaterih ravnateljstev. Tu prihaja v ospredje tudi toliko zahtevana avtonomija, ki bi utegnila, kot smo pred nekaj dnevi brali v Primorskem dnevniku, biti pravi "potres za slovensko šolstvo v Italiji". V Rimu se gredo šolsko reformo, ki je za naše šolstvo marsikdaj zelo škodljiva, pa čeprav je naša šola osnovana na mednarodnih sporazumih, ki pa so bili napisani upoštevajoč stanje izpred pol stoletja.

Namen tega spisa ni razpravljati o teh vprašanjih, saj o njih bolj zavzeto in z aktualnim pogledom govorijo in pišejo tisti, ki so danes za to poklicani. Pogledati želimo nekoliko v preteklost.

Ker imamo pred seboj številke se moramo zgroziti. Daleč za nami, v pamtiveku so potrebe slovenskih ljudi v naših krajih in, s tem v zvezi, tudi številčni podatki o obisku v slovenskih šolah.

* * *

Poglejmo kako je bilo v Gorici in tistih krajih, ki so danes na italijanski strani meje na Goriškem. Veliko je bilo o šolstvu napisanega še zlasti na začetku osemdesetih let, ko so bile nekatere šole na Goriškem poimenovane po zaslužnih možeh slovenske kulture. Skoraj povsod so takrat izšle priložnostne brošure v katerih so bili sicer podani predvsem podatki o povojnem razvoju šolstva v posameznem kraju, brali pa smo tudi marsikaj zanimivega o šolah v letih pred prvo svetovno vojno in takoj po njej, ko jo je uničila Gentilejeva reforma. Slovenci Gentileja seveda obsojamo, lani pa so ga v Italiji počastili tudi z znamko, ob neki njegovi obletnici. Sedaj pa skušajo rehabilitirati Savojce, katerih kralj Viktor Emanuel je s svojim podpisom pod Gentilejevim zakonom zadal hud udarec tudi Slovencem na Primorskem.

Slovenščino so poučevali v Gorici, a le kot stranski predmet - podobno je bilo z italijanščino - že v prejšnjem stoletju v nemških državnih šolah. Če preberemo sezname dijakov v vsakoletnih izvestijh, ki se jim po nemško pravi Jahresberichte, bomo brž ugotovili, da sta bili dve tretjini dijakov slovenske narodnosti. Dijaki ali njihovi starši so namreč po takratnih pravilih morali povedati, katere narodnosti so. Dve tretjini nista bili nič čudnega, kajti tudi prebivalstvo takrat velike Goriške dežele je bilo dvetretjinsko slovensko.

Nacionalistično nastrojeni ljudje na goriškem županstvu dolgo let niso hoteli zagotoviti slovenskega osnovnošolskega pouka otrokom slovenskih družin, ki so to zahtevale, upoštevaje takratno avstrijsko zakonodajo. Zato so ti ustanovili zasebne slovenske šole že leta 1883. Še dobrih deset let prej je pouk v slovenščini nudil v svoji zasebni šoli otrokom slovenskih delavcev podjetnik Ritter von Zahony, ki je v svojih tovarnah zaposloval več stotin delavcev, seveda tudi Slovencev. Pobudo za slovensko zasebno šolstvo je dalo Politično društvo Sloga, ki jih je tudi vzdrževalo. Leta 1897 je skrb za šole prevzelo društvo Šolski dom, ki je v kasnejših letih zgradilo tri velika poslopja: Šolski dom, Novi dom in Mali dom. Pouk je potekal tudi v zasebni stavbi imenovani Simon Gregorčičev dom in tik pred začetkom vojne tudi v stavbi Cirilmetodove družbe na Blanči. Poleg osnovnih šol so bile v teh stavbah tudi strokovne šole in tečaji. V Gorici smo imeli slovensko državno učiteljišče, leta 1913 pa je bila ustanovljena tudi prva slovenska državna gimnazija v Avstriji nasploh. Bili smo pred Ljubljano in vsemi drugimi mesti v slovenskih deželah. V sosednji Podgori je bila pripravnica za učiteljišče (nekakšna nižja srednja šola), v Gorici pa pripravnica za gimnazijo. Na nemških državnih šolah so bili ločeni razredi za Slovence in Italijane. Poleg nemščine so v teh razredih dajali precej poudarka slovenščini oziroma italijanščini. V zadnjem šolskem letu pred 1. svetovno vojno smo v šolah v mestu Gorici našteli 3.400 učencev in dijakov italijanske narodnosti, 2.946 učencev slovenske narodnosti (od teh samo v šolah društva Šolski dom 1.961 učencev), ter nekaj nad 400 nemške ali drugih narodnosti. Vedeti je treba, da v gornjih številkah ni učencev v sosednjih občinah Podgora, Štandrež, Solkan, Šempeter in Vrtojba, ki so tedaj bile samostojne.

* * *

Prišla je vojna. Ljudje so morali v begunstvo, šole so bile zaprte. Po vojni so bile slovenske osnovne šole ponovno odprte na podeželju. Dijaki, ki so hotelo obiskovati višje srednje šole, so morali stran iz Gorice, na učiteljišče v Tolmin in na realko v Idrijo. V Gorici komisar Bombig (predvojni župan) ni hotel dati dovoljenja za odprtje slovenskih občinskih ali zasebnih šol. Te so bile odprle v stavbi pod Kapelo le na jesen leta 1922, potem ko je bil, z odločilno podporo slovenskih volivcev, ki so podprli stranko takrat izvoljen za župana odvetnik Bonne. Ta šola pa je vzdržala le nekaj let, kajti fašistični minister za šolstvo filozof Giovanni Gentile je "tujerodne" šole odpravil. Slovenskih ne samo v Gorici, marveč v vsej Primorski.

* * *

Veliko je bilo napisanega o ilegalnih zasebnih šolah in tečajih v slovenščini v kasnejših letih, zaradi česar so ljudje morali pred sodnike. Slovenščino so poučevali v v zasebnih stanovanjih, na župniščih ali v zavodih. V letih oboroženega upora so na podeželju nastale partizanske šole. Pouk v njih je bil izredno težaven. Ni bilo knjig, manjkali so učitelji. Zaradi tega so njihovo vlogo prevzeli mladi ljudje, še zlasti dekleta, pa še študentje, duhovniki, stare že upokojene učiteljice, itd. Učitelji in učenci so morali paziti, da ne bi v vas prišli Nemci s svojimi pajdaši. Partizansko šolstvo je na Primorskem imelo zelo velik pomen, saj je bila slovenščina učni jezik po skoro dvajsetih letih prisilnega molka.

Pouk v slovenščini je bil tudi v od Nemcev zasedenih krajih. V Gorici je bila konec leta 1944 odprta slovenska šola, ljudje so jo nazivali "domobranska gimnazija", ki pa ni imela veliko obiska.

* * *

Slovensko šolstvo je dobesedno eksplodiralo po osvoboditvi. V mestu Gorici smo Slovenci šli v stare stavbe nekdanjega društva Šolski dom. Zavezniška vojaška uprava je obnovila tiste šole, ki so tu bile že pred 1. svetovno vojno. Poleg osnovnih v mestu Gorici še triletno nižjo gimnazijo in prav tako triletno strokovno šolo, pa še klasični liceh in učiteljišče. V prvih letih, ko še ni bilo državne meje, je bilo število učencev in dijakov na vseh šolah zelo veliko. Dober del dijakov višjih srednjih šol je nadaljeval in končal študij na italijanskih šolah. V slovenske so prišli mnogi, ki so se vrnili iz partizanskih vrst ali celo iz nemških lagerjev in so nadoknadili učenju izgubljena leta. Gorica je tudi v šolskem oziru še enkrat postala središče velike dežele. Potem ko je bila v septembru 1947 potegnjena meja med Italijo in Jugoslavijo, je usahnil priliv dijakov iz krajev priključenih matični domovini. V Šempetru pri Gorici je bila odprta gimnazija. Lani so tam proslavili 50 - letnico.

V šolskem letu 1947 - 48 je v slovenskih šolah, še zlasti osnovnih, v mestu Gorici bilo še zelo veliko število učencev. Na slovenske starše se je pričel izvajati močan pritisk. Nekateri delodajalci so uslužbencem postavili aut - aut: "Ali vzameš otroke iz slovenske šole, ali pa izgubš delo". Brezposelnost je bila velika, zaradi tega se je marsikdo vdal. Drugi so si rekli: "Dvakrat, leta 1918 in leta 1945, smo bili na tem, da bomo prišli v sklop matične države. Ni nam uspelo. Sedanja mejna razdelitev je dokončna. Zato je bolje, da se asimiliram". Na tretje je udarila odredba takratnega prefekta Palamare, ki je staršem - optantom, ukazal vzeti svoje otroke iz slovenskih šol. Z opcijo so se namreč opredelili za italijansko državljanstvo in tudi za italijanstvo, zato niso po Palamarovem ukazu smeli v slovensko šolo.

Le nekaj podatkov ob branju katerih se bodo zgrozili tisti, ki berejo številke o sedanjem vpisu v slovenske šole.

V šolskem letu 1948 - 49 je v slovenskih osnovnih šolah v goriški pokrajini bilo, reči in piši, 1.414 učencev, 700 dečkov in 714 deklic. Učiteljic in učiteljev je bilo 62. Prav je, da omenimo posamezne šole: Gorica - Križna ulica (214), Gorica - Ulica Randaccio (99), Štmaver (20), Pevma (111), Podgora (89), Štandrež (148), Sovodnje (93), Gabrje (36), Rupa (54), Dol (35), Vrh (54), Doberdob (137), Tržič (27), Jamlje (53), Ronke (21), Krmin (53), Mirnik (15), Škrljevo (19), Cerovo (35) in Steverjan (101).

V prvem razredu so v tem šolskem letu imeli skupno 215 otrok. To pa je bilo že veliko manj kot v prejšnjem šolskem letu 1947 - 48, ko je bilo v prve razrede vpisanih 306 otrok. Le na Vrhu in v Jamljah so v prvem razredu imeli po dva učenca več kot v prejšnjem šolskem letu. Povsod drugod je število upadlo, neglede ali so to bila mesta in narodnostno mešani kraji ali pa čisto slovenske vasi. Še zlasti je bil pojav viden v Gorici, Tržiču in Krminu.

Vedno v šolskem letu 1948 - 49 je bilo v slovenski nižji gimnaziji v Ulici Randaccio skupaj 131 dijakov, v strokovni šoli v isti ulici pa 120 dijakov. Na klasičnem liceju - gimnaziji v Križni ulici je bilo 66 dijakov, na učiteljišču v isti ulici pa 43 dijakinj in dijakov.

To je bila slika slovenskega šolstva na Goriškem v drugem letu ponovne vzpostavitve italijanske uprave v Gorici pred petdesetimi leti. V kasnejših letih so nekatere šole "usahnile". To je najprej veljalo za šole v Tržiču, Ronkah, Mirniku, Krminu in na Škrljevem. Krminska šola se je preselila izven mesta na Plešivo, po doglednem času je ponovno bila odprta tista v Ronkah. V treh slovenskih občinah so bila zgrajena nova šolska poslopja in v dogovoru z občinami, starši in šolniki, je bilo šolstvo racionalizirano s tem, da so dve - tri šole bile združene v eno samo. Na področju občine Gorica je prišlo do velikih selitev. Zgrajena so bila nekatera nova poslopja, druga so bila obnovljena. Na žalost so danes nekatera poslopja prazna.

Če pogledamo podatke o vpisu v zadnjem šolskem letu 1997 - 98 (glej članek Alda Rupla "Slovensko šolstvo v Italiji v številkah', objavljen v Jadranskem koledarju 1998), bomo videli, da je v tem šolskem letu v vseh slovenskih šolah na Goriškem 930 učencev in dijakov: v vrtcih jih imamo 256, v osnovnih šolah 306, v nižji srednji šoli 136, v petih višjih srednjih šolah pa 232. Te številke niso le zelo "oddaljene" od tistih iz šolskega leta 1948 - 49, ki smo jih gori objavili (v tistih številkah niso sploh omenjeni otroški vrtci). Zelo so oddaljene tudi od številk zabeleženih sredi sedemdesetih let, ko je po letih zastoja v petdesetih in prvi polovici šestdesetih let slovensko šolstvo v goriški pokrajini o dobilo precej kisika. V vseh slovenskih šolah na Goriškem je takrat bilo nekaj nad 1.500 učencev. V spominu mi je ostala številka 555 učencev na osnovnih šolah. V osnovnih šolah in v nižji srednji šoli, torej v obveznih šolah, je takrat bilo 5 odstotkov učencev v goriški pokrajini.

Marko Waltritsch

Na slikah: zgoraj Slovenski šolniki na dvorišču Šolskega doma v Križni ulici na začetku stoletja.

levo učenci slovenske osnovne šole v Ulici Randaccio v šolskem letu 1974 - 75.

Nagano s svojimi visokimi gorami streha Japonske

Gostitelja letošnjih iger obkroža kar šestnajst tritisočakov

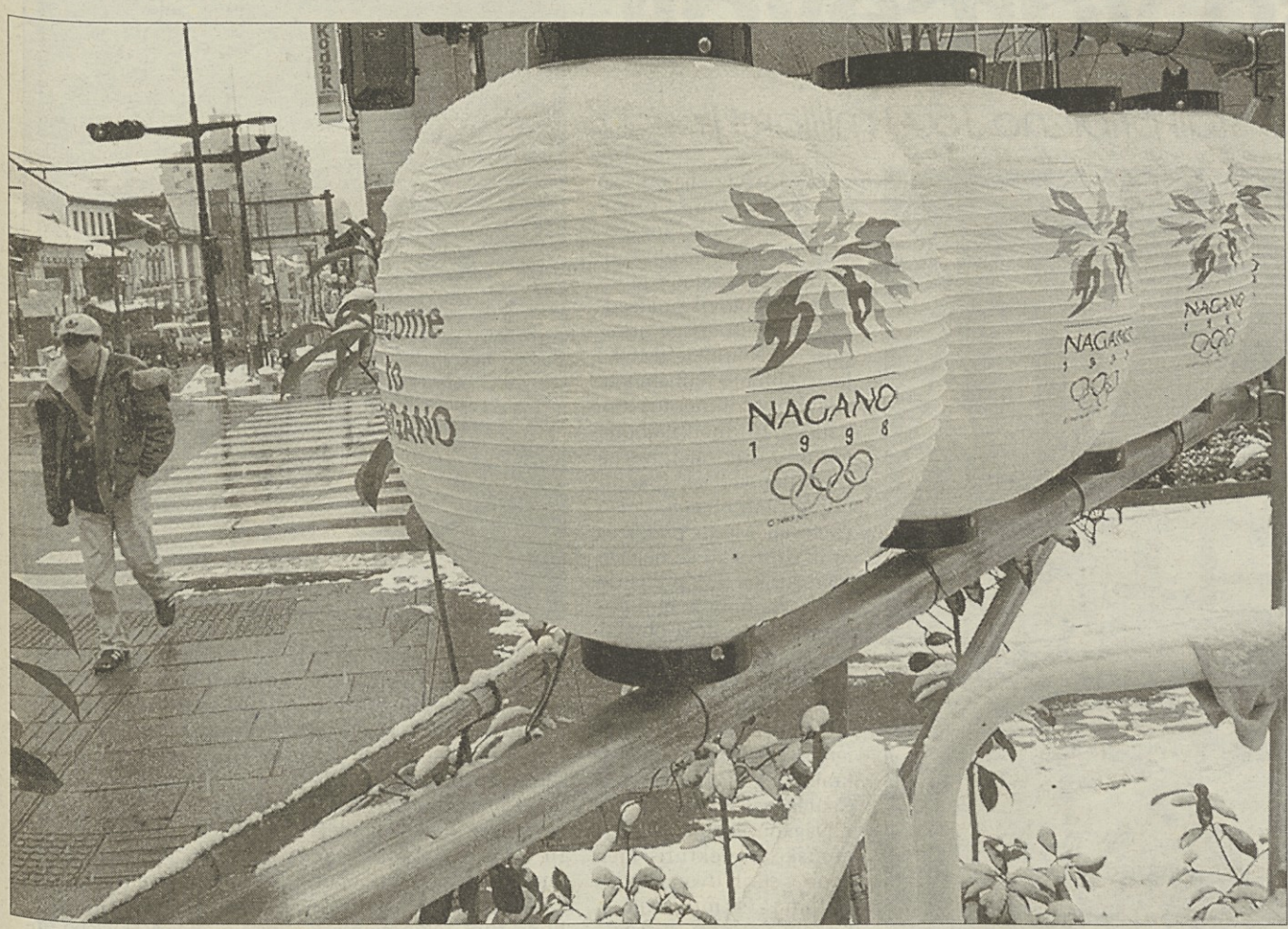

1
Nedelja, 1. februarja 1998
NAGANO
1 9 9 8
OLIMPIJSKA PRILOGA
PRIMORSKEGA
DNEVNIKA

Skrivnostna dežela vzhajajočega sonca

TOKIO - Japonska je za nekatere prebivalce Stare celine dežela Madame Butterfly z gejšami v svilenih kimonih, za druge pa pojem napredka in visoko razvite tehnologije. V nečem pa so si vsi enotni; v svojo predstavo Japonske večina Evropejcev vključuje stereotipe in klišeje. To počnejo že od tistega trenutka, ko so prvi Evropejci prišli na Japonsko in zgradili mit o eksotični in nerazumljivi deželi, »Deželi vzhajajočega sonca«.

Dandanes Japonsko vsi prištevajo k razvitemu zahodnemu delu sveta. Večina na Japonce gleda tudi z neke vrste občudovanjem, saj jim je v le nekaj desetletjih uspelo postati druga najmočnejša gospodarska sila našega planeta in to kljub dejstvu, da se je cesarstvo v prejšnjih stoletjih vseskozi upiralo »evropejizaciji«. Z nasprotji znotraj svojih večmilijonskih metropol, industrijsko in informacijsko družbo ter tradicijo, pripadnostjo skupini in željo po harmoniji, pa so Japonci ohranili večji del svojih, za nas sicer nerazumljivih, t.j. skrivnostnih vrednot.

Ne glede na tradicijo in vrednote pa ni države na svetu, ki bi sprejela toliko tujega kot prav oni: pisavo, številne besede in izrazi imajo angleško izgovorjavo, budizem, tehnologije, pa tudi smučanje. Slednje je na Japonskem prvi predstavil Theodor von Lerch, vojaški ataše Avstro-Ogrske v Tokiu, ki je leta 1911 v hribih okoli Nigite japonske vojake učil tega športa. Danes na Japonskem smuča približno 17 milijonov ljudi, vsako leto pa se v državi zaradi smučanja »obrne« okrog 15 tisoč milijard lir.

Za japonska velemesta je značilna tudi amerikanizacija, kljub temu pa je mogoče, da si domačini prišleke, v nasprotju z Američani, prav natančno ogledajo ter jih ocenijo. To se dogaja predvsem Evropejcem, Američanom in črncem, medtem ko ostali Azijci teh težav nimajo. Število tujcev na Japonskem namreč komaj presega 1, 5 milijona oz. odstotek, zato je stik z drugimi kulturami še vedno zanimiv. Razpon med kulturami je kljub močnemu vplivu tujine še vedno ogromen. Mladi še vedno spoštujejo starost in se veselijo umetnosti, kot je lepopis in sestavljanja ikeban. Menedžerji, ki z zaslužki daleč presegajo svoje »zahodne« kolege, še vedno meditirajo, pa tudi sam predsednik vlade Hašimoto ni pozabil mečevanja po vzoru nekdanjih bojevnikov, samurajev.

Podobno kot so si med seboj različni Japonci, je različna tudi pokrajina med sibirsko hladnim severovzhodom in subtropskim vročim jugozahodom. Deželo sestavlja skoraj 7.000 otokov, ki se v glavnem delijo na štiri največje Hokaido, Honšu, Šikoku in Kjušu. Kar dve tretjini pokrajine je gorate in 125 milijonov Japoncev se v glavnem stiska le na petini državnega ozemlja. V Tokiju, Jokohami, Osaki, Kjotu in Kobeju živi na kvadratnem kilometru ozemlja več kot 2.000 ljudi.

Ne glede na vso idiličnost njihove kulture Japonska »slovi« tudi po naravnih katastrofah - izbruhih vulkanov in potresih. Seizmologi vsako leto zabeležijo 7.500 potresnih sunkov, vsakega petega med njimi pa čutijo tudi ljudje. Zadnji večji potres je Japonska doživela pred dvema letoma, ko je v regiji Kobe izgubilo življenje več kot 6.400 ljudi. Prav zaradi potresov, in zatorej manjšega tveganja, ima večina hiš na Japonskem le eno ali dve nadstropji.

Pripadnost skupnosti je močno obeležila tudi Japonsko gospodarstvo. Delojemalci jo še vedno čutijo, in zato se še vedno odrekajo daljšim dopustom ter preživijo veliko prostega časa v podjetju ali s sodelavci. Spremenila se ni niti vloga ženske, ki je še vedno največkrat gospodinja, vzgojiteljica otrok in skrbnica starejših članov družine.

Vendar časi spreminjajo tudi družbo. Predvsem zaradi gospodarske krize se je močno zmanjšalo zaupanje do vlade in vodilnih ljudi. To je do neke mere spremenilo tudi japonsko družino in vse več žensk je zaposlenih, čeprav o enakopravnosti spolov v drugi najmočnejši gospodarski velesili sveta ni moč govoriti. Razpon med tradicijo in modernim življenjem je na Japonskem morda celo največji na svetu, pa čeprav udeleženci olimpijskih iger in njihovi spremljevalci tega med bivanjem v Naganu ne bodo kdvove kako občutili.

NAGANO - Do začetka letošnjih zimskih olimpijskih iger manjka samo še šest dni, v Naganu, letošnjem gostitelju iger, pa opravljajo še zadnje podrobnosti, da bi povsem pripravljeni dočakali številne goste z vsega sveta.

Nagano je prestolnica istoimenske prefekture in je 200 kilometrov jugozahodno od Tokia. Britanca Williama Gowlanda je med obiskom leta 1978 pokrajina tako močno spominjala na Alpe, da je območje označil kar z nazivom Japonske Alpe. Zaradi 16 gora, ki presegajo 3.000 metrov nadmorske višine, pa prebivalci dežele vzhajajočega sonca območje imenujejo tudi streha Japonske.

V preteklem stoletju je bila regija okrog Nagana divja in groba ter veljala za domovanje bogov, zavetišče duš umrlih in je skrivala številne legende. Danes je položaj povsem drugačen. Za prebivalce večmilijonskega Tokia je območje priljubljena izletniška in počitniška točka poleti in pozimi.

Istočasno je prefektura Nagano pomembna za številne redke rastlinske in živalske vrste, povezanost z gorskim svetom pa izražata tudi gams in snežna kokoš, ki sta uradna simbola pokrajine. Območje je še vedno poseljeno tudi z azijskim črnim medvedom in planinskim orlom. Posebna atrakcija so tudi japonske opice, ki jih je možno občudovati med obiskom termalnih vrelcev v Šiga Kognu.

Posebna atrakcija Nagana pa je tudi 1.300 let star tempelj Zenkoji, ena najbolj priljubljenih romarskih poti vernih Japoncev. Po japonskih izročilih naj bi veljalo načelo, da naj bi ga vsak obiskal vsaj enkrat v življenju, nedvomno pa bo monumentalna zgradba tudi v središču pozornosti medijev.

Regija je v zimskem obdobju poznana tudi po velikih količinah snega in z urejenimi smučišči pomembna tudi za zimski turizem. Žal infrastruktura Nagana, mesta z okrog 350.000 prebivalci, še ni dohitela naglega razvoja turizma, zato je na tem območju kar nekaj težav z urejenostjo prometa, ki je tudi ena največjih skrbi organizatorjev pred igrami. Japonci so se na igre dobro pripravili, z velikimi investicijami vsaj delno popravili prometne povezave in zgradili nove športne objekte, ter mestu dodali tudi povsem modern navdih. Pomemben je tudi naravovarstveni vidik iger. Vsa uradna vozila v Naganu bo poganjal plin, jedilne pribore in celo uniforme zaposlenih pa bo moč po igrah reciklirati.

Seveda ima vsak košček sveta tudi svoje temne plati, tako tudi Nagano. Obiskovalci iger zaneslji-vo ne bodo videli zaklonišč, zgrajenih med drugo svetovno vojno, ki naj bi cesarsko družino varovali pred bombnimi napadi. Cesarjeva družina zaklonišč ni nikoli uporabila, zato pa je med gradnjo v brutalnih razmerah umrlo več tisoč japonskih in korejskih delavcev.

Vsi prireditelji iger

1924 Chamonix (Francija)
1928 St. Moritz (Švica)
1932 Lake Placid (ZDA)
1936 G. Partenkirchen (Nem)
1940 2. svetovna vojna
1944 2. svetovna vojna
1948 St. Moritz (Švica)
1952 Oslo (Norveška)
1956 Cortina d'Ampezzo (Ita)
1960 Squaw Valley (ZDA)
1964 Innsbruck (Avstrija)
1968 Grenoble (Francija)
1972 Sapporo (Japonska)
1976 Innsbruck (Avstrija)
1980 Lake Placid (ZDA)
1984 Sarajevo (Yu, BiH)
1988 Calgary (Kanada)
1992 Albertville (Francija)
1994 Lillehammer (Nor)
1998 Nagano (Japonska)
2002 Salt Lake City (ZDA

OLIMPIJSKA PRIZORIŠČA / TEKME BODO V PETIH RAZLIČNIH KRAJIH NA 15 PRIZORIŠČIH

Pri olimpijskih objektih Japonci niso varčevali

Mesto, prefekturo in državo so stali približno 1500 milijard lir

NAGANO - »Japonci so izgradili najboljša prizorišča za izvedbo tekmovanj na zimskih olimpijskih igrah doslej,« je ob ogledu ugotovil predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) Juan Antonio Samaranch. Pravilnost te ugotovitve bodo v 16 dneh najbolje ocenili tekmovalci, res pa je, da Japonci pri gradnji olimpijskih objektov niso varčevali. Mesto, prefektura in država so za objekte potrošili kar 1, 5 milijarde DEM. Zanimiv je tudi podatek, da so novi objekti last japonskih občin in jih ima Organizacijski komite iger (NAOC) le v najemu.

Prizorišča za letošnje igre so razdeljena po petih krajih s 15 tekmovališči. Center iger bo nedvomno v Naganu, središču istoimenske prefekture, kjer bodo v štirih dvoranah izpeljana tekmovanja v hokeju na ledu, hitrostnem in umetnostnem drsanju (**na sliki levo White Ring**) ter hitrostnem drsanju na kratkih prograh (short tracku), Nagano pa bo na baseballskem stadionu gostil tudi otvoritveno in zaključno slovesnost iger. Stroški gradnje in obnove dvoran so znašali kar 850 milijonov DEM. Na obrobju mesta bodo tudi tekmovanja v akrobatskem smučanju, bobu in sankanju. Seveda pa bo Nagano gostil tudi olimpijsko vas in tiskovno središče.

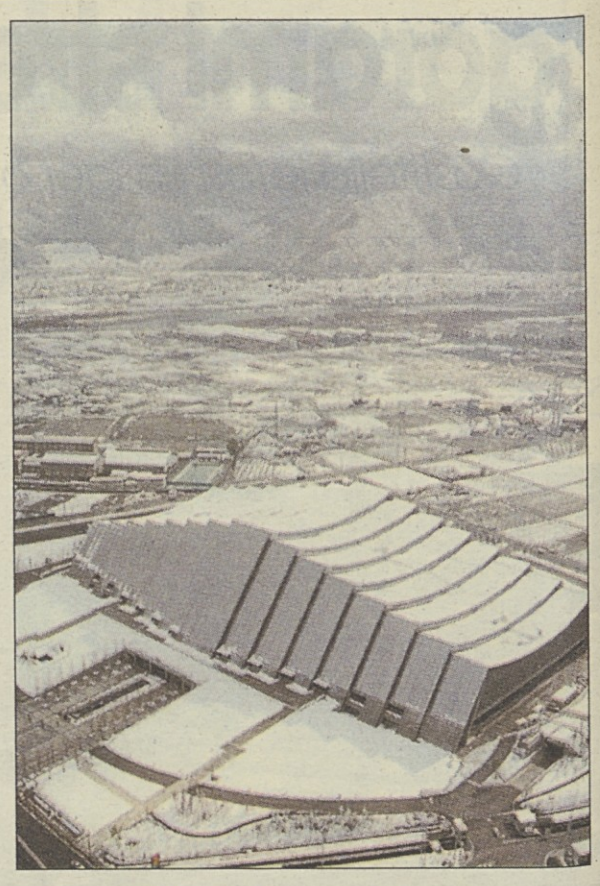

Največji smučarski center je 44 kilometrov zahodno od Nagana ležeča Hakuba, ki jo nekateri imenjujejo tudi japonski St. Moritz. Kraj, z nadmorsko višino 700 metrov, ki ga obkrožajo tritisočaki, bo gostil celotna tekmovanja v nordijskem smučanju, ter obe hitri disciplini alpincev smuk in superveleslalom ter kombinacijo.

V nasprotni smeri od Hakube je od Nagana 59 kilometrov oddaljeni Yamanouchi. Alpski smučarji se bodo tam, natančneje v Shiga Kognu, pomerili v obeh tehničnih disciplinah, komplete medalj pa bodo razdelili tudi deskarjem na snegu.

Najmanjši prizorišči bosta Nozawa Onsen (56 km severno od Nagana) in Kuruizawa (66 km jugovzhodno od Nagana). Prvi kraj bo gostil najboljše biatlonce sveta, drugi pa tekmovanje v curlingu. Kot zanimivost velja dodati, da je bila Kuruizawa prizorišče olimpijskih iger že leta 1964, ko ji je Tokio prepustil nekatere odločitve v konjeniškem športu.

Največja težava iger bo transport. V samem Naganu sicer ne gre pričakovati večjih zapletov, zato pa so ostala prizorišča slabo dosegljiva, predvsem zaradi slabih in ozkih cest. Največja moštva so se zato že odločila, da bodo njihovi športniki na Japonskem bivali kar na tekmovališčih samih. Prenočišča na prizoriščih so resda nekoliko dražja kot v olimpijski vasi, zato pa bodo imeli športniki boljše pogoje, nekoliko pa bodo ob vseh tekmovalcih, spremljevalcih in opremi razbremenili tudi ceste. Za podoben korak so se odločili tudi Slovenci.

Japonci pa se, kot vsi prireditelji smučarskih tekmovanj, bojijo tudi težav z vremenom. Nekateri kraji so namreč poznani po hitrih spremembah, kar bi lahko povzročilo neenakovredne tekmovalne pogoje. Za nameček so japonski vremenoslovci napovedali prava snežna neurja v času iger. Dolgoročna napoved vremena je sicer tvegana, dejstvo pa je, da se niso zmotili pri napovedi prvega obilnejšega sneženja v začetku januarja.

FAVORITI / KOT VSELEJ VELIKO KANDIDATOV ZA NAJŽLAHTNEJŠA ODLIČJA

Alberto Tomba in Katja Seizinger bosta glavna zvezdnika smučarskega dela

Domačini največ pričakujejo v smučarskih skokih - V hokeju na ledu bodo prvič doselj nastopili tudi najboljši igralci NHL - Bo Daehlie postal najuspešnejši olimpijec v zgodovini?

NAGANO - Kot vselej, imajo tudi olimpijske igre v Naganu svoje favorite in zvezdnike. Mnogi svoje cilje uresničijo, veliko pa se jih zgubi v povprečju. V alpskem smučanju bosta v ospredju dve imeni. Italijan Alberto Tomba, ki ga je doslej presegel le slavni Sved Ingemar Stenmark, si želi zlato slovo od olimpijskih iger, svoje druge zlate igre pa po Lillehammerju 1994 načrtuje tudi Nemka Katja Seizinger. Zanesljivo sta oba športnika sposobna upravičiti pričakovanja in obeležiti igre.

V hokeju na ledu bodo prvič sodelovali igralci najmočnejše lige na svetu NHL. Kar 125 zvezdnikov NHL je na spiskih različnih reprezentanc in nedvomno bodo dvorane ob njihovih nastopih polne. Zanimanje domačega občinstva pa ne bo nič manjše za smučarske skoke, kjer bodo Masahiko Harada, Kazuyoshi Funaki in ostali skušali ponoviti uspeh Yukia Kasaya iz Sappora 1972 in osvojiti zlato. Dobre uvrstitve pa Japonci pričakujejo tudi od hitrostnih drsalcev. Vlogo prvega favorita v smučarskem teku bo moral potrditi dvakratni zmagovalec iz Lillehammerja Bjoern Daehlie, zanimivi pa bodo tudi vsi ostali obračuni.

V ženskem alpskem smučanju bo v središču pozornosti 25-letna Nemka Katja Seizinger, ki je v letošnji sezoni prevzela glavno vlogo v tem športu. Z vse boljšimi nastopi v tehničnih disciplinah Nemka ne bo le favoritinja v smuku in superveleslalomu, ampak lahko računa z medaljami tudi v veleslalomu in kombinaciji. Prvo moško ime je 31-letni Italijan Alberto Tomba. Doslej je Tomba (**na sliki spodaj**) "azzurom" že zagotovil tri zlata odličja, zanesljivo pa so to njegove zadnje igre, od katerih se želi posloviti z zlatom. Italijan pa medijsko ni zanimiv le zaradi športnih uspehov, temveč tudi zaradi znanih »izpadov« izven smučarskih prog. Nanj gre tudi letos resno računati. Tomba je v letošnji sezoni vse do konca leta 1997 čakal na prvo zmago, a je tudi znan po tem, da je v pravem trenutku v vrhunski formi.

Za doslej najmočnejši olimpijski turnir v zgodovini olimpijskih iger bo poskrbelo 125 zvezdnikov severnoameriške lige NHL. Ne le reprezentanca ZDA, tudi ostali bodo nastopili s slovitimi imeni. Kanadčane bosta vodila Wayne Gretzky (New York Rangers) in Eric Lindros (Philadelphia Flyers), Ruse Pavel Bure (Vancouver Canucks), Fince pa denimo Jarri Kurri (Colorado Avalanche)...

V nordijskem smučanju so v ospredju tri reprezentance. Japonci v olimpijski sezoni izgledajo skoraj nepremagljivi v smučarskih skokih, Norvežani pa v smučarskih tekih. Prvi zvednik tekaških smučin bo znova Bjoern Daehlie, ki je v Albertvillu in Lillehammerju skupaj že osvojil osem medalj, od tega pet zlatih. Daehlie ima priložnost, da z dobrimi nastopi postane celo najuspešnejši športnik v 74-letni zgodovini zimskih olimpijskih iger. Najresnejše protikandidate bo imel Daehlie v lastni reprezentanci. Podobno, velja za Rusinje v ženski konkurenci, kjer pa je krog najboljših le nekoliko širši.

Seveda pa krog favoritov ni omejen le na zvezdnike. Svoje načrte, želje in cilje bodo imeli tudi vsi ostali, mnogi med njimi so prepričani prav v zmago na olimpijskih igrah.

Slovenija izdala serijo olimpijskih znamk

18. ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE NAGANO 1998

7. - 22. februar

HAKUBA

Alpsko smučanje
Smuk/Super-G
Smučarske proge Happo' one
Raztezajo se vzhodno od
Mt. Karamatsudake (2696 m)

Smučarski teki
V vzhodnem delju naselja

Smučarski skoki
Stadion za smučarske skoke
Na južnem delu Happo'one

Nordijska kombinacija
Smučarski tek
Smučarski skoki

NAGANO

Hitrostno drsanje
"M-Wave" Arena
V vzhodnem delu mesta

Hitrostno drsanje
"M-Wave" Arena
V vzhodnem delu mesta

Umetnostno drsanje
"White Ring" Arena
Jugovzhodno od mesta

Hokej na ledu
Stadion A »Big Hat«
1,5 km jugovzhodno od postaje v Naganu
Stadion B »Aqua Wing«
Severovzhodno od mesta

Smučanje v prostem slogu
Grbine/Skoki
Smučarske proge na Izuna Kognu
Prizorišče leži 2 km severno
od proge za bob in sankanje

Bob/Sankanje
"Spiral" Track
Ob vznožju Mt. Ilzuna,
na severni strani mesta

Otvoritvena/zaključna slovesnost
Olimpijski stadion

Drugo
Olimpijsko naselje
Osrednje tiskovno središče
Pomožno tiskovno središče
Mednarodno
oddajno središče
Novinarsko naselje

JAMANUČI (Področje Shiga Kogen)

Alpsko smučanje
Veleslalom
Smučarske proge na Mt. Higashidate
V središču področja Shiga Kogen

Slalom
Smučarske proge na Mt. Yakebitai
Severno od področja Shiga Kogen

Snowboard
Halfpipe
Kanbayashi Snowboarding Park

Veleslalom
Mt. Yakebitai Ski
Slopes

NOZAVA-ONSEN

Biatlon
Južno od smučarskega
področja Nozava-Onsen

KARUIZAVA

Curling
Kazakoši Park Arena
Južno od mesta in v bližini jezera Siozava

Razdalje iz Nagana
(v kilometrih)

v Tokio	240km
Nozava-Onsen	45
Jamanuči	35
Hakuba	45
Karuizava	70

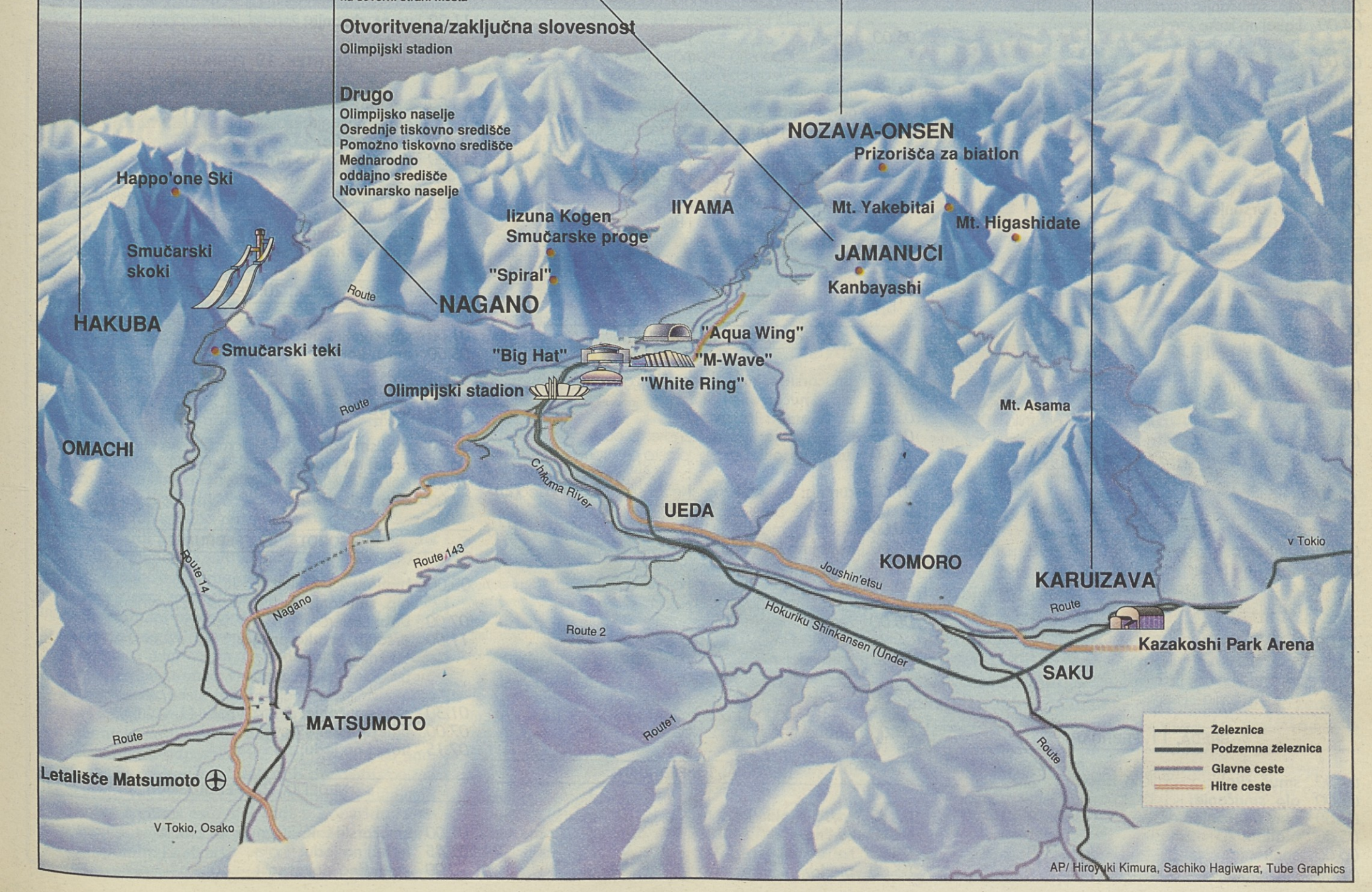

AP/ Hiroyuki Kimura, Sachiko Hagiwara, Tube Graphics

Spored 18. zimskih olimpijskih iger v Naganu

SOBOTA, 7. FEBRUAR

03.00 **otvoritvena slovesnost**
- predtekmovanja:
08.00 **hokej na ledu** moški, skupina A:
Avstrija - Slovaška
Italija - Kazahstan
12.00 moški, skupina B:
Francija - Belorusija
Nemčija - Japonska

NEDELJA, 8. FEBRUAR:

- končne odločitve (4):
01.00 **smučarski tek:** 15 km klasično, ženske
05.00 **deskanje na snegu:** veleslalom, moški (2. vožnja)
02.15 **alp. smučanje:** smuk, moški
07.00 **hitr. drsanje:** 5 000 m, moški
- predtekmovanja:
01.30 **akr. smučanje:** grbine, kvalifikacije za moške in ženske
deskanje na snegu: veleslalom, moški (1. vožnja)
04.00 **hokej na ledu:** ženske:
Švedska - Finska
06.00 moški, skupina A:
Avstrija - Kazahstan
08.00 ženske:
Kanada - Japonska
10.00 moški, skupina A:
Slovaška - Italija
12.00 ženske:
Kitajska - ZDA
06.00 **sankanje:** enosed, moški, 1. in 2. vožnja
12.00 **umet. drsanje:** športni pari, kratki program

PONEDELJEK, 9. FEBRUAR:

- končne odločitve (4):
01.00 **smučarski tek:** 30 km klasično, moški
05.00 **deskanje na snegu:** veleslalom, ženske (2. vož.)
biatlon: 15 km, ženske
06.00 **sankanje:** enosed, moški, 3. in 4. vožnja
- predtekmovanja:
01.00 **curling:** ženske:
Nemčija - Danska; Norveška - Švedska;
Kanada - ZDA; Japonska - V. Britanija;
06.00 moški:
Nemčija - Švica; Kanada - Japonska;
Norveška - V. Britanija; ZDA - Švedska
11.00 ženske:
Nemčija - Japonska; Danska - V-B:
Švedska - ZDA; Norveška - Kanada
01.30 **deskanje na snegu:** veleslalom, ženske (1. vož.)
02.15 **alp. smučanje:** kombinacijski smuk, moški
04.00 **hokej na ledu:** ženske:
Finska - Japonska
06.00 moški, skupina B:
Nemčija - Belorusija
08.00 ženske:
ZDA - Švedska
10.00 moški, skupina B:
Japonska - Francija
12.00 ženske:
Kanada - Kitajska
08.30 **hitr. drsanje:** 500 m, moški, 1. dan

TOREK, 10. FEBRUAR:

- končne odločitve (4):
01.00 **smučarski tek:** 5 km klasično, ženske
02.15 **alp. smučanje:** superveleslalom, ženske
08.30 **hitr. drsanje:** 500 m, moški, 2. dan
12.00 **umet. drsanje:** športni pari, prosti program
- predtekmovanja:
01.00 **curling:** moški:
Nemčija - Norveška; Japonska - Švedska
Kanada - ZDA; Švica - V. Britanija
06.00 ženske:
Nemčija - ZDA; Norveška - V. Britanija
Japonska - Kanada; Švedska - Danska
11.00 moški:
Nemčija - Švedska; ZDA - Norveška
Kanada - V-B; Švica - Japonska
06.00 **sankanje:** enosed, ženske, 1. in 2. vožnja
06.00 **hokej na ledu:** moški, skupina A:
Kazahstan - Slovaška
moški, skupina B:
Belorusija - Japonska
10.00 moški, skupina B
Francija - Nemčija
moški, skupina A:
Italija - Avstrija

SREDA, 11. FEBRUAR:

- končne odločitve (7):
01.30 **smuč. skoki:** posamično, K=90
05.00 **alp. smučanje:** komb. slalom, moški (2. vožnja)
04.00 **akr. smučanje:** grbine, moški in ženske
05.00 **biatlon:** 20 km, moški
06.00 **sankanje:** enosed, ženske, 3. in 4. vožnja
07.00 **hitr. drsanje:** 3 000 m, ženske
- predtekmovanja:
01.00 **curling:** ženske:
Norveška - Nemčija; Kanada - Danska
Japonska - Švedska; V. Britanija - ZDA
06.00 moški:
Nemčija - Kanada; Norveška - Japonska
ZDA - Švica; Švedska - V. Britanija
11.00 ženske:
Nemčija - Švedska; Japonska - Norveška
ZDA - Danska; Kanada - V. Britanija
01.30 **alp. smučanje:** komb. slalom, moški (1. vožnja)
04.00 **hokej na ledu:** ženske:
Švedska - Kanada
08.00 Japonska - Kitajska
12.00 ZDA - Finska

ČETRTEK, 12. FEBRUAR:

- končne odločitve (5):
01.00 **smučarski tek:** 10 km, moški, klasično
04.00 10 km, ženske, zasledovalno
01.30 **deskanje na snegu:** snežni kanal (halfpipe), moški in ženske
07.00 **hitr. drsanje:** 1 500 m, moški
- predtekmovanja:
01.00 **curling:** predvtekmovanja, moški:
ZDA - Nemčija; V. Britanija - Japonska
Norveška - Švedska; Kanada - Švica
06.00 ženske:
V-B - Nemčija; Švedska - Kanada
ZDA - Norveška; Danska - Japonska
11.00 moški:
V-B - Nemčija; Japonska - ZDA;
Švica - Norveška; Švedska - Kanada
04.00 **hokej na ledu:** ženske:
Kitajska - Švedska
moški: za 13. mesto: A4-B4
08.00 ženske:
ZDA - Japonska
moški: za 11. mesto: A3 - B3
12.00 ženske:
Finska - Kanada
moški: za 9. mesto: A2 - B2
11.00 **hitr. drsanje:** moški, kratki program

PETEK, 13. FEBRUAR:

- končni odločitvi (2):
02.15 **alp. smučanje:** superveleslalom, moški
06.00 **sankanje:** dvosed, 1. in 2. vožnja
- predtekmovanja:
01.00 **curling:** ženske:
Kanada - Nemčija; Danska - Norveška
ZDA - Japonska; V-B - Švedska
06.00 moški:
Japonska - Nemčija; V-B - ZDA;
Švedska - Švica; Norveška - Kanada
11.00 tiebreak, moški in ženske (če bo potrebno)
01.30 **nor. komb.:** skoki, posamično
06.45 **hokej na ledu:** finalni del, moški, skupina C:
Finska - Češka
finalni del, moški, skupina D:
ZDA - Švedska
10.45 finalni del, moški, skupina C:
zmagovalec B - Rusija
finalni del, moški, skupina D:
Kanada - zmagovalec A
08.30 **hitr. drsanje:** 500 m, ženske, 1. dan
11.00 **umet. drsanje:** plesni pari, obvezni program

SOBOTA, 14. FEBRUAR:

- končne odločitve (5):
01.00 **smučarski tek:** 15 km, moški, zasledovalno
02.15 **alp. smučanje:** smuk, ženske
05.00 **nor. komb.:** 15 km prosto
08.30 **hitr. drsanje:** 500 m, ženske, 2. dan
11.00 **umet. drsanje:** moški, prosto program
- predtekmovanja:
01.00 **curling:** tiebreak, moški in ženske (če bo potrebno)
06.00 polfinale, ženske
10.00 polfinale, moški
04.00 **hokej na ledu:** ženske:
Japonska - Švedska
06.45 finalni del, moški, skupina D:
zmagovalec A - ZDA
08.00 ženske:
Finska - Kitajska
10.45 finalni del, moški, skupina D:
Švedska - Kanada
12.00 ženske:
Kanada - ZDA
07.00 **bob:** dvosed, 1. in 2. vožnja

NEDELJA, 15. FEBRUAR:

- končne odločitve (6):
01.30 **smuč. skoki:** posamezno, K=120
05.00 **curling:** finale, ženske
09.00 finale, moški
05.00 **biatlon:** 7,5 km, ženske
07.00 **bob:** dvosed, 3. in 4. vožnja
hitr. drsanje: 1 000 m, moški
- predtekmovanja:
01.00 **curling:** za 3. mesto, moški in ženske
02.15 **alp. smučanje:** kombinacijski smuk, ženske
05.45 **hokej na ledu:** finalni del, moški, skupina C:
Rusija - Finska
10.45 finalni del, moški, skupina C:
Češka - zmagovalec B
11.00 **umet. drsanje:** plesni pari, originalni program

PONEDELJEK, 16. FEBRUAR:

- končne odločitve (3):
02.15 **smučarski tek:** 4 x 5 km, ženske
07.00 **hitr. drsanje:** 1 500 m, ženske
11.00 **umet. drsanje:** plesni pari, prosti program
- predtekmovanja:
01.30 **akr. smučanje:** skoki, kvalifikacije, moški in ženske
05.45 **hokej na ledu:** finalni del, moški, skupina D:
Kanada - ZDA
06.45 finalni del, moški, skupina C:
Finska - zmagovalec B
10.45 finalni del, moški, skupina D:
Švedska - zmagovalec A
finalni del, moški, skupina C:
Češka - Rusija

TOREK, 17. FEBRUAR:

- končne odločitve (7):
01.30 **smuč. skoki:** ekipno, K=120
05.00 **alp. smučanje:** kombinacijski slalom, ženske (2. vož.)
biatlon: 10 km, moški
07.00 **hitr. drsanje:** 10 000 m, moški
10.00 **hokej na ledu:** finale, ženske
11.00 **drsanje, kratke proge:** 1 000 m, moški
3 000 m štafeta, ženske
- predtekmovanja:
01.30 **alp. smučanje:** kombinacijski slalom, ženske (1. vož.)
06.00 **hokej na ledu:** ženske: za 3. mesto

SREDA, 18. FEBRUAR:

- končne odločitve (4):
02.15 **akr. smučanje:** skoki, moški in ženske
smučarski tek: 4 x 10 km, moški
05.30 **alp. smučanje:** veleslalom, moški (2. vožnja)
- predtekmovanja:
01.30 **alp. smučanje:** veleslalom, moški (1. vožnja)
06.45 **hokej na ledu:** četrtfinale 1: C1 - D4
četrtfinale 2: D2 - C3
10.45 četrtfinale 3: C2 - D3
četrtfinale 4: D1 - C4
11.00 **umet. drsanje:** ženske, kratki program

ČETRTEK, 19. FEBRUAR:

- končne odločitve (5):
05.00 **biatlon:** 4 x 7,5 km, ženske
alp. smučanje: slalom, ženske (2. vožnja)
07.00 **hitr. drsanje:** 1 000 m, ženske
11.00 **drsanje, kratke proge:** 500 m, ženske
500 m, moški
- predtekmovanja:
01.30 **nord. komb.:** skoki, ekipno
alp. smučanje: slalom, ženske (1. vožnja)
11.00 **drsanje, kratke proge:** 5 000-m štafeta, moški

PETEK, 20. FEBRUAR:

- končne odločitve (5):
01.00 **smučarski tek:** 30 km prosto, ženske
05.00 **nord. komb.:** 4 x 5 km
alp. smučanje: veleslalom, ženske (2. vožnja)
07.00 **hitr. drsanje:** 5 000 m, ženske
11.00 **umet. drsanje:** ženske, prosti program
- predtekmovanja:
01.30 **alp. smučanje:** veleslalom, ženske (1. vožnja)
06.45 **hokej na ledu:** polfinale 1: C1/D4 - D2/C3
10.45 polfinale 2: D1/C4 - C2/D3
07.00 **bob:** četverosed, 1. in 2. vožnja

SOBOTA, 21. FEBRUAR:

- končne odločitve (6):
05.00 **biatlon:** 4 x 7,5 km, moški
alp. smučanje: slalom, moški (2. vožnja)
07.00 **bob:** četverosed, 3. in 4. vožnja
11.00 **drsanje, kratke proge:** 1 000 m, ženske
500 m, moški
5 000-m štafeta, moški
- predtekmovanja:
01.30 **alp. smučanje:** slalom, moški (1. vožnja)
07.00 **umet. drsanje:** revija
07.15 **hokej na ledu:** za 3. mesto

NEDELJA, 22. FEBRUAR:

- končni odločitvi (2):
01.00 **smučarski tek:** 50 km prosto, moški
05.45 **hokej na ledu:** finale
10.00 **zaključna slovesnost**

KNJIGE

Vremčev »Manfreda« tudi v italijanščini

Nekaj časa je že kar je pri koprski založbi ARTIS izšel italijanski prevod knjige Vida Vremca «Andrej Manfreda e gli altri antifascisti». Z naslovom v izvirniku «Andrej Manfreda, kobariški protifašist in drugi», je knjiga izšla že leta 1973 pri takratni Partizanski knjigi v Ljubljani in jo je danes že težko dobiti. Prevod sta oskrbela avtor sam in Sonja Suligoj. V 500 izvodih je italijansko izdajo knjige natisnila tiskarna Gepart 1 Koper-Capodistria. Izid sta podprli koprska občina in Združena lista socialdemokratov - Koper.

Zakaj prevod v italijanščino? Avtor v uvodu pojasnjuje, da je vsebina knjige pomembna tudi za današnja dogajanja, posebej še v teh obmejnih krajih in želja je, da bi utrdila odnose medsebojnega razumevanja in prijateljstva med Slovenci in Italijani. Avtor še dodaja: «Znano je, da je fašizem povzročil mnogo trpljenja, ukinil je demokracijo, preganjal je svoje nasprotnike in navalil na številne narode. Zato naj bi tudi ta prevod pomenil prispevek k vsaj delnemu spoznavanju njegovega škodljivega bistva in bil zato koristen novim generacijam.»

Knjiga govori o življenjski usodi in boju mladega kobariškega rodoljuba in antifašista Andreja Manfrede, čigar življenje se je izteklo v fašističnem zaporu v Saluzzu 7. julija 1943, to je le nekaj dni pred padcem Mussolinijevega režima, za kar se je Andrej boril vse svoje mlado življenje. Razdeljena je na 20 krajših poglavij po kronološkem zaporedju, eno več kot jih ima slovenski izvirnik, ker je avtor v prevod vključil še poglavje «Dva značilna fašistična veljaka», ki pa k življenjskim peripetijam Andreja Manfrede ne dodaja nič bistvenega in le dopolnjuje slikanje razmer in ljudi, ki jih je fašistična Italija po prvi svetovni vojni poslala na Primorsko, da bi s terorjem izvajali fašistično raznarodovalno politiko nad okupiranim slovenskim življem.

Mladi kobariški študent Andrej Manfreda, rojen 2. novembra 1908, je simboliziran lik primorskega rodoljuba, protifašista, naprednega intelektualca, borca in mučenika. V zgodnji mladosti se je vključil v tajno slovensko narodno in protifašistično organizacijo TIGR, sodeloval v njej z znanimi voditelji odpora na Tržaškem in Goriškem, bil zaradi svojega delovanja in ugleda, ki ga je, čeprav mlad, užival med vrstniki in starejšimi, leta 1930 aretiran in na prvem procesu pred posebnim fašističnim sodiščem v Trstu istega leta obsojen na 10 let zapora. Iz tržaškega Koronea ga je pot obsojenca vodila najprej v kraj Oneglia v Liguriji in nato v jetniško bolnišnico na Pianoso. Tam se je srečal z mnogimi uglednimi slovenskimi in italijanskimi protifašisti. V tem času se je zavestno opredelil za komunistične ideje in bil sprejet v KPI. Medtem se mu je zaradi revščine v otroških letih in zaradi prestanega trpljenja v fašističnih mučilnicah začelo zdravje vidno slabšati. Maja 1935 so ga zaradi amnestije izpustili. Vrnil se je domov v Kobarid, a le za malo časa. Ker se je spet takoj vključil v ilegalno delo, so ga že naslednje leto ponovno aretirali. Po zaporu v koprski ječi so ga poslali v rimsko jetnišnico Regina Coeli, ga pred posebnim sodiščem obsodili tokrat na 14 let zapora in spet se je znašel na Pianosi. Ker pa so takrat na Pianoso privedli tudi njegovega brata Janka, so Andreja nemudoma premestili v jetniško zdravilišče v Saluzzo, kjer je na posledicah tuberkuloze 7. julija 1943 v nepojasnjenih okoliščinah umrl. Septembra 1945 so njegove posmrtne ostanke prepeljali v rodni Kobarid.

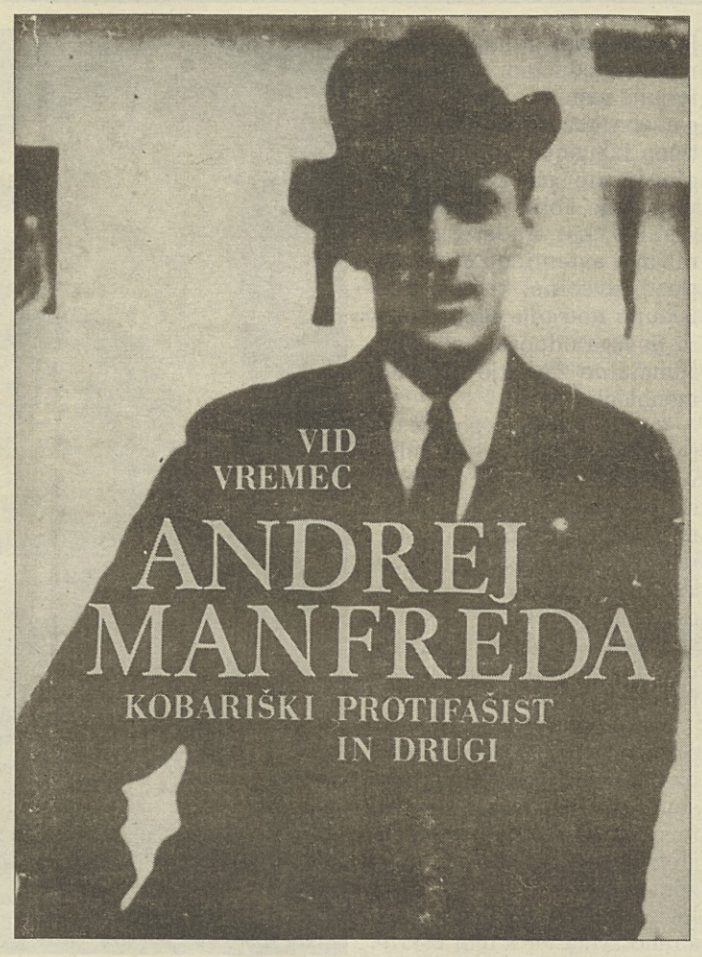

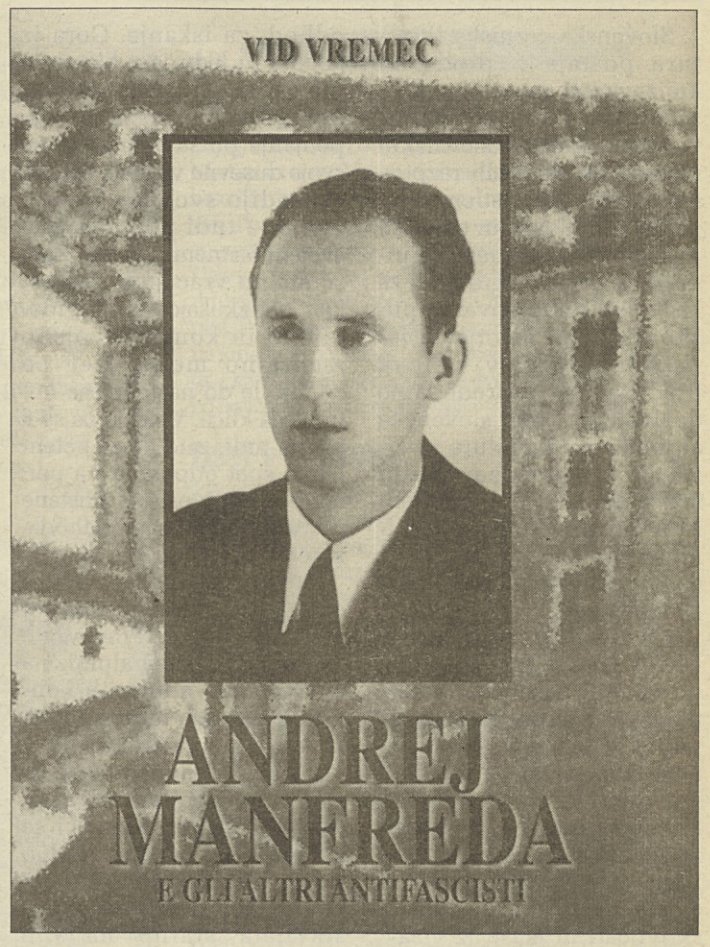

Vid Vremec je za prikaz te Andrejeve kalvarije, a obenem tudi za prikaz splošne situacije pod fašizmom predvsem na Kobariškem, zbral veliko avtentičnih pričevanj, veliko zanimivih Andrejevih pisem iz zaporov domačim, iz katerih je razvidna njegova narodna, napredna protifašistična in ideološka odločnost kljub stopnjujoči se bolezni. Zato se knjiga predstavlja tudi kot še en dokument o fašističnem nasilju nad primorskim slovenskim življem. Zadnji poglavji pa sta posvečeni razmahu NOB na tolminsko-kobariškem območju, ko je bil v dneh "Kobariške republike" (jesen 1943) med prvimi ustanovljen tudi partizanski bataljon, poimenovan po Andreju Manfredi, in pa osvoboditvi zapornikov iz videmskih zaporov ter navdušenju v dneh osvoboditve, ki je Andrej, žal, ni dočakal, pa ga je za njegovo trpljenje in smrt maščeval njegov brat Janko kot partizanski borec. Prav na koncu je v knjigi navedenih blizu 300 imen takratnih akterjev protifašističnega delovanja, Slovencev in delno tudi italijanskih protifašistov.

V teh časih, ko nekateri italijanski "zgodovinarji" načrtno izkrivljajo zgodovinsko resnico, je tudi ta knjiga dokumentiran odgovor vsem potvarjevalcem zgodovine. Zato bi bilo dobro, če bi njen italijanski prevod našel pot do italijanskih bralcev pri nas, posebej še mladih, ki o teh stvareh vedo, žal, mnogo premalo in so lahko zato žrtve potvarjanja zgodovine. In ker je slovenski izvirnik knjige že težko dosegljiv, bi bilo koristno, če bi italijanski prevod vzeli v roke tudi slovenski bralci.

Knjigo, ki stane 1500 SIT ali 20.000 lir, je mogoče naročiti na naslovu: «Založba ARTIS», Koper - Capodistria, Ul. Gortan 15, tel. 066-271-383.

Jože Koren

Pismo Andreja Manfrede domačim

Moji predragi,
Rim, 27. maja 1937

mene so obsodili na zapor. Stvari so se odvijale prav tako, kakor sem že predvideval ne šele od včeraj, marveč od tistega trenutka, ko so mi sporočili, da sem prijavljen posebnemu sodišču, zato nisem bil presenečen. Kdo drug na mojem mestu bi bil gotovo konfiniran (popolnoma oproščen ne, saj tega niso dovolile izpovedi neketerih prič). Mene, že prej kaznovanega, so zaradi drugih neznatnih razlogov obsodili na dvanajst let zaporne kazni, razen tega so mi prisodili še dve leti po preklicu dveh amnestiranih let iz leta 1934; skupaj torej štirinajst let zapora! Toda vseh teh let ne bom ne presedel več v ječi. Za pripadnost (misli na pripadnost italinanski komunistični stranki - op. avt.) so mi odmerili tri leta, za oteževalne okolnosti pol leta (maksimalni kazni), ki ne bodo amnestirana. Ostalih devet in pol let (pet za propagando, dve in pola za obteževalne okolnosti v propagandi - prav tako maksimalni kazni - in dve leti zardi preklica amnestije) bodo zmanjšali na osnovi nove amnestije za dve leti. S tem bodo znašala dejanska leta moje zaporne kazni sedem let in pol.

V zaporu sem prestal že leto dni. Iz tega izhaja ugotovitev, da mi preostane še šest let in pol, ko mi bo iztekla okrog 26. novembra 1943 zaporna kazen. Prepričan sem namreč, da me bodo pozabili! Vi, draga mama, če boste med vsemi najbolj trpeli zaradi moje odsotnosti, boste imeli najbolj živo prisotnega vašega Drejcela. Tako vam bo prisoten, da se vam bo tisti trenutek, ko bo prišel dan moje vrnitve, zdelo, da nisem nikoli odpotoval od vas. Medtem se bom jaz sprehajal po knjigah, prek njih po svetu, po velikem svetu velikih ljudi iz preteklosti in sedanjosti. Pogostoma se bom ustavljal tudi v Kobaridu, v tistem mojem rojstnem kraju, na katerega me vežejo številni spomini in stvari.

Spomini Janka Manfrede na Gramscija

Zdravilišče Turi di Bari je bila mogočna stavba z obširnim dvoriščem, obdanim z visokimi zidovi v četverokotni obliki in s stražarnico na vsakem vogalu. Po prihodu v zdravilišče so ga ločili za nakaj časa od sojetnikov. Končno je dočakal, da se je lahko vsak dan sprehajal z njimi na svežem zraku. Ob taki priložnosti se je srečal tudi z Antoniom Gramscijem, tajnikom centralnega komiteja komunistične stranke Italije. Gramsci je bil rahlega zdravja, majhne telesne rasti, koščenega obraza, ki so ga obdajali črni, košati in rahlo valoviti lasje. Njegove svetle in prodorne oči so razodevale nenavadno inteligenco, ki je s pronicljivostjo prodirala v bistvo človeškega nehanja in bivanja. Leta 1928 ga je posebno fašistično sodišče obsodilo skupaj z vodilnimi italijanskimi komunisti na 20 let in 4 mesece zapora. Ta proces je znan v zgodovini italijanskega delavskega gibanja kot »proces proti CK komunistične partije Italije« in je zbudil velik odmev doma in po svetu. Na njem je državni tožilec izrekel med drugim o Gramsciju tole sodbo: »Vsaj za dvajset let moramo onemogočiti delovanje najnevarnejšim možganom v Italiji!«

Zanimive so sodbe o Gramsciju, ki so jih dali politični sojetniki. Darko Ušaj iz Solkana pri Novi Gorici, predvojni sekretar komiteja KSI za goriško območje je napisal o njem:

»Poleti 1929 sem dospel v ječo Turi di Bari. Srečal sem Gramscija, veselega in na videz dobro razpoloženega. Skoraj dnevno sva skupaj igrala damo. Takrat se nisva pogovrjala o politiki ali pa o filozofskih vprašanjih. Bil je upehan, ne toliko zavoljo poprejšnje hoje, ampak predvsem zaradi prevelikega duševnega napora. Ostal je v Italiji v času najhujšega fašističnega terorja. Učinkovito je postalo njegovo politično navodilo, izrečeno leta 1925; 'Zaleže več en sam gram notranjega pritiska na fašizem, kakor ena tona zunanjega', po katerem se je dosledno ravnal v svojem političnem delu.«

Čez čas so premestili Janka Manfreda v celico, kjer je prebival A. Gramsci. Zanimivi so o tem njegovi spomini: »Gramsci je v izvirniku preučeval francosko filozofijo, pravo in politično ekonomijo. Tedaj sem bil še mlad. Oblikovati me je želel v moža revolucionarnega kova. Popolnoma je soglašal z vebino bratovih pisem in opazoval moj politični razvoj prav v odločilnem trenutku. Brat (Andrej op.ur.) mi je tedaj pisal, naj dobro premislim vse stvari, preden prekoračim mejo, kajti vrnitve ni. Nisem se zmedel. Z veselim srcem in vedro mislijo sem prekoračil mejo. Znašel sem se na strani tistih, ki korakajo na čelu človeškega napredka. Sestavil mi je učni načrt: učenje filozofije, zgodovine in politične ekonomije. V razgovoru mi je večkrat dejal, da je poznavanje teh treh ved neizogiben pogoj za vsakega revolucionarja.«

LITERATURA

Sodobni osvajalci nespoznavnega

Slovenska gorniška literatura postaja v slovenski književnosti pravi fenomen, zaradi svoje pripovedne razvejanosti (od poročevalskih zapisov do številnih razprav s področja alpinistične filozofije, psihologije in etike) in povsem nove dimenzije pisanja, v kateri ne gre zgolj za kroniško podpisovanje pustolovščin ali avtorjevih junaških podvigov, ampak predvsem za posredovanje doživetega. Torej slovenska alpinistična literatura predstavlja v svetovnem merilu specifiko in s preseganjem žanrske meje stopa kot polnopravna književna vrsta v območje prave in čiste besedne umetnosti.

Zelo različni nagibi ženejo ljudi v gore: v tem se morda skriva tudi najgloblja razsežnost alpinizma, ki temelji prav v nenehnem, nostalgičnem hrepenenju po še nedoseženem, ki pa se v bistvu nenehno izmika. Literarni zgodovinar in esejist Tomo Virk se zastavlja prav ob globjem pomenu dojemanja skrivnosti in glasu iz višav, kateremu podležejo osvajalci nekoristnega sveta, gonu oz. nezadržni skrivnostni notranji sili. Plezalčevi brezpogojni zasvojenosti in nepotešljivi ljubezni do gore gre pripisati religiozno razsežnost alpinista. Stik z večnostjo pa je končna stopnja avanture alpinizma; končno potešenje in spoznanje globokega občutja nedosegljive transcendence.

Alpinisti za kratko obdobje svojega življenja pripišejo gori izreden pomen. Takrat podležejo strahovitemu čaru gore, poveličujejo v neke vrste »zemeljsko božanstvo« in pot na njen vrh - axis mundi - pojmujejo v obliki božjepotništva. Alpinisti so neke vrste izzivalci usode, ki svoje življenje živijo na vrhu, med tveganjem, v nevarnosti. Alpinist izziva usodo, ne ker bi manj ljubil življenja, tudi ne zaradi gole avanture, temveč ker izpostavljanje nevarnostim v življenju dobi svoj smisel le pred spoznanjem smrti. Gora je prostor, kjer dokaže človek svoje moči, spretnost, vzdržljivost, pogum, da doseže na vrhu kratek trenutek zadovoljstva in zadoščenja. Za ta »več«, ki ostaja neponovljiv in težko izrekljiv, alpinisti premagujejo nečloveške napore in se izpostavljajo nevarnostim in celo smrti. V Skamperletovem Snegu na zlati veji razberemo, da gora predstavlja nek zagon, notranjo silo: cilj vseh teh stremenj ni vzpon na goro, doseg »nepotrebnega« vrha, ampak v končni istanci prodor do spoznanja smisla in skrivnosti končne resnice, prodor v območje božjega. Kar vedno znova popelje plezalca na prvobitni začetek stvarjenja in doseganja Absolutnega. Najtežji pa je sestop, pot vrnitve v sivo in trezno bodočnost, ko pravkar osvojeni vrh ne pomeni ničesar več, ko si je treba na novo ustvariti iluzije.

Vrh gore je lažni cilj. Resnični cilj je pretveza za odhod, za iskanje. Gora iz kamna in ledu je v bistvu le metafora in strastno vzpenjanje nanjo, je le vzpenjanje po samem sebi, na svoje duševne vrhove. Plezalci sledijo svojemu hrepenenju, a tudi podvomijo o svojem lastnem početju. Zato se stalno vračajo v dolino, kjer preizkušajo svojo pridobljeno in komaj osvojeno »moralno moč«, kjer pa zdržijo le do naslednjega notranjega klica. Vračajo pa se v bistvu tudi, zato da se potem lahko spet odpravijo na pot; tako da vsak prihod postane pretveza ponovnega odhoda, začetek nove poti.

Težko pa postaja vso to osvojeno poduhovljenost prenesti v dolino. Pravi vzgib in obenem dilema alpinizma je reševanje notranjih konfliktov z močjo in pogumom, ki si jih plezalec nabere v višavah. V alpinistu se skrivata hrepenenjska žalost in nostalgična ljubezen, ki se kažeta v postavljanju vedno novih ciljev - novih še neosvojenih vrhov in ga postavljata stalno na rob življenja.

Plezalec nima v sebi nič herojskega, tudi svoje podvige nima za junaške. Sodobnega alpinista bi lahko primerjali z modernim Odisejem, Bazlenovim antiherojem, s kapitanom dolge plovbe ali preprosteje s pustolovcem. S človekom, ki celo življenje porabi za nenehno iskanje novega, izvirnega, nenavadnega, iracionalnega, vsega, kar je zavito v čar skrivnosti. Značilen zanj je nemir, nezadoščenost, nezmožnost, da bi se prilagodil; nagnjen je k temu, da v vsaki stvari živi tudi drugo plat tega, čeprav je to protislovno. Od tu tudi njegovo veselje do paradoksa, hrepenenje po tveganju. Alpinist je nejunak sodobnega sveta, neka demistificirana figura grškega heroja, ki obiskuje gore, da bi se stalno postavljal pred svojo šibkostjo. S svojim stalnim vračanjem v dolino hrepeni po resnični človeški duhovni pustolovščini, iz želje po prenovi in preroditvi svojega notranjega jaza. Alpinist se s svojimi odhodi postavlja vedno pred življenjem in smrtjo, nenehno se postavlja na začetek svoje življenjske poti, z gore pa se vrača poduhovljen in tudi bistveno spremenjen. Hoja na vrh je torej nek ustvarjalen proces, odprt proces do novih izkušenj, neusiljiva potreba po prenovi. Drža, ki torej nikoli ne zdrsne v nihilističen ikonoklazem.

Gorniški končni cilj je povezan s pojmom svobode in katarze. Človek je resnično svoboden, le ko sam o vsem odloča. Svoboda pa zahteva veliko odgovornosti, odrekanja, trdnosti, poguma, samote in dobro mero egoizma. Prav te naj bi bile vrednote, ki naj bi jih planinska literatura opisovala in ki naj bi jih gorniški pisatelj poosebil. Torej alpinizem kot umetnost iskanja resnice o človeški usodi. Samo kdor pristane na svojo razčlenitev, je ustvarjalen in odpre vrata novim vrednotam. Zagrizeno iskanje resnice znotraj samega sebe, raziskovanje avtentične izkušnje, notranje poglabljanje pa zastavljajo vprašanje oblike in estetike resnice, kot sredstvi za izražanje avtentične človeške pustolovščine, ki je vedno iskanje notranje razjasnitve in novega odnosa med eksistencialno zavestjo in fenomenologijo sveta.

Vsako vračanje v gore je torej dolgotrajna pot k sebi, vsak sestop z gore pa »poskus sestopa vase.« Gora torej kot kraj užitkov in prostor raznih preizkušenj, daleč od brezmiselnosti junaških dejanj doseganja ciljev, ki niso dovolj globoko vkoreninjene v notranjosti, torej v dozorelosti in modrosti.

Po usodnem naključju je predstavitev Jelinčičevega italijanskega prevoda Biserov soupadla z dnevom smrtne nesreče enega najdrznejših slovenskih alpinistov, Janezom Jegličem, ki mu je takrat, leta 1990, uspel podvig na streho sveta ter s tem oskrunitev mistične boginje Sagarmate. In prav v Biserih pod snegom Jelinčič spozna svojo človeško mejo: sprijazni se s porazom in dokončno obračuna z goro. Himalajske gore mu ponudijo tudi možnost, da premišlja o številnih problemih sodobnega življenja. Končna avtorjeva pomiritev s samim seboj pa je spoznanje, ki so mu ga že dale Zvezde pod nebom, da je življenje najdragocenejša stvar in zato tudi zaničevani vsakdanji svet brez izzivov spet sprejemljiv in bolj vreden. Alpinizem mu postaja sredstvo, da se bolje razume in spoznava: literatura, ki se z alpinizmom oplaja, pa umetniško sredstvo in osebna oblika razmišljanja. Knjigo Perle sotto la neve pa posveča pisatelj soplezalcu in prijatelju Lorenzu (ki se je tudi udeležil odprave na Everest leta 1990), kateremu kasneje Gora tudi ni prizanesla in terjala svoj dolg. Smisel in meja alpinizma je morda spoznanje človekovih možnosti in šibkosti, ko se je treba odreči nietzschejanski volji do moči in se prepustiti transcendenci. Tam na vrhu, kjer se zemlja dotika neba, pa je kraljestvo neizprosne narave. Gre za absolutizem gore, ki se kljub vsem dolgotrajnim pripravam in odlični opremi alpinista na človekove ambicije odziva vedno drugače.

Izhodišče Jelinčičevega pisanja so potovanja in alpinistični podvigi. Literarni kritiki Jelinčiča uvrščajo k mlajši generaciji slovenskih tržaških piscev, v čudno posrečeno kombinacijo pisatelja-alpinista: sam pisatelj pa se ima za neke vrste »borgesovega« svetovnega popotnika, kjer pa sta mu bila podviga na osemtisočaka le osebna izziva. Njegova strast po potovanju in hrepenenje po ti, ki ga je vodila v najrazličnejše dežele sveta in v gore, sta neprestani izzivala njegovo vedoželjnost, predvsem pa pomagala odkriti tuja obzorja in svet lastne notranjosti.

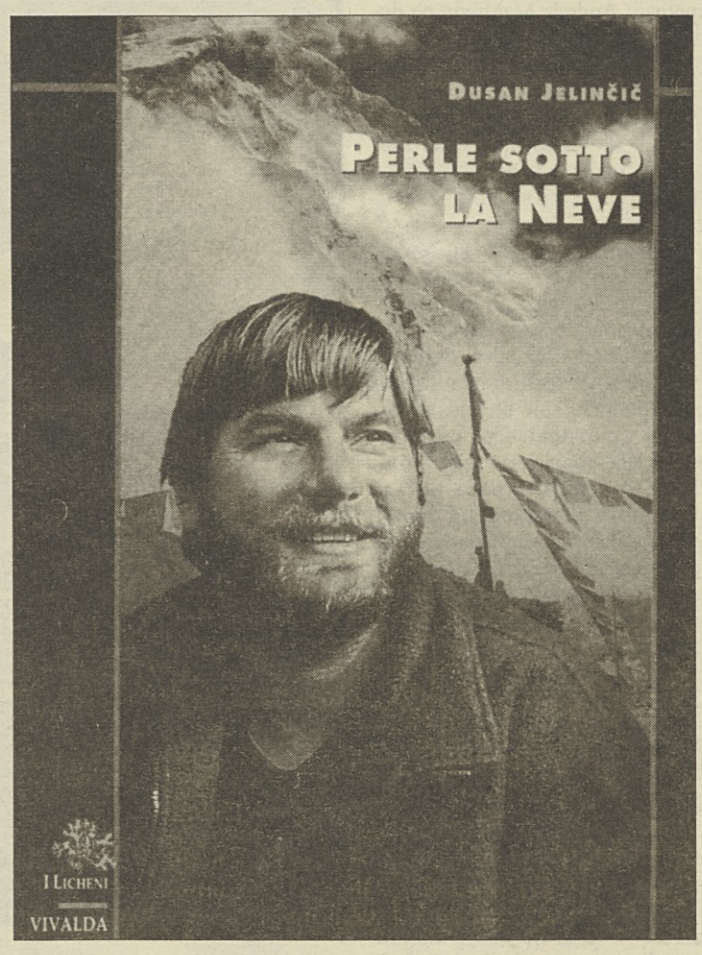

Obe alpinistični knjigi Zvezdnate noči in Biseri pod snegom imata obliko romana, vendar ostajata močno vezani na zunanji okvir. Stvarno življenje in njegovo iskanje smisla in lepote postaneta resnični svet in izvor literature, nekakšen »tok zavesti človekove duše«. Poleg tematske tudi slogovna plat besedila ostaja v obeh knjigah podobna: specifično dramaturgijo teksta predstavlja nizanje kratkih, zaključenih vpisov. Z njimi Jelinčič uspešno podaja svoje vtise in drobna razmišljanja, asociacije in utrinke, ki se vsak kot samostojen fragment popolnoma vklapljajo v celotno zasnovo knjig. Vendar vsaka himalajska gora, tako Broad Peak kot Everest, ponujata Jelinčiču svojo zgodbo. Prav tisti »biti tam« poganja sodelujočega alpinista v odpravi k psihološkemu orisu svojega početja in čustvovanja, samoopazovanja, zato je tudi vsaka odprava, vsak pohod na isto goro vendarle drugačen in samosvoj. Doživljanje himalajskega gorstva pisatelja po različnih poteh pripelje do sveta notranjih doživetij in čustev, do bistva človekove eksistence in do usodnega spopada s samim seboj.

Dušan Jelinčič se je večkrat označil za svetovnega potnika, kar nas v marsičem spominja na srednjeveškega viteza Don Kihota ali pa iskalca zlatega Grala. Potovanje lahko postane izrazito religiozna dimenzija, pot pa simbol človekovega nepotešenega iskanja spoznanja, smisla stremljenja k večnosti. Biti boljši, doseči cilj, sta samo motivaciji tiste skrivnostne moči nedoločljivega in Absolutnega, ki privlačita alpinista. Bistveno kar ostaja, je pot, ki postane avantura, s katero alpinist preizkuša svojo voljo in krepost; odgovor na izziv Neznanega, ki šele potem, ko je dovršen, dobi svoj smisel. Pravi smisel alpinizma zato ni hoja po robu življenja, tudi apinizem kot tak ničesar ne pomeni. Pomembno je vse to, kar je okoli njega: to kar srečaš in spoznaš na poti do cilja.

V romanu Biseri pod snegom se Dušan Jelinčič loti vzpona na Everest ne zaradi poti, čeprav mu je bila ta izziv in užitek, temveč prevladuje hotenje, da bi med potovanjem in plezanjem našel globlji stik s stvarstvom in stvarnostjo, »drugačno razsežnost, kjer izklopiš vse.« Z odhodom v gore se poda na duhovno pot; za nekaj mesecev je hotel zapustiti vsakdanji ritem potrošniške družbe, domače miselne šablone ter navade sodobnega življenja. Vsaj za nekaj »nerealnih tednov« je hotel občutiti polnost življenja, hotel se je odpovedati »svetu dolgočasja, kjer vsi enako mislijo, reagirajo in govorijo«. V pripovedi so opisi resničnosti, fizičnih naporov, poti obrobni, nezanimivi in puhli. Zunanji svet zaživi s svojo konkretnostjo in lepoto le takrat, ko pleza proti vrhu. Avtor želi vse bolj opustiti potopisno prozo, zunanji okvir potovanja in plezanje mu ne zadostujeta več. Vse bolj pa razmišlja o sebi, se sprašuje, v dogodke vnaša svoja refleksivna opažanja, samospraševanja. Odgovori, vsaj na začetku, niso jasni, še polni dvomov, nezadovojstva, bistvene so le odločitve in izbire.

Prav med drugo himalajsko odpravo se Jelinčič končno sooči z željo po polnem življenju, s časom usodnih odločitev, proračunov za bodočnost in dokončnim obračunom z goro in preteklostjo. Vsak med odpravo ima svojo priložnost kot tudi v vsakdanjem življenju: kdor je ne izkoristi, ne sme iskati izgovorov za svoj poraz. Gora je vselej in končno pravična: samo tisti, ki si in ji zaupa, in tisti, ki se je na vzpon resnično pripravil, zmaga.

Posledica tega zrenja na življenje je tudi spoznanje, da ima resnica vedno dva obraza, ki sta lahko enako resnična in da se samo življenje drobi na utrinke, ki so prepuščeni samemu človeku, da jih ovrednoti.

Z Everesta se plezalec vrača brez osvojenega vrha, a kot človek brez žalosti in zamere v srcu. O Njej spregovori z ljubeznijo »poraženega ljubimca«. V bistvu gre v romanu Biseri pod snegom za motiv hrepenenja. Jelinčič ni dosegel vrha, kjer so v snegu zakopani biseri. Čeprav se je odločil, da bi bisere pustil gori, ga hrepenenje ni zapustilo. Tisto po čemer je hrepenel in hrepeni, ostaja nedosegljivo. Tudi Cankarjeva Lepa Vida, ki v slovenski literaturi pooseblja motiv stremenja po nikoli doseženi tostranski sreči, spada med ljudi, katerim smisel življenja ostaja večno hrepenenje nedosegljivega cilja. Jelinčič pa spozna, da hrepenenje obstaja tudi v obliki boja, naprezanja, iskanja. Vrh, gore so le lažni cilji in alpinizem samo ena od plati človekovega življenja, tista bolj izostrena in ekstremna. Osvojitev vrha ostaja simbolno dejanje le, če ohranja svojo prvenstveno obliko stremenja k boljšemu in popolnejšemu.

Zelo pristen in prepričljiv je filozofski segment knjige. Potovanje in plezanje na vrhove simbolno nakazujeta iskanje resničnega hepenenja po svetu, ki naj bi dalo človeku nov smisel. Nasprotno temu, nakazuje pa zatekanje v svet sanj, samoto preteklost, kar lahko ustvarja svoj »otoček vsakdanjika«.

Tako pisanje in ustvarjanje slovenskih gorniških pisateljev ima svojo osnovo v Kierkegaardovi etiki, ki nakazuje višji cilj življenja. To je soupadanje sreče in poguma za odločitev pri izbiri. Estetski in etični trenutek se zanikata in izničita v verskem trenutku, obenem pa predstavljata obvezni življenjski kategoriji, ki težita proti večnosti. Ali je Kierkegaardova etika prihodnosti? Dejstvo je, da so Kierkegaarda ovrednotili in je postal predmet eksegeze prav v trenutku, ko je stopila sodobna družba v krizo, krizo tradicionalnih vrednot in zahodne kulture.

Jelinčičeva romana na alpinistično tematiko Zvezdnate noči in Biseri pod snegom sta mešanica eksistencialne proze in alpinistične samorefleksije. Glede njune jezikovne in vsebinske plati ne bi bila povsem izjemna, marveč glede nekateri izpovednih prvin, vključenih v pripovedno prozo, ju kritiki uvrščajo v bližino Flisarjevih pripovedi. Knjigi, napisani v obliki kratkih besedil, sta v resnici dobro oblikovani dnevniški zapisi brez datumskih zaznamkov, nekakšni odmevi na občutke in spoznanja.

Loredana Umek

SKLEPI IZVRŠNEGA ODBORA KZ

Od jutri novi urniki uradov Kmečke zveze

Izvršni odbor Kmečke zveze, ki se je sestal prejšnji teden, je razpravljal o nekaterih zelo aktualnih vprašanjih, ki se nanašajo predvsem na obveznosti, ki jih določa finančni zakon za leto 1998, predvsem kar se tiče sprememb davčnega zakona, ki narekujejo tudi prilagoditev uradov Kmečke zveze v organizacijskem oziru. Gre za uvedbo knjigovodstva za vse kmetije z nad 5 oz. 15 milijoni letnega dohodka, za vodenje registra za dnevno beleženje inkasov, za katerega je treba imeti tudi dovoljenje za prodajo na drobno; za zakon 59/H3 oz. za dovoljenje za osmice; za obvezno sanitarno dovoljenje za kleti. V zadnjem času se namreč kar pogosto pojavljajo pri naših vinogradnikih organi NAS (oddelka proti potvorbam), ki najprej sprašujejo prav po teh sanitarnih dovoljenjih. Podobno predvideva tudi zakon 54/97, ki povzema norme Evropske unije v zvezi s sanitarnimi predpisi za proizvajalce mleka. Pri tem naj omenimo, da tudi vsi tisti, ki manipulirajo hrano, morajo obvezno imeti zdravniško knjižico, iz katere izhaja njihovo neoporečno zdravstveno stanje.

Vse te in druge obveznosti, ki čakajo naše kmetovalce in člane Kmečke zveze, so bile razlog, da je Izvršni odbor naše stanovske organizacije vzel v poštev nujnost po okrepitvi uradov Kmečke zveze, da bodo kos novim zahtevam in da se spremeni tudi njih delovni urnik za člane in druge kmete. Zato bodo uradi KZ poslej odprti vsak dan od ponedeljka do petka, od 8. do 13. ure, ob torkih in četrtkih tudi popoldan od 14. do 16. ure, ob sobotah bodo uradi KZ zaprti. Ta urnik bo začel veljati z 2. februarjem.

V nadaljevanju je Izvršni odbor razpravljal o prilagoditvi statuta KZ novim normam po zakonu Bassanini, takoimenovanem zakonu »no-profit«. Beseda je tekla tudi o potrebi po ustanovitvi deželne Kmečke zveze ter o posvetu Zadružne zveze Slovenije, ki bo 18. in 19. februarja v Portorožu in na katerem je predviden tudi nastop predstavnikov KZ kar zadeva »izkušnje zadrug zamejcev v Italiji v razmerah skupnega evropskega trga.«

Sicer pa je tudi celotni prosvet namenjen prav vključevanju Slovenije v Evropsko unijo z vidika slovenskega kmetijstva.

Del sestanka pa je Izvršni odbor namenil zadnjemu razvoju odnosov med Kmečko zvezo in tržaško Coldiretti (Zvezo neposrednih obdelovalcev). Poudarjeno je bilo, da je v interesu slovenskega kmetijstva čimvečja enotnost in sodelovanje med stanovskima organizacijama, kar pa ne pomeni, da bi bila Kmečka zveza pripravljena na neupoštevanje njenega značaja, njene vloge in pomena. Vsem je nedvoumno znano, da je Kmečka zveza slovenska stanovska organizacija, česar ne more nihče zanikati, saj so jo ustvarili in vedno vodili slovenski kmetje v interesu slovenskega kmetijstva in slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Za te cilje se je Kmečka zveza tudi povezala z italijansko vsedržavno stanovsko organizacijo oz. s stanovskim gibanjem, Zvezo kmetov Italije, za razliko od nekaterih drugih, ki so bili dolga povojna leta povezani z določenimi političnimi silami, ki so dejansko zanikale našo narodnostno skupnost in naše nacionalne pravice in izkazovale svoje nasprotovanje našim nacionalnim interesom tudi kar zadeva primarni sektor. To v nasprotju z demokratično vsedržavno stanovsko organizacijo, ki je vedno razumela, priznavala in podpirala našo avtonomijo na področju kmetijske politike. Zato mislimo, da bi morale tudi vse ostale demokratične sile in organizacije to vlogo Kmečke zveze razumeti in jo podpirati v njenih prizadevanjih za potrebe slovenskih kmetov in vse narodnostne skupnosti. V to bi se morali zamisliti tudi tisti Slovenci, ki se iz različnih razlogov udejstvujejo v italijanski organizaciji in so v njej prevzeli tudi vodilna mesta.

Na koncu je Izvršni odbor Kmečke zveze razpravljal o potrebi po srečanju s pokrajinskim kmetijskim nadzorništvom zaradi prevelike birokracije, ki jo zahteva nadzorništvo v zvezi z vlaganjem raznih prošenj.

j.k.

Predstavnik KZ pri odborniku Neriju

Predstavnik Kmečke zveze se je v sredo, 28. januarja, srečal s tržaškim občinskim odbornikom za gospodarske dejavnosti prof. Fabiom Nerijem v zvezi s preureditvijo notranjosti tržnice na debelo za sadje in zelenjavo na Marsovi poljani.

Kot znano je tržaška občina, ki je lastnica tržnice, preuredila notranji tlak in ga s tem prilagodila higienskim in varnostnim normam v smislu zakonskega odloka št. 626.

V okviru te preureditve je občina morala odpraviti središčno ploščad, na kateri so dolga desetletja prodajali svoje pridelke domači vrtnarji. Zaradi varnostnih norm so ta del zaprli za kroženje vozil za prevažanje blaga med ljudmi. Zdaj je seveda nemogoče, da bi uprava tržnice ponovno namestila domače prodajalce na središčno ploščad, ker bi s tem kršila zakonske norme o varnosti. Zato je občina domače pridelovalce in prodajalce premestila na zadnjo stran tržnice nasproti glavnega vhoda, kjer pa ni nobenega poslovanja, saj kupci tja ne zahajajo. Domači pridelovalci so bili s tako namestitvijo močno oškodovani in zato so Kmečka zveza in tudi druge strokovne organizacije protestirale proti taki ureditvi. Kmečka zveza pa je tudi predlagala, naj bi domače pridelovalce in prodajalce, ker jih že ni mogoče povrniti na sredinsko ploščad, namestili ob glavnem vhodu, kjer naj bi dobili stalno mesto predvsem redni in stalni prodajalci, za tiste, ki prihajajo na tržnico prodajat svoje pridelke sezonsko, pa naj bi ostala namestitev na nasprotni strani glavnega vhoda.

Odbornik Neri je predstavniku Kmečke zveze zagotovil, da je ta predlog že osvojil in da je tudi že dal upravnemu osebju tržnice navodilo za namestitev stalnih domačih pridelovalcev in prodajalcev na mesto, kot je predlagala Kmečka zveza.

-en

VINARSTVO

Najprimernejša sredstva za čiščenje vina

Zadnjič smo v strokovnih nasvetih pisali o najpogosteje uporabljenem čistilnem sredstvu bentonitu. Poleg bentonita pa uporabljamo za omenjen poseg še razna druga čistila. Omenili bomo le tista, ki so lažje uporabljiva in primernejša za reševanje problemov čiščenja vin glede na tipe delcev, ki pogosteje pvzročajo motnost naših vin.

ŽELATINA: to je že dolgo znano in pogosto rabljeno čistilno sredstvo, predvsem za rdeča vina. Želatina ne odstranjuje le motnih delcev, ampak vpliva tudi na barvo in okus vina. Izloča namreč oksidirane in kondenzirane polifenole in s tem izboljšuje okus in barvo rdečih vin. Poleg tega želatina odstranjuje kondenzirane tanine, grenkega in zapirujočega okusa in vsled tega postanejo vina mehkejša in manj oksidirana.

Sredstvo dobimo v tekoči obliki ali pa v prahu. Za določanje količine, ki je odvisna od vrste želatine, lastnosti vina in od načina priprave želatine, je priporočljivo, da se posvetujemo s strokovnjakom.

JAJČNI BELJAK: tudi to je eno najstarejših sredstev za bistrenje vina, predvsem rdečega. Uporabljamo ga za čiščenje trpkih in motnih vin. Čistilni učinek temelji na albuminu, ki je v beljaku. Jajčni beljak tvori s črešlovinastimi snovmi vina drobno zrnato usedlino. Za 1 hl vina potrebujemo, odvisno od učinka, ki ga želimo doseči 4 - 8 - 12 gr albumina v prahu. Količina je odvisna od stopnje motenosti in grenkobe. To sredstvo uporabljajo na primer na območju Bordeuxa, ki slovi po svojih rdečih vinih.

OGLJE: čiščenje z ogljem je primerno le pri močnih napakah vonja in okusa vina, ki jih ne moremo odstraniti z drugimi čistilnimi sredstvi. Gre za izredno ostro čistilno sredstvo, ki vino osiromaši z aromatičnimi in enkratnimi snovmi, zato ga uporabljamo samo z izjemnih primerih. Pri določanju količine, je nujna strokovna pomoč.

SESTAVLJENA BISTRILNA SREDSTVA: Za bistrenje težko bistrivih vin so primerni izdelki sestavljeni iz več posameznih čistilnih snovi (bentonit, albumin, kalcijev kazeinat, želatina in desodorantno olje). Tako vino sočasno dodamo sestavine z nasprotnim električnim nabojem - proteine z pozitivnim in bentonit z negativnim, ki se v kisli raztopini kot je vino, med seboj koagulirata.

Vino se kmalu razbistri. Na tržišču je danes več sestavljenih bistrilnih sredstev, v katerih je vsebnost različnih čistilnih snovi v različnih razmerjih. Izbira sestavljenega sredstva je odvisna od učinka, ki ga želimo doseči z ozirom na napako, ki je prisotna v vinu.

ANTIOKSIDATIVNO BISTRENJE: Za bistrenje belih vin in vin rosè uporabljamo tudi antioksidativna sredstva, ki temeljijo na antioksidativnem principu vitamina C in kalijevega pirosulfata. Sredstva absorbirajo samo oksidiran del barve ter tako nadomestijo uporabo oglja, ki ga uporabljamo tudi za razbarvanje vina z prej navedenimi možnimi posledicami, ki jih prinaša uporaba te snovi.

Antioksidativni proizvodi selektivno vplivajo tudi na odstranjevanje nepravilnih vonjev ter absorbirajo več železa in bakra in s tem preprečujejo bakreno motnost in okus po kovinah.

Strokovna služba
Kmečke zveze
dr. Mario Gregorič

ČLOVEK IN ZEMLJA

NOVICE

Posvet o kmetijstvu

Danes z začetkom ob 9.30 bo na sejemskem razstavišču v Martignaccu pri Vidmu srečanje na temo «Od enotnega besedila do deželnega načrta za integriran razvoj kmetijstva». Posvet organizirajo Zadružne kreditne banke FJK sporazumno z deželnim kmetijskim ravnateljstvom. Uvodno besedo bo imel predsednik deželne Zveze Zadružnih kreditnih bank, glavni poročili pa bosta imela prof. Francesco Marangon o «razvojnih smernicah deželne kmetijske politike v okviru scenarija Agenda 2000» in dr. Orazio Giuffrida o «sistemu evroraziskave». Zaključke bo povzel odbornik za kmetijstvo Isidoro Gottardo.

Izlet v Verono

Kmetijska zadruga v Trstu in Kmečka zveza organizirata tudi letos strokovno-poučni izlet na mednarodni kmetijski sejem v Verono. Izlet bo v četrtek, 12. februarja, z avtobusom. Kot običajno bo na povratku postanek z večerjo v nekem znanem agroturističnem podjetju. Podrobnejši urnik odhoda avtobusa bo pravočasno sporočen. Prispevek za izlet je 55.000 lir. Vpisovanje v uradih Kmetijske zadruge in Kmečke zveze v uradnih urah.

Nova komisija za tržnico na debelo

Ker je članom komisije za občinsko tržnico na debelo za sadje in zelejnavo, imenovanim z odlokom odbornika za trgovino in turizem št. 763 z dne 7. 10. 93, zapadel mandat, je odbornik za trgovino in turizem sprejel s sklepom št. 3652 z dne 3. 12. 97, objavljenim v uradnem listu FJK 14. 1. 98 odlok o imenovanju nove komisije za naslednja 4 leta. Med člani sta tudi dva Slovenca: Borivoj Švagelj kot eden od treh predstavnikov tržaške občine, in Pavel Debelis kot eden od treh predstavnikov kmečkih proizvajalcev.

Značke za govedo

Kljub pozivom za naročilo značk za opremljanje govedje živine, mnogi živinorejci tega še niso naredili in zato uradi KZ nimajo podatkov, koliko značk in za koga jih je treba naročiti. Glede na to, da morajo rejci razpolagati z značkami že ob rojstvu teleta, in če te značke nimajo, ni mogoče živali odtujiti iz hleva. Zato je v interesu rejcev, da značke čimprej naročijo. Urad KZ bo počakal še ta teden, da se zamudniki zglasijo, kdor pa do konca tedna ne bo sporočil, koliko značk bo potreboval, bo naročilo moral opraviti sam na zdravstveni ustanovi, kar mu bo povečalo stroške in izgubo časa. Člani Združenja rejcev seveda nimajo potebe po tej uslugi KZ, ker je zanje glede tega poskrbelo že združenje samo. KZ še enkrat opozarja, da sta za vsako žival potrebni po dve znački (za vsak uhelj posebej) v smislu odloka z dne 29. 12. 97, in da mora zato vsak rejec število potrebnih značk podvojiti. Rejce (ovac in koz) pa KZ obvešča, da lahko dobijo potrebne značke v njenih uradih takoj, ker so že na razpolago, pri prevzemu pa morajo izpolniti ustrezno prošjno.

KORISTNI NASVETI

Opravila v februarju

Doslej je letošnja zima potekala v znamenju dokaj toplega vremena, tako da je bilo tu pa tam že opaziti kak odprt cvet ali brst. Nekoliko bolj ostre zobe je zima pokazala šele prejšnji teden. Poglejmo, kaj bomo v tem mesecu postorili na kmetiji:

V vinogradu imamo kar precej dela. Trte gnojimo s fosforjem in kalijem, če tega nismo storili jeseni. O tem bomo podrobneje pisali v prihodnjih tednih.

V tem tipično zimskem mesecu trte obrezujemo, vendar le, če vreme ni premrzlo. Najbolje je, če za to opravilo počakamo konec meseca. Trte, ki prezgodaj obrezujemo, ali ki smo jih že jeseni, so bolj občutljive na poznejše in spomladanske pozebe. Zato je bolje, da ne obrezujemo prezgodaj. Pri tem opravilu odstranjujemo predvsem šibke, obolele in ne pravilno olesenele mladice. Odrezani les nato odstranimo iz vinograda. To storimo posebno v primeru bolezni, kot sta črna pegavost in kap vinske trte. Slednja je žal že precej razširjena aktualna bolezen v naših krajih. Bolne trte moramo obrezovati posebej in škarje skrbno razkužiti, da ne bi prenesli povzročitelje bolezni na zdrave rastline. Trte, ki jih je hudo prizadela kap in ki smo jih v prejšnji sezoni označili, jih sedaj odrežemo 5 - 6 cm nad cepom. Les odstranimo in uničimo, rano pa premažemo s cepilno smolo. Odrezani les zdravih rastlin pa zmeljemo in ga potrosimo po vinogradu. Še enkrat kontroliramo kole in žice, po obrezovanju pa trte povežemo.

V kleti vino stalno nadzorujemo. Preveriti moramo, da ima zadostno količino žvepla in da ni motno. Stalno moramo biti pozorni, da so sodi polni. To je zelo važno, saj je na ta način stik s kisikom manjši, to pa tudi prepreči razvoj raznih bolezni. Najvažnejša vzroka bolezni vin sta prav prenizka količina žvepla in prenizka alkoholna stopnja.

Fabruar je čas za obrezovanje tudi v sadnem vrtu. Z obrezovanjem bomo raje počakali do konca meseca. Pečkarji so na mraz bolj trpežni, zato jih praviloma obrezujemo prej kot koščičarje. Za oljko pa bomo počakali še mesec ali več . Obrezovanje ni enostavno opravilo, posebno pa zahteva prakso in dolgoletno izkušnjo, a tudi nekaj teoretskega znanja. Eno temeljnih pravil pri obrezovanju je, da mlade rastline čim manj obrezujemo, starejše pa tem bolj. Drugo pravilo je, da veje odrežemo vedno ob odcepitvi kake druge veje ali ob kakem očesu. Kos veje brez listov na koncu se kaj kmalu začne sušiti, zato se vanjo večkrat selijo razni škodljivci in mikroorganizmi, kar lahko ogroža življenje celega drevesa. Večje rane moramo premazati s cepilno smolo. Ob obrezovanju moramo še upoštevati, da enoletne veje po navadi redčimo, le v redkih slučajih krajšamo. Na ta način preprečimo, da se tvorijo številni, povečini lesni poganjki, in da se rodnost »preseli« na vrh krošnje. »Prav tako to preprečimo, če krošnjo nižamo. Čim bolj je veja navpična, tem bolj je bujna in zatorej malo ali nič obrodi. Obratno pa ima vodoravna veja zelo malo zelenih delov in dosti obrodi. V pravilnem ravnotežju pa je tista veja, ki je diagonalna.

Sedaj lahko sadimo sadno drevje in gnojimo, če tega nismo storili že jeseni.

V shrambi moramo zelo paziti, da temperatura ne zdrkne pod ničlo, ker bi sicer oljčno olje kristaliziralo, obenem bi prenizka temperatura zavirala naravno čiščenje olja. V takih pogojih se namreč trdi delci stežka sesedejo. Stalno moramo nadzorovati pridelke, kot na primer krompir ali jabolka. Nemudoma moramo odstraniti gnile gomolje oz. plodove, da se ne bi gniloba širila naprej.

V zelenjavnem vrtu lahko že pripravimo zemljo za sajenje ali saditev, če vreme le ni prevlažno in premrzlo. Nabavimo ali naročimo seme za spomladansko setev. Proti koncu meseca lahko sejemo korenje, grah, petršilj, spomladansko špinačo, sadimo pa čebulo in česen. V tem mesecu še pobiramo nekatere kapusnice, ki so odporne na mraz, zimsko solato, motovilec in por.

Če ni premrzlo, v okrasnem vrtu obrezujemo okrasne grmovnice in drevesa. Pri vrtnicah redčimo rodne poganjke in jih krajšamo. Sadimo nove grmovnice, kot npr. vrtnice, oleandre, forsitije in druge. Na bližajoče se pomlad se lahko pripravimo tako, da pregledamo vaze, ki jih bomo uporabili in jih očistimo. Kupimo nove vaze, zemljo in vse, kar je za sejanje, sajenje in presajanje potrebno.

dr. Magda Šturman

MOŠKA B1 LIGA / LA GORIZIANA KMEČKA BANKA ŠE TRETJIČ KO

Poraz v Mantovi sprožil alarmni zvonec

Za Goričane je bil ponovno usoden tie break

Due Castelli Mantova - La Goriziana Kmečka banka 3:2 (15:12, 4:15, 14:16, 15:8, 15:11)

VAL: Feri 11+11, Florenin 5+5, Rigonat 2+3, Beltrame 3+8, Snidero 17+21, Cola 5+8, Šulina 2+0, Černic 0+0, Buzzinelli, Graunar, Viscinao.

Trajanje setov: 23, 19, 34, 21 in 18 minut. Servis (točke/napake): Val 7/9, Mantova 9/11. Blok: Val 13, Mantova 10. Napake: Val 19, Mantova 17.

Če prvenstvenim prištejemo še pokalni nastop je bil to že četrti zaporedni poraz valovcev z izidom 3:2, nobenega dvoma pa ni, da je sinočnji daleč najbolj boleč in tudi zaskrbljujoč. Viserba in Mirandola, proti katerima so Goričani izgubili na domačih tleh, sta pač sodila med boljše šesterke v ligi, pokalni knock out z Valdagnom ni tako pekoč, spodrsljaj proti ekipi, kot je Due Castelli, ki je v prvih 12 kolih osvojila le dve točki, pa povzroča sprožitev še tako neobčutljivih alarmnih naprav.

»Nedvomno smo zaigrali pod svojimi sposobnostmi, razen kot v drugem setu, ko smo gledali pravi Val. Vsakič smo na začetku povedli, potem smo popolnoma popustili, ko smo reagirali pa je bilo že prepozno,« nam je po tekmi dejal odbornik Robert Paoletti. Rak rana moštva je trenutno, kot kaže, sprejem. »Pravi Val nasprotniku nikoli ne pusti, da dosega točke na servisu. Mantova jih je dosegla devet, slabih sprejemov pa je bilo preveč, tako da je moral naš podajač prevečkrat podati visoko žogo na krilo.«

Aleš Feri (11+11)

O nihajoči igri goriške šesterke še najbolj pove potek tie breaka, v katerem so valovci že vodili s 7:3, toda že ob menjavi igrišča je bilo 8:7 za Lombardčane, ki so potem svojo prednost še povečali. Podobno je bilo tudi v preostalih setih. V prvem je Val vodil s 4:0, potem pa mislil, da bo zmaga prišla sama od sebe, gostitelji pa so pokazali zobe, v četrtem setu pa so gostje po vodstvu z 2:0 utrpeli delni izid 11:2. Trener De Marchi je dvakrat poklical na klop podajač Rigonata, da zbere misli, a se zamenjava s Simonom Černicem ni obrestovala. Kljub izredno dobri igri kapetana Ferija, ki je dobil malo žog, prav vse pa maksimalno izkoristil (imel je še štiri ase in tri točke z blokom), in vedno razpoloženemu Snideru, so valovci, žal, potonili.

Odmor torej valovcem prav pride, prvi del pa končujejo z dobro bero 12 točk.

MOŠKA B2 LIGA / SINOČI V REPNU

Koimpex se je solidno upiral

Vodilni ekipi Laguna Light se je predal po eni uri in tričetrt igre - Težave na centru

Koimpex - Laguna Light 0:3 (9:15, 5:15, 12:15)

KOIMPEX: Colautti 0+1, Populini 4+9, Božič 2+8, Kralj 5+20, Stabile 1+12, Bertocchi 2+14, Riolino 0+2, Strajn 0+0, Radetti, Princi 0+0, Volčič.

Servis (točke/napake): Koimpex 2/24, Laguna 1/10.

Koimpex je proti vodilni ekipi izgubil gladko, za razliko od gostovanja v Oderzu pa tokrat sploh ni šlo za popolno predajo. Res je nasprotno: slogaši so se v boj z močnim tekmecem spustili brez občutka manjvrednosti, borili so se po svojih najboljših močeh, vendar je bila šesterka iz Paeseja objektivno premočna. Načrt, da bi nasprotnika iztirili s servisom, je naletel na nepremostljivo oviro - odličen sprejem Lagune Light. Pa še v nečem so bili gostje odločno boljši, to je v igri na centru. Slogaši so pričakovali, da jih bodo gostje bombardirali s krilnih pozicij (zlasti z Rossatom), gostje pa so jih presenetili z učinkovitimi napadi s cone tri, kjer so bili za gostitelje prkatično nerešljiva uganka. Vsekakor velja poudariti, da je tekma trajala eno uro in tri četrt in že ta podatek pove, da so domači igralci drago prodali svojo kožo. Se posebej dobro so se favoriziranemu nasprotniku upirali v prvem in tretjem setu, v katerih so nekaj časa tudi vodili. Uvodni set je bil vse do sedme točke popolnoma izenačen, žal pa so slogaši v nadaljevanju naredili preveč napak pri zaključevanjih. Zato jim ni uspelo priti do točk, nekaj pa so jih poceni tudi oddali. Se bolj izenačen je bil tretji set, v katere so bili Koimpexovi igralci v igri vse do rezultata 12:13. Trener Čač je na krilih vrstil Riolina, Populinija in Stabileja, v tretjem setu pa je na igrišče poslal tudi podajača Štrajna.

»Kljub porazu lahko rečem, da smo v vzponu forme,« je po tekmi dejal trenerjev pomočnik Bruno Milič.

domači šport

Danes

Nedelja, 1. februarja 1998

NOGOMET
PROMOCIJSKA LIGA
14.30 v Štandrežu: Juventina - Primorje Adriaker; 14.30 v Tržiču: Monfalcone - Zarja Gaja
1. AMATERSKA LIGA
14.30 v Križu: Vesna - Gonars; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Lignano
2. AMATERSKA LIGA
14.30 v Žavljah: Zaule - Mladost; 14.30 v Dolini: Breg - Portuale; 14.30 v Trstu, Ul. Carnaro: Chiarbola - Primorec
3. AMATERSKA LIGA
10.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Campanelle; 14.30 v Repnu: Kras - Venus; 14.30 na Opčinah, Vill. fanciullo: Montebello Don Bosco - Breg B
NARAŠČAJNIKI
10.30 v Mošnji: Mossa - Sovodnje
NAJMLAJŠI
10.30 na Padričah: Zarja Gaja - Domio B

ODBOJKA
1. ŽENSKA DIVIZIJA
9.00 v Trstu, Don Milani: Altura - Breg Alta Trade; 11.00 v Trstu, Galilei: Prevenire - Kontovel Nuova Kreditna
MLADINKE
11.00 v Starancanu: Staranzano - Val
DEKLICE
11.00 v Dolini: Breg - Kontovel A

KOŠARKA
PROMOCIJSKO PRVENSTVO
11.00 v Trstu, Ul. Forti: Golden Basket - Breg
DRŽAVNI KADETI
11.30 v Briščikih, Ervatti: Kontovel La nuova edile - Don Bosco
NAMIZNI TENIS
MOŠKA C2 LIGA
10.00 v Gorici: Azzurra - Kras
MOŠKA D LIGA
10.00 v Zgoniku: Kras - Latisana

SMUČANJE
31. ZIMSKE ŠPORTNE IGRE
10.00 na Trbižu: prireja SPDT

Obvestila

ŠZ BOR obvešča,da se bo februarja začel tečaj namiznega tenisa. Za informacije pokličite na tel. št. 566466 (ob uri kosila).

SPDT prireja v nedeljah, 8. in 15. februarja smučarske tečaje. Vse informacije nudi urad ZSSDI v uradnih urah. Tel. 635627.

SK BRDINA organizira februarja brezplačne nedeljske tečaje smučanja za otroke do 14. leta starosti. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ulica 131 na Opčinah vsak ponedeljek, od 19. do 21. ure. Informacije na tel. št. 212859.

DEŽELNE LIGE / V GORICI PROTI BORU

Prelahka zmaga Olympie v derbiju »Nevaren« spodrsljaj Soče Unitecno

Olympia Kmečka banka zlahka v Martignaccu - Podvig igralk Save

MOŠKA C LIGA

Olympia Agraria Terpin - Bor 3:0 (15:3, 15:5, 15:3)

OLYMPIA: Simon Terpin 5+7, Manià 5+13, Šfiligoj 7+7, Bensa 4+1, Feri 1+1, Andrej Terpin 2+0, Dorni 4+1, Maraž 3+4, Janez Terpin, Pintar, Graunar, Hlede.

BOR: Strolego 2+0, Iztok Furlanič 3+5, Čuk 0+4, Ritossa 1+7, Dejan Furlanič 0+0, Ruttar 0+0, Leghissa 3+1, Paulica 0+0, Šustršič 0+0.

»Lahko bi zmagali še bolj gladko, predvsem pa v krajšem času«, je po enournem derbiju dejal trener Goričanov Vojko Jakopič, kapetan borovcev Dejan Furlanič pa je pristavil: »Igrali smo katastrofalno. Po dobrem nastopu proti Fincantieriju smo upali, da bo boljše, a smo se očitno zmotili.«

Sinočnji derbi je bil povsem enosmeren, kako se bo končalo pa so očitno vedeli tudi gledalci, ki jih je bilo manj od pričakovanega. Olympia je nastopila brez poškodovanega Janeza Terpina, ki ga je na centru že od vsega začetka zamenjal Stefano Bensa. V zadnjem setu se je Loris Manià preizkusil kot podajač, več kot ponavadi (in dobro) pa je igral tudi Maraž. Prvih deset minut je bil rezultat prikovan pri 1:1, potem pa se je tekma končala, še preden se je sploh začela.

Soča Unitecno - Rojalese 0:3 (13:15, 16:17, 7:15)

SOČA: Battisti 0+2, Andrej Brisco 3+1, Gregor Birsco 0+0, Devetak 2+9, Lutman, Lukež 1+1, Makuc 3+3, Mucci 0+0, Klede 5+14, Petejan 5+10.

Gostje so potrdili, da se jim forma vzpenja, za sočane pa je bila tudi tokrat usodna slaba igra v ključnih trenutkih tekme. Rojalese je takoj povedel z 8:1. Sočani se niso predali, po deseti točki pa sta se moštvi izmenjavali v vodstvu, na koncu pa so gostje le prevladali. Najbolj borben je bil drugi set, v katerem je imela Soča po vodstvu s 14:10 kar tri zaključne žoge. Poraz v tem setu je naše fante tako potrdl, da so v tretjem setu precej popustili. Soča je nastopila brez podajača Tomšiča, v diagonali z Makucem pa je igral Lukež.

ŽENSKA C LIGA

Martignacco - Olympia Kmečka banka 0:3 (14:16, 13:15, 9:15)

OLYMPIA: Corsi 2+5, Bulfoni 4+1, Vanja Černic 3+3, Pitacco 1+1, Trapuzzano 8+8, Zotti 8+8, Silvana Princi 11+4, Škerk 1+1, Ciocchi 3+0, Lucia Princi 1+0, Mirjam Černic 3+0, Orel.

Olympia se je morala proti Martignaccu truditi več, kot bi bilo potrebno, važno pa je, da je gladko zmagala. V prvih dveh setih za »zmago brez panike« nista zadostovali niti visoki vodstvi. Še posebej nenavaden je bil potek drugega seta, v katerem je Olympia že vodila z 12:2, naenkrat pa zaostajala s 13:12. No, na koncu se je vse srečno končalo, ker je bil gostitelj objektivno slabši. Trenerka Meulja je poslala na igrišče vse igralke, razen Orlove, ki šele okreva.

Tarcento - Val BCC 3:1 (15:10, 15:8, 11:15, 15:8)

VAL: Tomšič 2+2, Michela Tomasin 4+6, Ambrosi 9+10, Monica Tomaisn 6+13, Zuccarino 3+4, Barbara Uršič 4+7, Humar 0+0, Paola Uršič 0+0, Danielis (0+0) Visintin.

Servis (točke/napake) 8/8, Blok 11

Favoriziranemu Tarcento so se valovke upirale dve uri. Tekma je bila dopadljiva. Vsi štirje seti so bili do polovice zelo izenačeni. Valovke so največ težav imele z dvema nasprotnicama, ki sta servirali v skoku, prevečkrat pa so nasprotnicam dopustile, da so dosegala točke v serijah. V 3. setu so Goričanke z dobrim napadom in petimi bloki vendarle presenetile šesterko iz Čente, dobro pa so zaigrale tudi na začetku 4. seta (4:1). Na koncu pa je le prišla do izraza večja izkušenost gostiteljic, še posebej njihovih krilnih igralk. Pohvalo si zaslužilo Ilenia Zuccarino, ki je tokrat igrala že od vsega začetka in upravičila zaupanje trenerja Jerončiča.

MOŠKA D LIGA

Naš Prapor - Pav Remanzacco 3:2 (15:11, 10:15, 15:5, 11:15, 15:11)

NAŠ PRAPOR: Uršič 9+15, Braione 6+7, Paulin 6+2, Sfiligoj 3+6, Boškin 7+12, Devetak 6+2, Korečič 5+0, Juretič 0+1, Poletto 1+0, Miklus 1+1.

Po dokaj izenačenem srečanju, ko sta ekipi izmenično osvojili po dva seta, je padla končna oldočitev o zmagovalcu v »tie-breaku«. Naši odbojkarji so bili v tem, zadnjem setu prisebnejši in pri stanju 11:11 je bil odločilen Diego Poletto, ki je trikrat uspešno serviral in rešil eno skoraj nemogočo žogo ter tako prislužil svoji ekipi dragoceno zmago.

Fiume Veneto - Val Koimpex 3:0 (15:7, 15:6, 15:8)

VAL KOMPEX: Jelen 0+8, Sergo 1+7, Prichiazzi 0+1, Prinčič 1+2, Plesničar 6+1, Marko Cernic 0+4, Faganel 7+0, Frandolič 1+0, Mitja Černic 1+0, Andrej Černic 0+0.

Valovci niso igrali slabo, a gostitelji so bili objektivno boljši. Naši igralci so v prvem setu nekaj časa celo vodili, vendar so nato popustili. V nadaljevanju so imeli največ težav z blokom, pešal pa je tudi sprejem, medtem ko je bil napad dokaj učinkovit, vendar pa je bilo vse skupaj premalo za podvig proti nepremaganim Furlanom.

ŽENSKA D LIGA

Sgt - Bor Friulexport 1:3 (12:15, 127:15, 13:15, 14:16)

BOR: Ažman 8+11, Faimann 6+7, Zadnik 3+7, Macho 4+5, Sadlowski 5+1, Jana Miličevič 12+12, Bogatec, Zorka Miličevič, Rogelja 0+0, Bezenšek 1+0, Strnad 0+0, Flego 6+9.

Servis (točke/napake) Sgt 6/14, Bor 14/13. Napake: Sgt 14, Bor 17.

Borovke so naletele na črn dan, kljub temu pa jim je uspelo doseči dragoceno zmago. Vse igralke so zaigrale pod svojimi sposobnostmi, nekatere pa so stopile na igrišče fizično nerazpoložene. V drugem setu so borovke visoko povedle z 12:2, vendar je igralkam Sgt uspel preobrat, kar jih je zelo opogumilo, da so se v nadaljevanju vse do konca tekme srčno upirale našim igralkam, ki pa so v ključnih trenutkih vendarle ohranile mirnejšo kri, čeprav je bil izid do konca negotov.

Sava - Staranzano 3:0 (15:12, 15:13, 15:4)

SAVA: Babudri 5+2, Furlan 6+6, Kobal 0+0, Kosmina 6+7, Obad 0+0, Perini, Spacal 9+7, Sossi 3+2, Starc 3+1, Tensi.

Igralke Save so včeraj končno zaigrale kot znajo in so si na Opčinah v samih treh setih privoščile Staranzano, ki je doslej izgubil le proti vodilnemu Virtusu. Naše igralke zaslužijo za nastop vso pohvalo. Dobre so bile v obrambi in v bloku, tako da so povsem zmedle svoje nasprotnice. Odlikovale so se tudi z zelo ostrim serviranjem, kar je velikokrat preprečilo gostjam ustvarjanje protinapada.

Prva dva seta sta bila zelo izenačena, v drugem je nekaj časa celo vodil Staranzano. To slogašic ni zmedlo in so odločno reagirale, še odločnejše pa so bile v tretjem nizu, v katerem so nasprotnice povsem nadigrale. Po prvem delu prvenstva je Sava na sredini lestvice, vendar sodi po igri, ki so jo igralke predvajale včeraj, vsekakor višje. (INKA)

ŽENSKA B2

Napredek še ne zadostuje za zmago

Granarolo - Koimpex Nuova Kreditna 3:0 (16:14, 15:11, 15:4)

KOIMPEX NUOVA KREDITNA: Benevol 3+13, Čok 3+1, Fabrizi 1+2, Flego, Barbara Gregori 2+4, Paola Gregori 5+9, Gruden 0+0, Molassi 3+8, Pertot 0+0, Piccoli 3+1.

Servis (točke, napake):Koimpex NTKB 6/18, Granarolo 8/10.

Prvi del prvenstva se je za Koimpex Nuova Kreditno končal s porazom. Tudi tokrat je bil, podobno kot prejšnji teden, v sami igri opazen napredek, ki pa za zmago še ni bil dovolj. V prvih dveh setih je bila naša ekipa povsem enakovredna domači, v drugem je tudi vodila vse do 11. točke, v obeh končnicah pa so gostje popustile.

V tretjem so pobudo že takoj prevzele domačinke proti katerim so naše premalo reagirale.

Problem v igri naše ekipe vsekakor ni tehnični ampak bolj psihološke narave, kot nam je po tekmi povedal trener Franko Drasič.

»Če primerjam igro med tekmo, s tem kar dajo na treningu moram reči, da igralke ob sobotah pokažejo le 50% od vsega kar znajo. Naš največji sovražnik ni nasprotna ekipa, ampak strah. S tako obremenitvijo pa seveda ne moreš igrati, če manjka sproščenost, tudi učinkovite igre ni.«

Po vsem tem sodeč bo torej odmor med prvim in povratnim delom prvenstva naši ekipi in njenemu vodstvu še kako prav prišel. (INKA)

KOŠARKA / SINOČI V C LIGI

Jadranovci osvojili predragoceni točki

Premagali so Bassano - Mladi Peter Franco presenetil

Jadran Nuova Kreditna - Bassano 74:66 (28:33)

JADRAN: Franco 5 (3:4 prosti meti, 1:2 met za dve, - met za tri), Oberdan 23 (3:3, 10:17, 0:1), Pregarc 19 (7:8, 3:10, 2:3), Slavec (-, -, 0:1), Samec 5 (3:3, 1:7, -), Rauber 5 (2:4, 0:3, 1:3), Grbec 17 (2:4, 6:6, 1:5), Hmeljak (-, 0:2, -), Valente n.v., Guštin n.v., trener Vatovec.

SON: 21; PON: Samec (39); 3T: Pregarc 2, Rauber 1, Grbec 1.

LEMAC BASSANO: Bizzotto 9, Pelloia 6 (3:4), Lanza 8 (1:2), Pilatone 8, A. Stoppiglia 11 (0:1), Chinello 11 (3:5), Dal Bello 12 (2:5), Parolin n.v., Dal Degan n.v., Filippi n.v., trener Trevisan.

SON: 23. PON: Bizzotto (40). 3T: Bizzotto 1, Pelloia 1, Lanza 1, Stoppiglia 1.

SODNIKA: Colucci (Videm) in Roja (San Daniele).

Jadranovci so sinoči doma osvojili izredno dragoceno zmago, saj so premagali neposrednega nasprotnika za končnico prvenstva, ekipo Bassana, in ga tudi dokončno izločili iz kroga za »play-off«.

Srečanje za jadranovce nikakor ni bilo lahko. Nasprotno: gostje so vodili vse do 32. minute, ko je našim košarkarjem vendarle uspelo povesti, toda le za točko (47:46). Potlej se je bil oster boj za vsako točko, prav v zadnjih potezah tekme pa so bili jadranovci prisebnejši in tudi zasluženo zmagali.

Že od uvodnih minut je bilo jasno, da so gostje dopotovali v dom »Ervatti« s trdnim namenom, da zmagajo. Začeli so dobro in v prvih 10 minutah stalno vodili (največ za 8 točk). V 12. minuti pa je gostiteljem le uspelo stanje izenačiti, predvsem po zaslugi razpoloženih Oberdana in Pregarca. Na srečo, so jadranovci v tem delu čvrsto igrali v obrambi in niso dovolili nasprotniku, da bi dosegel izdatnejšo prednost. Po drugi strani pa so naši košarkarji imeli zelo slab odstotek pri metu in tako so dosegli le pičlih 28 točk.

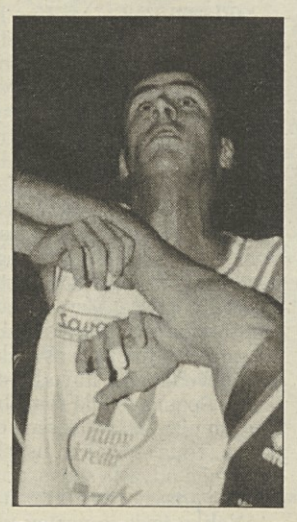

P. Franco (v belem dresu)

Tudi začetek drugega polčasa ni obetal nič dobrega za našo ekipo. Odločilen je bil vstop na igrišče mladega centra Petra Franca, ki je imel tri skoke v napadu in je tudi prestregel eno žogo. Jadranovci so nato povedli, tesno vodstvo obdržali do zadnjih potez, nakar je David Pregarc z uspešnimi prostimi meti še povečal končno razliko v korist domače ekipe.

(Kaf)

NAMIZNI TENIS / ŽENSKA A1 LIGA

Po hudem boju točki ostali doma

Proti Muraveri Kras Generali zmagal s 5:4
Požrtvovalna Vanja in hladnokrvna Katja

Kras Generali - Muravera Cagliari 5:4

Vanja Milič - Gambacorta 2:0 (21:11, 21:11), Katja Milič - Wei Jian 0:2 (13:21, 10:21), Wang Xuelan - Wang Ju 2:0 (21:15, 21:8), Vanja Milič - Wei Jian 1:2 (20:22, 21:18, 20:22), Wang - Gambacorta 2:0 (21.7, 21:9), Katja Milič - Wang Ju 1:2 (14:21, 21:15, 11:21), Wang - Wei Jian 2:0 (21:13, 21:11), Vanja Milič - Wang Ju 0:2 (15:21, 15:21), Katja MIlič - Gambacorta 2:0 (23:21, 21:15).

Zamuda Laure Gambacorte, tretje igralke Muravere, bo Cagliari stala kazenskih točk, lahko pa tudi prvenstvenih vkolikor bi zmagal prvo povratno tekmo s Krasom Generali. Sinočnja tekma spomladanskega dela v prvi ženski namiznoteniški ligi se je pričela skoraj uro in pol kasneje kot je bilo predvideno. Krasove prvoligašice in Muraverini Kitajki so mirno čakale še na prihod zamudnice, potem pa so za zeleno mizo krasovke potrdile svojo premoč. Rezultat se je stopničasto dvigoval in vse igralke so se morale pomeriti med seboj, tekma v korist Krasa Generali pa se je razpletla v dramatičnem dvoboju med zamudnico in Katjo Milič. Vse simpatije in zaslužene aplavze mnogoštevilne publike pa je upravičeno požela Vanja Milič, v četrti tekmi večera v dvoboju s št. 3 v Italiji, naturalizirano Kitajko Wei Jian. Vanja je z obrambno igralko velikega kova igrala izredno požrtvovalno. V vseh treh setih se je Kitajka Vanji oddaljila največ za dve točki, vendar je Vanjo sreča zapustila kar dvakrat. V drugem nizu je povedla pri 16. točki in si izborila izenačenje. Pomanjkanje izkušenj pa ji je pojedlo prvi niz (22.20) in pa odločilni tretji, ko je že povedla z 18:13, a ga izgubila na set razliki. Vsekakor je bila to najlepša tekma večera, k zmagi pa je Vanja že prispevala v prvi tekmi z gladko zmago nad Gambacortejevo. Wangova je tudi tokrat prispevala 3 točke s tretjo nasprotnikovo igralko se je poigrala kot za šalo, pa tudi rojakinja in soimenjakinja Wang Ju ji ni delal težav. Obrambno igralko Wei Jian pa je v izredno harmonični igri in z mirno roko spravila k predaji, čeprav je po tekmi povedala, da je bila precej napeta. Pri stanju 4:4 je dobila ponovno priložnost Katja Milič. V zadnji tekmi pa je krasovka spet poskrbela za presenečenje. Po velikem vodstvu nasprotnice 0:9 in 9:18 jo je Katja dohitela na 18. točki, nakar je Gambacorta napravila »pardon«, vendar jo je sposobna krasovka premagala s 23:21. (J.J.)

Ženska A2 liga: Kras Corium - Tramin 1:5; **ženska B liga:** Kras Activa - Castellana 1:4, **ženska C liga:** Kras - Sarmeola Padova 3:2; **ženska C2 liga:** Selena UD - Kras A 0:5.

KOŠARKA / C2 LIGA

Lep podvig domovcev

Codroipese - Dom Rob Roy Agorest 70:82 (40:41)

DOM: Corsi 26, Podbersig 11, Cej 13, Di Cecco 6, Franco 14, Campanello 5, Covi, Guarneri, Jarc 7, trener Semolič.

SON: 16. 3T: Corsi 5, Cej 1.

Domovci so poskrbeli za res lep podvig in zasluženo premagali vodilnega na lestvici. Goriški košarkarji so začeli zelo dobro in ob polovici polčasa povedli za 10 točk (23:13). V napadu so igrali mirno in organizirano, tako da so izvedli vse mete iz izdelanih položajev. Ko so gostitelji nastavili domovcem kombinirano consko obrambo, so le-ti imeli nekaj težav, naposled so si opomogli in sklenili polčas s prednostjo ene točke. Tudi v drugem polčasu so domovci nadaljevali z dobro igro. V 11. minuti pa je domači košarkar s komolcem udaril v čelo domovca Franca, mu povzročil globoko rano, tako da so ga morali celo odpeljati v videmsko bolnišnico. Tudi to ni zmedlo gostov, ki so še naprej igrali dobro, ohranili vodstvo 10 točk in tudi zasluženo zmagali. Pohvalo si zasluži vsa ekipa, posebno pa še Cej in Corsi za igro v napadu. (L.S.)

NOGOMET / DERBI PROMOCIJSKE LIGE V ŠTANDREŽU

Juventina - Primorje: obojim gre res za nohte, Zarja/Gaja v Tržiču

Juventina - Primorje Adriaker

V Štandrežu bo danes 12.prvenstveni derbi med Juventino in Primorjem. Doslej sta se šestkrat pomerili v 2.AL, zadnjih pet derbijev pa je bilo v tej ligi Obračun je rahlo v korist Primorja, ki je izbojevalo štiri zmage, Juventina pa je bila uspešna trikrat,. Skupno je padlo 25 golov. Primorje jih je dalo 15, Juventina pa 10. Za ljubitelje statistik naj omenimo, da sta se ekipi prvič srečali v sezoni 1965/66 v Štandrežu (10.10.65), ko so domačini zmagali s 3:0. Nato je bilo treba čakati kar osem sezon (1973/74), da sta se ekipi spet srečali. Nakar sta se ponovno pomerili šele v sezonah 1992/93in 1993/94, vedno v promocjiski ligi.

Ker tokrat igrata v Štandrežu, lahko posredujemo še podatek, da je na prvih treh derbijih zmagala Juventina (3:0, 1:0, 2:0), zadnja dva pa sta se končala neodločeno (2:2, 1:1). Primorje torej še ni zmagalo v Štandrežu in tudi tokrat bo boj za točke precej napet, saj sta ekipi na spodnjem delu lestvice in se borita za obstanek v ligi.

Za predvidevanje smo zato vprašali predstavnika oba tabora.

Peter Štoka (Primorje): »Vzdušje v ekipi je dobro, čeprav smo proti Manzanu računali na zmago, s katero bi izboljšali položaj na lestvici. Prav zaradi tega upamo, da bomo v Štandrežu osvojili točko, saj se zavedamo, da bo Juventina zaradi težkega položaja na lestvici igrala na vse ali nič. Glede postave, mislim, da ne bo večjih problemov, čeprav sta Crocetti in Štolfa izključena.«

Dario Kovic (Juventina): »Za derbi s Primorjem sem optimist. V ekipo se bo vrnil tudi Massimo Tabaj, ki bo po operaciji nosa igral z zaščitno masko. Glede na naš položaj na lestvici, za nas pride v poštev le zmaga. Tudi neodločen izid bi bil za nas premalo. V tem prvenstvu z Juventino še nisem dal gola, upam, da ga bom dosegel na derbiju.«

Dario Kovic (Juventina)

Peter Štoka (Primorje)

Monfalcone - Zarja/Gaja

Težko nalogo bodo v Tržiču imeli »modro-rumeni«, čeprav Tržačani, ki so na drugem mestu lestvice, ne igrajo več tako uspešno kot v začetnem delu prvenstva. Monfalcone je namreč v prvih sedmih tekmah zbral kar 19 točk. Po porazu (edini v tem prvenstvu), ki ga je doživel v 8. kolu proti S. Luigiju (2:0), je v preostalih devetih tekmah iztržil le dve zmagi in kar sedem neodločenih rezultatov. Trener Tržičanov Grillo je sicer v zadnjih tekmah imel probleme s postavo, Zaradi izključitve bo moral danes slediti tekmi s tribun vezni igralec Milan.

Tudi ekipa Zarje in Gaje ne bo igrala v popolni zasedbi. Sclaunich in M. Grgič sta izključena, vprašljiv je tudi nastop Altaraca. Po dolgi odsotnosti pa bo lahko spet stopil na igrišče Tognetti, ki je bil, zaradi izključitve 28. septembra lani v tekmi s S. Luigijem, kaznovan s prepovedjo igranja do 31. marca t. l. Disciplinska komisija pa mu je, po prizivu društva znižala kazen, tako da ga bo lahko trener Tul že danes poslal na igrišče.

2. AMATERSKA LIGA

Breg - Portuale

Po nedeljskem pekočem porazu v Vilešah bodo Brežani danes pred težko preizkušnjo, čeprav igrajo na domačem igrišču. Gostijo namreč tretjeuvrščeni Portuale, ki je po 12 pozitivnih nastopih v zadnjih treh tekmah iztržil le eno točko in s tem sta ga na lestvici prehitela Roianese in Natisone. Ker se pristaniščniki borijo za napredovanje, bodo seveda prišli v Dolino z namenom, da prekinejo negativon serijo. Brežani morajo prav zato igrati odločno in pazljivo, ker bi bile take napake, kot nedeljske, gotovo usodne. Brežane je nepričakovan poraz nekoliko potrl, navijači pa so prepričani, da bo ekipa reagirala. Trener Tron bo moral ubrati tudi primerno taktiko, saj bi ne smel imeti problemov s postavo.

Zaule - Mladost

Doberdobci danes gostujejo pri ekipi Zaule, ki ima enako število točk kot oni. Obeta se zato dokaj zanimivo srečanje. Mladost bo danes igrala v dokaj okrnjeni postavi, saj bodo odsotni izključeni Vitturelli ter poškodovana Peter Gergolet in Fontana. V prvem delu je Mladost izgubila doma z 0:1, gol pa je prejela prav v zadnji minuti. V doberdobskem taboru se zavedajo, da jih čaka danes dokaj težka naloga, močno pa si želijo nabrati čimveč točk, da bi si čimprej zagotovili obstanek v ligi. Priložnost za osvojitev vsaj ene točke bo tudi danes v Žavljah, seveda če bodo Doberdobci igrali na vso moč in samozavestno od prve do zadnje minute.

Chiarbola - Primorec

Trebenci gostujejo pri ekipi, ki je zaradi slabih rezultatov ob koncu prvega dela prvenstva zamenjala trenerja (Liggia - Curzolo). Mnogi so sicer ob začetku prvenstva vključili Tržačane med kandidate za napredovanje, vendar je bilo kmalu razvidno, da Chiarbola ne sodi v ta krog. Pozabiti pa ne smemo, da je tudi Chiarbola premagala Primorec doma. Po tem uspehu pa so Tržačani premagali le še Breg in iztržili sedem neodločenih razultatov, tako da so na predzadnjem mestu lestvice in jim preti nevarnost pred izpadom. Trebenci so ta čas v zelo dobri formi, poleg tega pa so v gosteh le dvakrat izgubili (Natisone, Poggio).

3. AMATERSKA LIGA

Zarja/Gaja B - Campanelle

V Bazovico pride ekipa, ki je trenutno v sijajni formi. Po obetavnem začetku je Campanelle v 7. in 8. kolu izgubil (S. Andrea, Servola). Vodstvo je takoj ukrepalo, trenerja Samca je zamenjal Vatta in odtlej Campanelle niso več izgubile (pet zaporednih zmag) in so se prebile do 3. mesta na lestvici. Našo ekipo čaka izredno težka naloga, toda v tem prvenstvu je že poskrbela za nekaj lepih prsenečenj.i

Kras - Venus

Sorazmerno lahko nalogo bodo verjetno imeli krasovci, ki ne bi smeli imeti večjih problemov s predzadnjeuvrščenim Venusom. Ta je v 14 tekmah zbral le šest točk. Kras je trikrat izgubil, Tržačani pa kar desetkrat. Poleg tega pa so dali le osem in dobili kar 34 golov. Edini problem za Kras je morda ta, da trener Cellie ne bo mogel računati na Schrignerja in Berceta, ki sta izključena.

Montebello D B - Breg B

Druga postava Brega, ki je v zadnjih tekmah zbrala le eno samo točko, igra proti ekipi, ki ima prodoren napad (33 danih golov), vendar tudi zelo ranljivo obrambo (25 prejetih golov). Na papirju so seveda Tržačani favoriti, vendar ne smemo pozabiti, da so v prvem delu prvenstva »plavi« izgubili proti Montebellu le z golom razlike (3:2). Zato bi bil tudi nedoločen rezultat za Brežane lep uspeh.

(Bruno Rupel)

NOGOMET / 1. AMATERSKA LIGA

»Neusmiljeni« na domačih tleh

Vesna in Sovodnje odločno za zmago proti Gonarsu in Lignanu

Vesna - Gonars

Križani gostijo ekipo, ki so jo v prvem delu prvenstva premagali, sicer s tesnim 1:0. Gonars je startal kot glavni favoriti a je v začetnem delu prvenstva povsem odpovedal, tako da je vodstvo kluba na novembrski borzi odstopilo nekaj izkušenih nogometašev ekipam višjih lig in dalo zaupanje mladim silam, zamenjalo pa je tudi trenerja (Spagnolo - Geissa). S to potezo je vodstvo pokazalo, da letos nima posebnih ambicij in da pripravlja kakovostno ekipo za prihodnjo sezono.

Križani so po treh ne preveč prepričljivih nastopih v nedeljo v Rudi potrdili, da so še vedno med najresnejšimi kandidati za napredovanje. Prav zato na domačih tleh ne smejo več zapravljati točk, kar pomeni, da je danes zmaga nujna, kljub temu da trener Nonis ne bo mogel razpolagati s kapetanom Soavijem, ki je poškodovan, in Silvestrijem, ki bo verjetno, kot Peter Sedmak, moral mirovati še nekaj časa.

Sovodnje - Lignano

Sovodenjci, ki so v nedeljo nerodno izgubili v Gonarsu, se bodo danes skušali takoj rehabilitirati pred svojimi navijači z zmago proti Lignanu. Njihova naloga gotovo ne bo lahka, saj je Lignano z 31 točkami na 4. mestu na lestvici in bodo poleg tega igrali brez svojega »motorčka« Marka Fatja, ki je izključen za dve koli. Odsoten pa bo še vedno poškodovani Bastiani. Tako ali drugače, v sovodenjskem taboru so odločni, da danes pospravijo vse tri točke. Med tednom so Sovodenjci igrali trening tekmo z Juventino in igrali neodločeno 1:1. Naj omenimo, da se je tekma prvega dela v Lignanu končala nedločeno brez gola.

Prvenstvi mladincev

DEŽELNI MLADINCI: Pro Romans - Juventina 0:1 (0:0).

POKRAJINSKI MLADINCI: Costalunga - Vesna 0:3, Fogliano - Primorje 2:1, Edile Adriatica - Zaarja/Gaja 0:2.

NOVICE

Dinamica z Orsinijem Genertel proti Neaplju

GORICA - Na današnjem gostovanju A2 lige v Fabrianu bi lahko goriška Dinamica računala tudi že na doprinos 24-letnega branilca Francesca Orsinija, ki ga je društvo najelo včeraj od Pepsija iz Riminija, potem ko je odstopilo Fumagallija Montani iz Forlija. Orsini je z Dinamico podpisal pogodbo do konca leta. V A ligi igra že šest let Livorno, Videm, Buckler Bologna, Siena), za sabo pa ima 128 nastopov in 991 točk. Po lepi zmagi v Imoli bo tržaški Genertel gostil v športni palači (ob 18. uri) gostil neapeljsko Baronio. Gostje imajo na lestvici 14 točk. S klopi jih formalno trenira igralec Pepe, dejansko pa jih s tribun vodi Foglia. Američan Johnson je uradno poškodovan, baje pa stavka, ker ne prejema plače. Mogoče jo bo dobil pred današnjo tekmo. Nevaren je njegov rojak Sandersk, ki dosega v povprečju 20 skokov na tekmo.
Današnji spored: Genertel - Baronia, Sassari - Livorno, Pozzuoli - Imola, Caserta - Avellino, Forlì - Jesi, Fabriano - Dinamica. Montecatini je prost.

A liga: derbi kola Udinese - Fiorentina

VIDEM - Derbi današnjega, 18. kola italijanske nogometne A lige bo v Firencah, kjer bo domače moštvo igralo proti Udineseju. Trener Malesani bo proti videmskemu moštvu potrdil isto enajsterico, ki je zmagala v gosteh proti Milanu. Udinesejev trener Zaccheroni bo gotovo uvrstil v moštvo Poggija in bo verjetno pustil na klopi Jorgensena. Vodilni Juventus bo gostoval v Lecceju, drugouvrščeni Inter pa v Brescii. Oba ne bosta imela lahkega dela.
DANAŠNJI SPRED (14.30): Bologna - Atalanta (izid 1. dela: 2:4), Brescia - Inter (1:2), Fiorentina - Udinese (3:2), Lecce - Juventus (0:2), Milan - Piacenza (1:1), Napoli - Lazio (0:2), Parma - Bari (2:0), Roma - Empoli (3:1), Vicenza - Sampdoria (1:2).
V včerajšnjem anticipiranem srečanju 20. kola B lige je Ravenna doma premagala Lucchese z 2:1 (1:0). Za gositelje sta bila uspešna Centofanti in Bertarelli, za goste pa Paci.

C2 liga: Triestina okrnjena

TRST - Triestina bo danes v C2 ligi igrala doma proti Pro Sestu, ki je s 23 točkami na sredini lestvice. Čeprav bo tržaško moštvo igralo v zelo okrnjeni postavi, je na današnjem srečanju favorit za zmago.

Drugi poraz Alpitoura

TREVISO - Le teden dni po porazu proti Černičevem Hatujem je Sisley v vnaprej igrani tekmi 5. povratnega kola odbojkarske A1 lige s 3:1 (15:9, 9:15, 15:7, 15:6) premagal Alpitour iz Cunea.
SISLEY: Gardini 17 (3+14), Gravina 10 (7+3), Desiderio, Zwerver 22 (9+13), Bernardi 20 (8+12), Blangè 9 (5+4), Fomin 27 (7+20), Pietrelli 1 (0+1), Cisolla. ALPITOUR: Pascual 31 (8+23), Simeonov 8 (1+7), Mastrangelo 2 (0+2), Papi 13 (5+8), Galli 18 (3+15), Grbić 5 (3+2), Giretto 11 (4+7), Casoli 9 (1+8), Jabif 8 (2+6). DANAŠNJI SPORED: Modena - Forlì, Gabeca - ComCavi, Jucker - Macerata, Piaggio - Mirabilandia, Conad - Jean Hatù.

Zmaga Phoenixa brez Miliča

MIAMI- Košarkarji Phoenixa so v tekmi v ligi NBA igrali v Miamiju in premagali tamkajšnjo Vročico s 74:71. Slovenski igralec pri Soncih Marko Milič tokrat ni dobil priložnosti za igro. Tekma je bila odločena šele 12 sekund pred koncem, ko je Rex Chapman zadel trojko. V Oaklandu so pri domačih Bojevnikih gostovali Biki iz Chicaga. Domači so bili zelo blizu zmagi, k čemur je veliko prispeval tudi naravnost porazen večer Michaela Jordana. Sicer je dosegel (zanj skromnih) 14 točk, s čimer je nadaljeval rekord lige NBA v zaporednih tekmah, na katerih je dosegel 10 ali več točk (tokrat že 804.), toda njegov met iz igre je bil katastrofalen - le 2:17. Bike je rešil Scottie Pippen z 22 točkami. Izidi: Boston - Charlotte 95:97, Indiana - Cleveland 89:83, Miami - Phoenix 71:74, Detroit - Washington 95:102, Utah - Dallas 104:94, LA Clippers - San Antonio 87:97, LA Lakers - Minnesota 121:114, Golden State - Chicago 80:87, Sacramento - Toronto 123:97.

Ivana Suhadolc prva v smučarskih tekih na svetovnem srečanju novinarjev

BAYRISCHZELL (Nemčija) - Na 44. svetovnem srečanju poklicnih novinarjev smučarjev (SCIJ) v nemškem Bayrischzellu je v smučarskih tekih med veterankami zmagala slovenska časnikarka Rai Ivana Suhadolc, ki je razdaljo 5 km pretekla v času 17:24, 10 in je bila za dobro minuto hitrejša od drugouvrščene Šoštaričeve iz Slovenije.

OI: za hokej ni zanimanja

NAGANO - Kriza azijskega gospodarstva in neugodno menjava med dolarjem in yenom pogojujeta predprodajo vstopnic za ogled olimpijskih tekem v Naganu. Doslej so prodali 84, 2 odstotka vstopnic, kar je za tri odstotke manj kot pred štirimi leti na OI v Lillehammerju. Razprodane so vstopnice za otvoritev, moški smuk, snowboard, akrobatsko smučanje, bob, curling, umetnostno in hitrostno drsanje. Kljub prisotnosti asov lige NHL je za hokej zanimanje skromno.

TENIS / ŽENSKI FINALE MEDNARODNEGA PRVENSTVA AVSTRALIJE

Hingis je igrala izvrstno Martinez ji je še pomagala

Za Švicarko je bila to že četrta zmaga v zadnjih petih finalih za veliki slam - Danes še moški finale Korda - Rios

Martina Hingis: »Težje je naslov ubranit«

MELBOURNE - Martina Hingis, prva nosilka teniškega turnirja za Grand slam v Melbournu, je upravičila vlogo favoritinje. S 6:3 in 6:3 je po 85 minutah igre premagala osmo postavljeno igralko Španko Conchito Martinez in ponovila lanski uspeh, ko je v finalu ugnala Francozinjo Mary Pierce. Tako je 17-letna Švicarka postala najmlajša igralka v zgodovini avstralskega turnirja, ki ji je uspel takšen podvig.

Hingisova, ki je tokrat petič zapored igrala v finalu na turnirju za grand slam in četrtič zmagala, ni imela večjih težav z Martinezovo. Premagovala jo je predvsem z dolgimi udarci in voleji ter z natančnimi diagonalnimi udarci tik ob rob igrišča. Martinezova pa ji je še »pomagala« s slabim serviranjem. V prvem nizu je sicer Švicarka začela slabo, saj je Martinezova osvojila prvo točko, nato pa je Hingisova povedla s 4:1 in vodstva do konca niza ni več spustila iz rok. Španka je bila še najbližje Hingisovi pri izidu 2:2 v drugem nizu, ko je uspešno odgovorila na vse napade Hingisove. Toda točke ji ni uspelo osvojiti, Hingisova pa je nato tekmici odvzela servis, povedla s 3:2 in upanja Martinezove na presenečenje v finalu je bilo konec.

»Veliko težje je naslov ubraniti, kot pa ga je bilo lani osvojiti. Takrat ni nihče pričakoval moje zmage. Zelo sem vesela, da mi je uspelo ponovno zmagati,« je po uspehu razlagala zadovoljna Hingisova, ki se je po zmagoslavju zahvalila tudi svoji materi. Slednja hčerko spremlja na vsakem turnirju in skrbno bdi nad njeno kariero.

Danes je na sporedu še moški finale med Čehom Petrom Kordo in Čilencem Marcelom Riosom. Tekmeca sta si med sabo zelo različna. Čeh je napadalec, Rios pa tekač ob osnovni črti. Obračun njunih medsebojnih dvobojev je izenačen - 3:3. »Kordo je zelo težko premagati«, je priznal mlajši Čilenec.

V moških dvojicah sta Avstralca Woodforde in Woodbridge nepričakovano prepustila naslov Švedu Bjorkmannu in Nizozemcu Eltingh. Izid finala: 6:2, 5:7, 2:6, 6:4, 6:3.

KOŠARKA

Finale Benetton T.System

Danes ob 18. uri (TV 19.00)

CASALECCHIO DI RENO - Benetton iz Trevisa in Teamsystem iz Bologne sta današnja finalista italijanskega pokala. Tekma bo ob 18.10 uri (Raidue ob 19. uri).

Benetton - Stefanel 77:60 (42:31)

BENETTON: Pittis 5, Marconato 9, Bonora 8, Rebraca 12, Sciarra 3, Niccolai 15, Williams 19, Rusconi 6.

STEFANEL: Gentile 14, Portaluppi, Jovanović 2, Sigalas 6, Ruggeri 7, Kidd 10, Sambugaro 3, Cantarello, Bailey 18.

PM: Benetton 23:27, Stefanel 1:2. TRI TOČKE: Benetton 8:19 (Bonora 2:7, Sciarra 1:1, Niccolai 3:3, Williams 2:7); Stefanel 3:13.

Teamsystem - Kinder 73:64 (38:28)

TEAMSYSTEM: Attruia 5, Myers 22, Wilkins 11, Chiacig 6, Rivers 19, Moretti 6, Fučka 4, O'Sullivan,

KINDER: Danilović 28, Abbio 4, Savić 10, Rigadeau 4, Frosini 3, Crippa, Nesterović 6, Sconochini 9.

SMUČANJE / MOŠKI IN ŽENSKI SMUK

Avstrijci po 13 letih spet uspešni v Garmischu

Prvi Schifferer - Na Švedskem Katja Seizinger premočna

GARMISCH PARTENKIRCHEN - Avstrijski smučarji so si po smuku za svetovni pokal v Garmisch Partenkirchnu oddahnili: spet so namreč zmagali, za nameček pa so ob zmagovalcu Andreasu Schiffererju imeli še pet uvrstitev med prvo deseterico. Oba poraza na domačem Kitzbuehlu sta tako pozabljena, uspešno pa se je vrnil tudi Hermann Maier. Osvojil je tretje mesto, med oba Avstrijca pa se je vrinil le Francoz Nicolas Burtin. Italijan Kristina Ghedina je z desetim mestom razočaral, edini slovenski smukač Aleš Brezavšček pa se je uvrstil na 45. mesto.

Uspeh Avstrijcev na progi Kandahar (prva zmaga po letu 1985, ko je slavil Helmut Hoeflener) sta dopolnila Stefan Eberharter in Hannes Trinkl s četrtim in šestim mestom. Vrnitev avstrijske reprezentance na stare položaje pa je bil obenem poraz za Švicarje, saj je bil njihov najboljši mož Franco Cavegn na 13. mestu, zmagovalec prve kitzbuehlske tekme Didier Cuche pa je bil šele 24. Schifferer je z zmago še utrdil mesto vodilnega v smukaškem seštevku svetovnega pokala. Hermann Maier pa tudi ne popušča v vodstvu v skupnem seštevku svetovnega pokala.

»Uspela mi je zelo dobra vožnja,« se je na cilju veselil zmagovalec. Startal je za Maierjem in ga prehitel za tričetrt sekunde, tako da je lahko nato dokaj mirno spremljal nadaljni razplet tekme. O pričakovanjih pred OI pa je povedal: »Nimam se za tako jasnega favorita pred OI, kot bi me radi videli

Andreas Schifferer

mnogi, upam pa, da bom tudi tam hiter.« Nadvse zadovoljen je bil, kljub ne popolnoma uspeli vožnji, tudi povratnik Maier, ki je tekmi v Kitzbuehlu izpustil zaradi vnetja golenice: »Zadovoljen sem, forma je spet takšna, kot je bila pred poškodbo. Mislim, da sem na najboljši poti, da na OI pokažem svoje znanje.«

Ženski smu je bil v švedskem Aareju, Nemka Katja Seizinger, ki v letošnji sezoni kraljuje v hitrih disciplinah, pa je še enkrat premagala vse tekmice. V Aareju na Švedskem je zmagala pred Avstrijko Renate Goetschl in Francozinjo Florence Masnada.

Progo Olympia, ki jo je načrtoval nekdanji švicarski smukač Bernhard Russi, so morali organizatorji skrajšati zaradi močnega vetra v zgornjem delu, tako da je bila namesto originalnih 2511 metrov dolga le 1780. Tekmovalke je motil tudi pravi skandinavski mraz, saj so termometri na cilju pokazali -18 stopinj Celzija. Na skrajšani progi se je najbolje znašla Seizingerjeva, ki je tako zmagala že sedmič v letošnji sezoni in četrtič v smuku. Nemški uspeh sta dopolnili Hilde Gerg z delitvijo četrtega mesta ter Martina Ertl na 8. mestu. Te tri tekmovalke so bile najboljše tudi v kombinaciji, za katero je štel še četrtkov slalom za svetovni pokal v Aareju. Najboljše tri nemške smukačice so dosegle trojno zmago, le vrstni red je bil nekoliko drugačen: prva Hilde Gerg, druga Martina Ertl in tretja Katja Seizinger. Seizingerjeva je z osvojenimi 160 točkami še utrdila vodtvo v skupnem seštevku svetovnega pokala, rdečo majico vodilne pa bo še naprej nosila tudi v smuku.

Tekmo je zaznamoval tudi hud padec Američanke Picabo Street, ki je tukaj že zmagala leta 1995. Tokrat se je Američanki, ki se po poškodbi kolena in enoletnem prisilnem počitku počasi spet prebija med najboljše smukačice na svetu, na najhitrejšem in najnevarnejšem delu proge odpela smučka, tako da je z veliko hitrostjo treščila v zaščitno ogrado. Kazalo je, da gre za hujšo poškodbo, saj se Streetova kar nekaj dolgih minut ni mogla pobrati, nato pa je ob pomoči trenerja, resda pošteno potolčena, vendarle sama zapustila prizorišče tekme

Italijanka Isolde Kostner je pristala na 7. mestu, Bibiana Perez pa je bila deveta. Slovenski smučarki Mojca Suhadolc in Spela Bračun se na razmeroma kratki in nezapleteni smukaški progi nista najbolje znašli. Suhadolčeva je bila 31, Bračunova pa je zasedla 34. mesto, v kombinaciji pa je bila 21.

ROKOMET / LIGA PRVAKOV

Genertelovi upi splahneli

Celjani včeraj izgubili v Zagrebu

Badel 1862 Zagreb - Celje Pivovarna Laško 26:22 (14:10)

BADEL: Pušnik, Losert, Udovičić 4, Goluža 4 (1), Baltić, Sujster, Bilić 2, Dominiković, Jović 5, Ivandija, Džomba 5, Saračević 6 (1).

CELJE: Lapajne, Perič, Šafarič 6, Vugrinec, Šerbec 2, Pajović 5, Jelčić, Pungartnik, Tomšič 2, Likavec, Cvijić, Puc 7 (2), Santl.

Sedemmetrovke: Badel 3 (2), Celje 2 (2). Izključitve: Badel 16 minut, Celje 10.

Rdeči karton: Pajović (60).

V zadnjem kolu kvalifikacijske skupine rokometne Lige prvakov je slovenski prvak izgubil v Zagrebu, s tem pa so ugasnila tudi vsa upanja tržaškega Genertela, da bi si danes z zmago v Islandiji zagotovil »zgodovinsko« uvrstitev v četrtfinale.

Odsotnost poškodovanih Načinoviča, Stefanoviča, Jelčiča in slab Peričev dan so bili preveč, da bi Celjani v Zagrebu iztržili več kot časten poraz. V končni fazi pa je bil poraz za Celjane pravzaprav nepomemben, saj so si že pred tekmo v Zagrebu zagotovili prvo mesto v skupini.

V naelektrenem ozračju, kakšnih 10.000 domačih navijačev je očitno popolnoma zmedlo celjski igralce, so bolje začeli domačini; povedli so z 1:0 in 2:1, v 10. minuti pa prvič z dvema goloma razlike. Tehtnico so slovenski prvaki uspeli v nadaljevanju nekoliko uravnotežiti, tako da so Zagrebčani skozi večji del prvega polčasa vodili za gol ali pa je bil izid izenačen, kljub vsemu pa so si po nekaterih napakah celjske obrambe uspeli v končnici priigrati štiri morda že odločilne gole prednosti.

Namesto, da bi se pivovarji v odmoru zbrali, se je zgodilo ravno nasprotno. Po dveh nepotrebnih napakah v začetku drugega dela so zaostjali za šest golov. V celjskih vratih je Periča zamenjal Lapajne, vendar tudi on ni mogel z nekaj obrambami preobrniti poteka srečanja. Pri Celjanih so bil v napadu strelsko razpoloženi le Safarič, Pajović in Puc, kar proti izjemno navdihnjenim hrvaškim prvakom ni bilo dovolj.

V Naganu močno sneži!

NAGANO - Močno sneženje v zadnjih dneh je v Naganu povzročilo precej težav v prometu. Največ preglavic so imeli organizatorji v Hakubi, kjer bo med drugim tudi olimpijski smuk. Prav na olimpijsko progo za smuk bodo organizatorji pred začetkom iger še nanesli 205 cm novega snega.

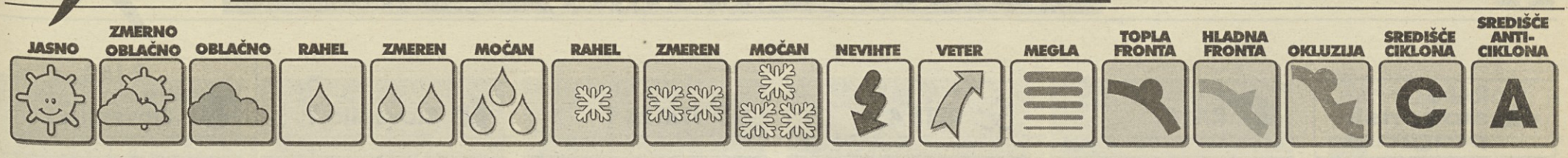

VREMENSKA SLIKA

Nad srednjo Evropo je območje visokega zračnega pritiska, nad Sredozemljem pa plitvo območje nizkega zračnega pritiska. V višinah priteka nad naše kraje hladen in občasno bolj vlažen zrak.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 17.11

Dolžina dneva 9.44.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 9.50 in zatone ob 22.34.

MORJE

Morje mirno, temperatura morja 8,8 stopinje C.

PLIMOVANJE

Danes: ob 0.09 najvišje 45 cm, ob 6.12 najnižje -24 cm, ob 11.46 najvišje 28 cm, ob 18.05 najnižje -45.

Jutri: ob 0.51 najvišje 41 cm, ob 7.08 najnižje -21 cm, ob 12.36 najvišje 17 cm, ob 18.44 najnižje -34.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	-2	2000 m	-9
1000 m	-5	2500 m	-10
1500 m	-9	2864 m	-10

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes bo v severovzhodni Sloveniji pretežno jasno, drugod pa oblačno. Na Notranjskem, Dolenjskem in v Beli krajini bo zjutraj in dopoldne občasno snežilo. Na Primorskem bo pihala burja. SOSEDNJE POKRAJINE: Pri sosedih bo delno jasno, v krajih južno od nas pa oblačno z občasnimi padavinami.

JUTRI

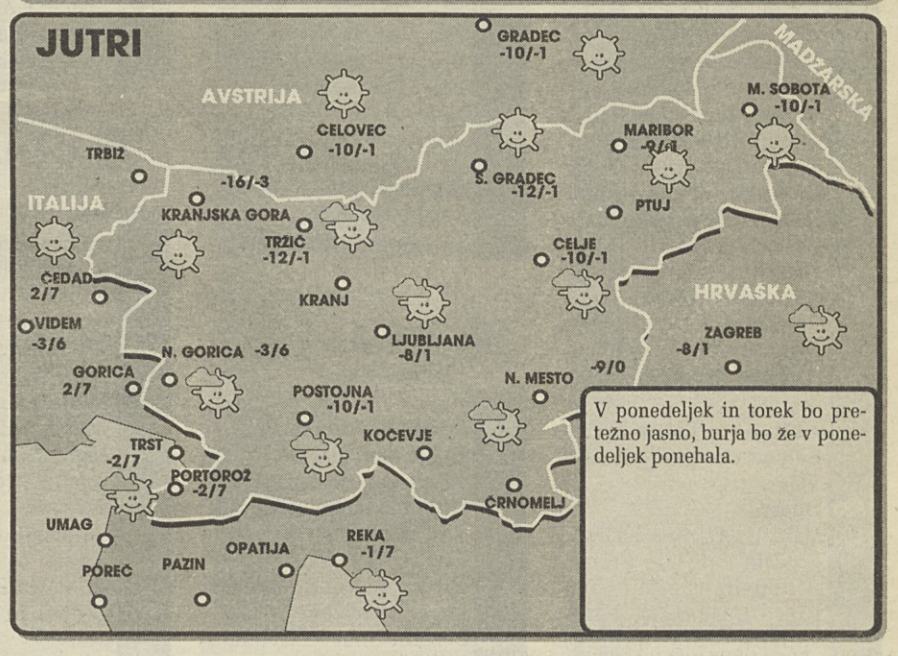

V ponedeljek in torek bo pretežno jasno, burja bo že v ponedeljek ponehala.

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 1. februarja, ob 11. uri - otroška matineja - M. in B. Solce »Potep«, v izvedbi lutkovenega gledališca Papilù.

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Danes, 1. februarja, ob 16. uri (red G(17) zadnja ponovitev: G. Feydeau »Le Dame de Chez Maxime« v izvedbi gledališke skupine Teatro di Genova. Režija Alfredo Arias. Nastopata Mariangela Melato in Eros Pagni. Predstava v abonmaju - odrezek 7 rumen.

Rezervacije vstopnic pri blagajni gledališca - (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih) in pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19).

V teku je predprodaja vstopnic za predstavo Stalnega gledališca F-JK »Senilità« Itala Sveva, ki jo je za gledališče priredil Alberto Bassetti. Režija Francesco Macedonio. V glavnih vlogah nastopajo Roberto Herlitzka, Lučka Počkaj, in Alvia Reale, ki bo na sporedu od 5. do 8. februarja in od 12. do 15. marca (predstava 3 - rdeče).

Gledališče Verdi - Operna in baletna sezona 1997/98

Danes, 1. februarja, ob 16. uri (reda G/G) zadnja ponovitev opere »Wozzeck« Albana Berga. Dirigent Wolfgang Bozic. V glavni vlogi nastopa Jurgen Linn.

Pri blagajni gledališca Verdi je v teku predprodaja vstopnic za balet »Mutationx« Mauriceja Béjarta: v soboto, 7.2., ob 20.30 (reda A/F; v nedeljo, 8.2., ob 16. uri (reda D/D); v torek, 10.2., ob 20.30 (reda B/A9; v sredo, 11.2., ob 20.30 (reda C/B); v četrtek, 12.2., ob 20.30 (reda E/C); v petek, 13.2., ob 20.30 (reda F/E); v soboto, 14.2., ob 17. uri (reda S/S); v nedeljo, 15.2., ob 16. uri (reda G/G). (Vstopnice za baleto so na razpolago tudi v Vidmu pri ACAS - Ul. Faedis 20 (tel. 0432 - 470918).

Blagajna gledališca (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 1. februarja, ob 11. uri Povem ti pravljico: »Robin Hood« v izvedbi gledališke skupine As.TrR. iz Firenc.

Danes, 1. februarja, ob 16.30 zadnja ponovitev: Luigi Pirandello »Uno, nessuno e centomila«. Režija Marco Mattolini. Nastopa Flavio Bucci.

Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti (urnik: 8.30-12.30, 16-19 - tel. 630063/638311) in pri blagajni gledališca Cristallo (tel. 390613) je možna rezervacija za predstavo »Plaza suite« Neila Simona.

Gledališče Silvio Pellico - »L'Armonia«

Danes, 1. februarja, ob 16.30 zadnja ponovitev komedije Maura Bogonija »Tergestene - Furlanopoli 1-1« v izvedbi gledališče skupine »Quei de Scala Santa«. Režija Silvio Petean.

Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT.

TRŽIČ

Občinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

V torek, 3. in v sredo, 4. februarja, ob 20.30 gostovanje gledališca Mobydick Teatri della Riviera »Il Milione quaderno veneziano di Marco Paolini«, nastopa Marco Paolini. Vstopnice dobite pri blagajni gledališča: od ponedeljka do sobote 17-19 (za informacije tel. 0481 - 494368/494365).

GORICA

Kulturni dom

Gorica Kinema - Gorizia Cinema: v četrtek, 5. februarja, ob 20.45 film »Ljubezenske zgodbe« (Poljska 1997). Režija Jerzy Stuhr

Za informacije: Kulturni dom Gorica (tel. 0481-33288).

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

V četrtek, 5. febraurja, ob 20.45: gostuje gledališka skupinaTeatri Uniti z Molierovo predstavo »Misantropo«. Režija Toni Servillo. Nastopajo Iaia Forte, Andrea Renzi in Toni Servillo.

Teatro Contatto - Avditorij Zanon

V petek, 6. in v soboto, 7. februarja, ob 20.30: Robert Lepage, Compagnia Ex-Machina, Segnali Culture Engineering: »Gli aghi e l'oppio« (Les aguilles et l'opium). Predstavo je napisal in režiral Robert Lepage.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

Jutri, 2. februarja, ob 20. uri gostuje Teater Gromki s predstavo »Je v glavi« (za izven).

V torek, 3. februarja, ob 17. uri - gledališka skupina OŠ in SŠ S. Kosovela s Sežana: Bojan Podgoršek »Hura za veljake, mlake kloake«.

PORTOROŽ

Avditorij

Danes, 1. februarja, ob 18. in ob 20.30 film »Do nagega«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V torek, 3. februarja, ob 19. uri (za abonmaja Studentski prvi in študentski drugi ter izven (konto): W. Shakespeare »Machbeth«.

Križanke - Viteška dvorana

Danes, 1. februarja, ob 20. uri edina ponovitev v Ljubljani: Koreodrama Ljubljana - Eugene Ionesco »Inštrukcija«.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica - Koncertna sezona 97/98

3. marca bo v Deutscher Hilfsverein nastopil harmonikaš Corrado Rojac s mezosopranistko Evo Mabellini. Na programu Frescobaldi, Bach, Pozzoli, Cajkin, Rojac in Solotarjov.

Gledališče Rossetti

Società dei concerti - Koncertna sezona 1997/98

V ponedeljek, 9. februarja, ob 20.30 bo nastopil Tokyo String Quartet. Na sporedu Mozart, Šostakovič. in Smetana

Gledališče Rossetti

V soboto, 14. februarja, ob 21. uri koncert Riccarda Coccianteja. Za abonente Stalnega gledališca FJK je predviden popust.

Dvorana Primo Rovis - (Ul. Ginnastica)

Jutri, 2. februarja,ob 16.30 bo v sklopu prireditev združenja Pro Senecture s samostojnim koncertom nastopila pianistka Tatjana Jercog. Na sporedu Beethoven, Brahms, Debussy, Liszt in Rahmaninov.

Kavarna S. Marco

Ul. Battisti18

V soboto, 7. februarja, ob 21. uri v okviru Tržaških glasbenih večerov bodo nastopil: A. Acciarino in Paolo Rizzi - »Nostalgia di Napoli« ter pesnica Ombretta Terdich.

TRŽIČ

Občinsko gledališče - Koncertna sezona 1997/98

V torek, 10. februarja, ob 20.30 koncert Dulce Pontes »Caminhos«. Vstopnice dobite pri blagajni gledališca (urnik: 10-12, 17-19 od ponedeljka do sobote), pri UTAT v Trstu in pri Discotex v Vidmu.

GORICA

SCGV E. Komel - Koncertna sezona 1997/98

V sredo, 4. februarja, ob 20.30 v veliki dvorani KC L. Bratuž: »Pavle Merkù med nami«. Sodelujeta MePZ Lojze Bratuž Gorica in Glasbeni atelje Emil Komel.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V torek, 3. februarja, ob 20.45 koncert Elvisa Costella, ob klavirju Steve Nieve.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

V torek, 3. februarja, ob 20.30 koncert Orkestra Gledališca G. Verdi iz Trsta.

LJUBLJANA

SNG Opera in balet

V torek, 3. februarja (abonma Torek), ob 20. uri (abonma Četrtek) -S. Prokofjev »Romeo in Julija« - razprodano.

Ponovitvi v četrtek, 5.2. (abonma Četrtek) - ob 19.30, 20.2. (abonma petek) - ob 16.30. Predstavi so tudi za izven in konto.

Cankarjev dom

V sredo, 4. februarja, ob 19.30 v Kosovelovi dvorani (študenti in dijaki) - abonma Mladi mladim: koncert Mirjam Brozina in Tina Hribar - klavir štiriročno; Klavirski trio: Ilonka Kovačič (klavir), Mojca Menoni (violina), Gregor Kovačič (klarinet).

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE -RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Galerija Rettori Tribbio: do 13. februarja razstavlja umetnik Enzo Maio. Urnik razstave: 10-12.30, 17-19.30, ob praznikih in nedeljah 11-13, zaprto ob ponedeljkih.

Galerija Nadia Bassanese: do 13. februarja bo na ogled razstava Federica Rizzija.

Občinska razstavna dvorana na Trgu Unità: do 22. februarja je na ogled razstava o škedenjski železarni. Urnik: 10-13, 17-20.

Palača Costanzi: do 25. februarja je na ogled razstava »Ljudje in medvedje«. Urnik: vsak dan od 9. do 19. ure.

Muzej Revoltella: do 8. februarja je na ogled razstava »Chersicla. Dall'informale alle muse energetiche«; danes, 1. februarja, ob 11. uri vodi obisk dr. Luca Geroni.

Poštna palača na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih).

ŠKEDENJ

KD Ivan Grbec (Škedenjska ulica 124)

Samo še danes, 1. februarja je od 10. do 12. ure na ogled je razstava fotografij Maria Magajne o škedenjskih motivih, delovanju domačega društva, maju 1945, osvoboditvi Trsta in manidestacijah.

KONTOVEL

Trgovina»Dolce Divani« (Kontovel 531): v ponedeljek, 16. februarja, ob 17. uri otvoritev skupinske razstave »L'arte riprende vita sul Carso«. Razstava bo odprta vse do 9. marca s sledečim urnikom: vsak dan, razen nedelje, od 14.30 do 17. ure..

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž (Drevored XX. septembra 85): do 20. februarja razstavlja svoje akvarele Andrej Kosič. Urnik: vsak dan, od ponedeljka do sobote, 17-19, ob nedeljah 10-12.

Galerija Ars - Katoliska knjigarna (Travnik 25): na ogled je razstava Robert Hlavaty ob 100-letnici rojstva.

Kulturni dom: v petek, 6. februarja, ob 18. uri otvoritev razstave ob 100-letnici Roberta Hlavatyja.

SLOVENIJA

SEŽANA

Mala galerija: na ogled je razstava akvarelov, ki jo prireja Društvo šaleških likovnikov.

Kosovelova knjižnica: do 28. februarja je na ogled razstava Karla Zelenka.

Kulturni center Srečka Kosovela: v četrtek, 5. februarja, ob 18. uri otvoritev razstave kipov in risb kiparja Zmaga Posege. Kiparjevo delo bo predstavila g. Nives Marvin. S krajšim koncertom bo na otvoritvi nastopil Godalni kvartet ARS.

TV SPORED ZA DANES

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Naša risanka: Jo Banana - Jutri bo drugače
20.30 TV dnevnik
20.45 Sportna tribuna
20.55 TV Mozaik

RAI 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.40 Dok.: Kvarkov svet
7.30 Otroški variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke
8.00 Variete: Plavo drevo
8.30 Variete: La banda dello Zecchino (vodita Alessandra Bellini in Marco Di Buono), vmes risanke in nan. Skrivnostni svet Alexa Macka
10.00 Aktualno: Linea verde
10.30 Nabožna oddaja: A sua immagine
10.55 Maša
12.00 Angelus in papežev blagoslov
12.20 Aktualno: Linea verde Zelena črta (vodi Sandro Vannucci)
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in... (vodijo Fabrizio Frizzi, Antonella Clerici, Gian Piero Galeazzi), vmes športni oddaji (15.20) Cambio di campo, (16.20) Slo per i finali
18.00 Dnevnik - Flash
18.10 Sport: 90. minuta
19.00 Variete: Domenica in...
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.45 TV film: Biblija - Mojzes (zgod., It.-ZDA '95, r. Robert Young, i. Christopher Lee, Anna Galiena, Ben Kingsley, F. Langella)
22.40 Dnevnik
22.45 Aktualno: TV 7 - Tednik (vodi Roamno Tamberlich)
0.15 Nočni dnevnik
0.30 Zapisnik, horoskop, vremenska napoved
0.35 Aktualno: Sottovoce - Potihoma: Maria Pia Ruspoli

RAI 2

7.00 Jutranji dnevnik
7.05 Variete: Jutro v družini (vodita T. Timperi in S. Martone), vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
10.05 Nedeljski Disney, vmes risanke in nan. Blossom
11.30 Variete: V družini (vodita Tiberio Timperi in Simonetta Martone)
13.00 Dnevnik, Tg2 Motori, 13.35 Telecamere
14.00 Vremenska napoved
14.05 Film: L' appartamento (kom., ZDA '60, r. B. Wilder, i. J. Lemmon)
16.15 Nan.: Sentinel (i. David J. Elliott)
18.00 Aktualno: Tg2 Dosje
18.55 Meteo 2
19.00 Šport: Domenica sprint
20.00 Risanke: Volk Alberto
20.30 Dnevnik Tg2
20.50 Film: Nome in codice: Nina (dram., ZDA '92, i. Bridget Fonda, G. Byrne)
22.25 Nan.: Law & Order
23.15 Dnevnik, vreme
23.35 Rubrika o židovski kulturi: Sorgente di vita
0.05 Film: Che? (kom., It. '72, r. R. Polanski, i. M. Mastroianni, S. Rome)

RAI 3

6.00 Variete: Fuori orario
8.25 Dober dan, glasba!
9.20 Film: Quattro passi sul lenzuolo (kom., ZDA '80, i. S. MacLaine)
11.00 Dok.: Geo & Geo
12.55 SP v smučanju: moški superveleslalom
14.00 Deželni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.25 Šport: Quelli che il calcio
16.35 Stadio sprint
17.15 Komični filmi: Charlie Chaplin
17.50 Glasba: Porretta soul festival
18.50 Vreme, dnevnik, deželne vesti , športne vesti
20.00 Aktualno: Okkupati
20.30 Variete: Blob
20.40 Aktualna odd. o zdravju: Elisir
22.25 Sportna nedelja
23.30 Dnevnik, deželne vesti
0.20 Dnevnik, vreme, filmske novosti
0.35 Variete: Fuori orario, vmes film: Aguirre furore di Dio (dram., Nem. '72, r. W. Herzog)

RETE 4

6.00 Nan.: Z odprtim srcem, 7.00 Peter Strohm, 8.00 Pregled tiska
8.30 Aktualno: Eurovillage
9.00 Nedeljski koncert
10.00 Maša
10.45 Aktualno: La domenica del villaggio, vmes (11.30) dnevnik
12.30 Dok.: L' altro azzurro
13.30 Dnevnik Tg4
14.00 Film: La gioia più grande (dram., ZDA '95)
16.00 Dokumenti: La macchina del tempo
18.00 Nan.: Colombo (i. P. Falk), vmes (18.55) dnevnik
20.35 Film: Il grande Jake (vestern, ZDA '71, i. J. Wayne, M. O'Hara, R. Boone)
22.40 Film: Cuore selvaggio (dram., ZDA '90, r. D. Lynch, i. N. Cage)
1.10 Pregled tiska
1.30 Nan.: Peter Strohm

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
9.00 Nabožna oddaja: Le frontiere dello spirito
10.00 TV film: Tutta colpa di papà (kom., ZDA '95, i. Monica Creel, Daniel C. Baunes, J. Eckhouse)
12.00 Nan.: Papà Noè (i. Daniel Hugh Kelly)
13.00 Dnevnik
13.30 Variete: Buona Domenica (vodijo Maurizio Costanzo, Paola Barale, Claudio Lippi, Enrico Papi, 1. del)
18.15 Nan.: Due per tre - Mla ljubezen (i. J. Dorelli, Loretta Goggi)
18.45 Variete: Buona domenica (drugi del)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 Variete: Stranamore (vodi Alberto Castagna)
22.45 Aktualni oddaji: Target - Anno zero (vodi Gaia De Laurentiis), 23.30 Nonsolomoda, 0.05 Cattivi maestri
0.20 Film: I ragazzi della via Paal (dram., Madž. '69, r. Zoltan Fabri, i. Anthony Kemp)
1.00 Nočni dnevnik Tg5
3.00 Nan.: Dream On
4.00 Nočni dnevnik
4.30 Missione impossibile

ITALIA 1

6.30 Otroški variete, vmes nan. in risanke ter varieteja Bim Bum Bam
9.40 Aktualno: La nostra inviata Manuela, rissanke
10.35 Variete: Investigatori invisibili
11.00 Variete: Mai dire gol
12.00 Odprti studio
12.45 Šport: Vodič nogometnega prvenstva, 13.30 Zadnje vesti z nogometnih igrišč
13.40 Variete: Volevo salutare (vodita Linus, Albertino)
15.30 Nan.: Baywatch
16.30 Košarka NBA Action
17.00 Variete: Benny Hill Show
17.30 Nan.: Tequila & Bonetti
18.30 Odprti studio, vremenska napoved
19.00 Inviato speciale
19.30 Nan.: I ragazzi della 3. C (i. F. Bracconeri)
20.30 Variete: Mai dire gol
21.30 Nan.: X-Files (i. David Duchovny, Gillian Anderson)
22.30 Športna oddaja: Pressing
0.30 Italija 1 šport
1.40 Film: Professione avvocato, missione giustiziere (pust., '92, i. Don The Dragon Wilson)
3.30 Nan.: Le avventure di Brisco County jr.

TELE 4

14.35 He Man
16.00 Kotiček zdravja
17.00 Film: Io non vedo tu non parli...
18.30 Nan.: Hardcastle & McCormick, Laff Movie
20.30 Film: Bob Carol Ted e Alice
23.00 Aktualna kronika

MONTECARLO

14.25 19.30, 22.35, 0.55 dnevnik, 12.10, 18.15 Šport
12.15 SP v smučanju
14.00 Film: Lady L (kom., VB '65, i. S. Loren)
16.40 Film: Assalto a Tombstone (vestern, ZDA '93)
18.55 21.35 Šport: Goleada
23.15 Sportna oddaja: Crono
23.45 Koncert: Janni
0.30 Film: Paris blues (dram., ZDA '91, r. Martin Ritt, i. Paul Newman)

Slovenija 1

8.35 Ozare (pon.)
8.50 Živ žav: nan. Ferdi, 9.00 Telerime, 9.05 lutkovna nan. Zvezdica, 9.30 risana nan. Čarobni šolski avtobus
9.55 Nedeljska maša
11.00 Dogodivščine z divjega zahoda (ZDA, 10.)
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Oddaja o ljudeh in živalih: 4 x 4
13.00 Poročila, vreme, šport
13.10 Vremenska panorama
13.50 Film: Pasja zmeda (Kan. '75, i. R. Moody, D. Soul)
15.25 TV genij
16.50 Obvestila, oglasi
17.00 Obzornik, vreme, šport
17.10 Oglasi
17.15 Po domače
18.55 Vrt gospodične Flore
19.10 Risanka, 19.20 Loto
19.30 TV Dnevnik, vreme, šport
19.50 Zrcalo tedna, Zoom
21.40 Večerni gost
22.40 Poročila, vreme, šport
22.55 Film: Moč volje (ZDA '59, i. O. Welles)
0.35 Vrt gospodične Flore
0.50 Vreme, napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Pr. za otroke
17.45 Nova Gorica Open 98: šahovski turnir
18.00 Film: Ljubezenski napitek št. 9
20.00 Napovednik, videospot
20.10 Srečanje zamejcev
20.25 Nova Gorica Open 98
20.40 Narodnozabavna glasba
21.20 Nan.: Grad pustolovščin
21.50 Nogomet: Hit GO -Rijeka

Slovenija 2

8.00 Vremenska panorama
9.10 TV prodaja
9.40 Film: Die Schelme Von Schelm (Nemčija)
10.55 Tedenski izbor: Pomp
11.40 V vrtincu, 12.25 Šport
19.25 Oglasi, napovedniki
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Dokumentarna serija: Stoletje ljudstva (VB, 3.)
20.55 Oglasi, napovedniki
21.00 Slovenski magazin
21.30 Šport v nedeljo
22.15 Nan.: V New Orleansu (ZDA, i. Tony Crane, S.n Walters, Barry Corbin, 4.)
23.50 Videoring

Koper

13.00 Euronews
15.15 Rokomet: Badel 1862 Zagreb - Pivovarna Laško
16.45 SP v smučanju: moški veleslalom
18.00 Program v slov. jeziku: TV Poper
19.00 TV dnevnik, vreme, šport
19.25 Risanke: Pravljice dedka Ciccia (18. epizoda)
20.00 Vesolje je, 20.30 Istra in...
21.00 Istrska nan.: Kljuni, zdrahe in «rebekini»
21.15 Nan.: Harry O
22.00 TV Dnevnik, vreme
22.15 Sportni dnevnik
22.30 Tenis: Open Avstralije TV Dnevnik-Vsedanes

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Ena izmed vaših lastnosti je, da ne gledate na to, kje živite, ohranite stik z naravo. Z vedno krajšimi dnevi imate tudi vi manj energije. Vaše telo zahteva zimski počitek.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Zadnje čase ste zelo napeti - poiščite način sproščanja, ki vam odgovarja. Izbirate lahko med avtogenim treningom, pomirjajočo kopeljo, športno aktivnostjo, itd.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V prihajajočem obdobju se bodo razrezile marsikatere čustvene težave, ki vam niso pustile spati. Veliko boste razmisljali o svojih domačih in prišli do zanimivih sklepov...

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vaše fizične zmogljivosti niso ravno na visku, zato jejte z vitamini bogato hrano in se toplo oblačite, da se izognete nepotrebnemu kihanju in smrkanju.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Med stirimi stenami boste nesrečni in nervozni. Potrebujete gibanje, spremembe, nove obraze... S tujimi ljudmi boste veliko bolj sproščeni in komunikativni kot z domačimi.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Na okolico boste delovali pomirjujoče. Spremljal vas bo občutek varnosti, zato se boste tudi sami v tem obdobju nekoliko sprostili in spočili.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ker boste bolj zadovoljni s seboj, se bodo razčistili tudi določeni problemi, ki ste jih imeli v odnosu z drugimi. Na delovnem mestu se boste znašli s pomočjo sodelavca.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Pogosto boste utrujeni in brezvoljni. Ste v odbobju, ko potebujete veliko spanja ter počitka. Mašcevalo se vam bo, da ste v preteklosti preveč naprezali.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: V poslovnem življenju vas bo sremljala sreča. Upravičeno ste lahko zadovoljni s svojim delom. Prosti čas boste večinoma preživeli v družbi svojih prijateljev.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Ugodne vplive zvezd lahko izkoristite predvsem na poslovnem področju. Ob pomoči prijatelja se vam bodo odprle možnosti za napredovanje.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Se vedno ste v dobri formi, ki jo kaže čim bolje izkoristiti. Vsi napori, ki jih vlagate v delo, bodo kmalu poplačani, saj bodo nadrejeni znali ceniti vaš trud in ideje.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Ne dovolite, da bi vam mnenje drugih ljudi uničilo razpoloženje. Ne razmisljajte toliko, kaj si znanci mislijo o vas, saj imate veliko bolj pomembnega dela.

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Barabakos in kosi (J. Snoj, dram. Z. Tavčar, r. A. Rustja, zadnji del); 10.30 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabožna glasba (i. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Primorski obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Noč po jubileju (J. Lukeš, r. A. Rustja);15.00 Iz Krajevnih stvarnosti; 15.30 Šport in glasba; 17.00 Poročila; 17.05 Iz krajevnih stvarnosti; Z naših prireditev: KZ Ave; 19.20 Napovednik.

Radio Občine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 9.30 Zrno v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska matineja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Kmetijska oddaja; 7.45 Glasb. utrinek; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik; 8.50 Zvočna reklama; 9.30, 10.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Humoristični prispevek: Du jes?!;14.30 Šport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih s T. Pircem; 22.00 Zrcalo dneva, nato Iz naše diskoteke; 0.00 Nočni program RS.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.50 Horoskop; 8.05 Ballate e sballate; 9.00 Kulturna poročila; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.15 Sigla single;11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 13.40 Bella Bellissima; 14.30 Ferry sport; 17.33 Lestvica LP; 18.30 Pripoved; 19.00 F. Schubert; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik, Šport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00,17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Prizma optimizma; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce;15.30 DIO; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 17.35 Minute za; 18.05 Detektivka; 18.35 MePZ Lipa zelenela je; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. ; 23.05 Literar. nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.30 Kulturne prireditve; 9.00 Gori, doli, naokoli; 9.35 Popevki tedna; 10.35 Gost; 13.00 Športno popoldne: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije;15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli;18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva, šport, vreme; 22.30 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Poročila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Evangeličansko bogoslužje; 10.05 Solisti in orkestri; 10.40 Izbrana proza; 13.05 APZ V. Vodopivec; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 15.50 Glasb. miniature; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkvena glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Svet glasbe; 22.05 Literarni portret; 22.30 Vokalno-instrumentalna glasba; 23.55 Napoved sporeda; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten - Duhovna misel (mag. M. Dovjak); 18.00-18.30 Za vesel konec tedna.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Pisana delavnica (vodi Breda Bertalanic)
20.30 TV DNEVNIK
20.50 Sportna tribuna

RAI 1

6.30 Jutranji dnevnik
6.45 Jutranja oddaja Unomattina (vodita Antonella Clerici, Maurizio Losa), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35 Film: Quello che è mio (dram., ZDA '89, i. Julia Watson, Robert Lang)
11.20 Aktualna oddaja o vrtnarstvu: Verdemattina (vodita Luca Sardella in Janira Majello)
11.30 Dnevnik
12.25 Vreme in kratke vesti
12.35 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Aktualna oddaja: Cara Giovanna (vodi Giovanna Milella)
15.20 Evropski dnevi
15.50 Mladinski variete: Solletico, vmes nan. Zorro in risanke (vodita Elisabetta Ferracini, Mauro Serio), vmes nan. Zorro
17.50 Danes v parlamentu
18.00 Dnevnik
18.10 Aktualno: Primaditutto
18.45 Variete: Colorado (vodi Alessandro Greco)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik in šport
20.40 Aktualna odd.: Il fatto (vodi Enzo Biagi)
20.50 Film: Il rapporto Pelican (thriller, ZDA '93, r. Alan J. Pakula, i. Julia Roberts, D. Washington)
22.45 Aktualno: Porta a porta (vodi Bruno Vespa)
0.15 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.45 Aktualno: tempo
1.10 Filozofija, nato Sottovoce - Potihoma

RAI 2

6.45 Pregled tiska
7.00 Jutranji Go cart: Risanke
8.45 Nan.: Lassie
9.10 Rubrika o protestantizmu
9.40 Nad.: Quando si ama, 10.00 Santa Barbara
10.45 Racconti di vita
11.00 Tg2 Medicina 33, 11.15 Dnevnik
11.30 Variete: I fatti vostri (vodi M. Giletti)
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Variete: Ci vediamo in TV
16.15 17.15 Poročila
16.30 Kronika v živo)
18.10 Vreme, dnevnik, šport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05 Nan.: J.A.G. Avvocati in divisa - Cloveška napaka
19.55 Variete: Macao
20.30 Večerni dnevnik
20.50 Nan.: Inšpektor Derrick (i. Horst Tappert)
23.00 Nan.: Disokkupati
23.30 Dnevnik, v parlamentu, vreme, šport, kino
0.35 Aktualno: Telecamere
0.55 Film: Gioco mortale (thriller, ZDA '96)

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik
8.35 Film: Brevi amori a Palma di Majorca (kom.)
10.10 Aktualno: Giovani, carini e disoccupati
10.30 Aktualno: Veroizpovedi, 11.00 Vprašanja ob koncu tisočletja
12.00 Dnevnik, 12.15 Šport
12.20 Aktulano: Telesogni, 13.00 Il grillo, 13.30 Media/Mente
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr - Znanstveni dnevnik, 15.00 dok. Bellitalia
15.30 Sport: nogomet B in C lige, 16.35 ciklokros
17.00 Dok.: Geo & Geo Vremenska napoved
18.30 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, deželne vesti, deželni šport
20.00 Od 20. do 20. ure
20.15 Blob
20.30 Variete: Qualcuno mi può giudicare
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Aktualno: Mixer
23.45 Sport: Sportfolio
0.30 Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

6.00 Nad.: Un amore di nonno, 6.50 Cuiore selvaggio
8.30 Pregled tiska
8.50 Nad.: Vendetta d' amore, 9.20 Amanti, 10.00 Regina, 10.30 Sei forte, papà
11.30 Dnevnik
11.40 Forum (vodi P. Perego)
13.00 Kolo sreče
13.30 Dnevnik
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
15.30 Film: Gli amanti dei cinque mari (pust., ZDA '55, i. J. Wayne, L. Turner)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto! - Cena je prava
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 TV film: Cura d'amore (dram., ZDA '95, i. J. Lithgow, A. O' Toole)
22.40 Film: Il console onorario (dram., VB '83, i. Michael Caine, R. Gere)
0.55 Pregled tiska
1.15 Nan.: Z odprtim srcem

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Aktualna odd. o dobrem počutju: Vivere bene benessere (vodi Maria Teresa Ruta)
9.45 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.30 Aktualna oddaja: Signore mie
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moški in ženske (vodi M. De Filippi)
15.40 Aktualna oddaja o zdravju: Vivere bene salute
16.15 Nan.: Ciao dottore! (i. Ulrich Reinthaller)
17.15 Kronika v živo: Verissimo sul posto
17.45 Aktualna oddaja: Verissimo (vodi Cristina Parodi)
18.35 Variete: Tira & Molla
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodi Ezio Greggio)
21.00 Film: Scemo & più scemo - Dumb and Dumber (kom., ZDA '95, i. Jim Carrey, Jeff Daniels)
23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (1.00) nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes nanizanke in risanke
9.20 Nan.: Supercar
10.20 Film: Due mafiosi nel Far West (kom., It. '64, i. Franchi-Ingrassia)
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55 Nan.: Willy, princ z Bel Aira
13.30 Risanke
14.20 Variete: Colpo di fulmine
15.00 Aktualno: Fuego! (vodi Alessia Marcuzzi)
15.30 Nan.: Sweet Valley High
16.05 Variete za najmlajše, risanke
17.30 Nan.: Xena principessa guerriero (i. L. Lawless)
18.30 Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio
19.00 Nan.: V osmih pod isto streho, 19.30 La tata (i. Juliet Mills)
20.00 Glasb. odd.: Sarabanda
20.45 Film: Omicidio incrociato - The Hit Man (krim., ZDA '91, i. Chuck Norris, M. Park, Al Waxman)
22.40 Variete: Scatafascio
0.00 Šport: Goals, veliki angleški nogomet
0.30 Fatti e misfatti

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
16.05 Nan.: He Man
17.00 Made in Italy
19.00 Zoom - Svet dela
20.05 Košarka
21.30 Telequattro šport
23.30 Zoom - Svet dela
0.00 Košarka

MONTECARLO

12.35 19.25, 22.40, 1.10 Dnevnik
11.00 Nan.: Ironside
12.00 Aktualna odd.: Candido
14.00 Film: Il ladro di Parigi (kom., '67, r. L. Malle)
16.30 Variete: Tappeto volante
18.00 Variete: Zap zap
20.10 Aktualno: Quinto potere?
20.40 Šport: Biscardijev proces
23.00 Aktualno: Titanic
23.30 Film: Un detective (dram., It.'69, i. F. Nero)

Slovenija 1

8.15 TV prodaja
8.45 Oddaje iz arhiva otroškega in mladinskega programa: Na potep po spominu
9.55 Tedenski izbor. Dok. serija: Novi raziskovalec
10.50 Na vrtu
11.15 Dok.: Živalski instinkt
12.05 Homo turisticus
12.25 Utrip, 12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila, vreme, šport
13.10 Vremenska panorama
13.25 Oddaja o ljudeh in živalih: 4 x 4
14.00 Tedesnki izbor: Večerni gost: Darja Hughes, 14.50 Zoom
16.20 Dober dan, Koroška
17.00 Obzornik, vreme, šport
17.10 Po Sloveniji
17.25 Oglasi, napovedniki
17.30 Otroški program: Radovedni Taček: Pilot
17.50 Dok. serija: Očividec
18.20 Recept za zdravo življenje
19.05 Risanka
19.10 Žrebanje 3 X 3 plus 6
19.30 TV dnevnik, vreme, šport
20.00 Napovedniki, oglasi
20.05 Nad.: Savannah (ZDA, i. David Gail, R. Lively, Jamie Luner, Paul Satterfield, 5. del)
20.55 Oglasi, napovedniki
21.00 Dok. oddaja: Kruh preživewtja - Od Auschwitza do Golega (2. del)
21.55 Oglasi, napovedniki
22.00 Odmevi - Univerzitetni razgledi
22.30 Kultura, vreme, šport
22.40 Oglasi, napovedniki
22.45 Pisave
23.20 Iz slovenskih ateljejev: Peter Cerne
23.35 Film: Tisto (ZDA)

TV PRIMORKA

8.00 16.30 Videostrani
16.30 Srečanje zamejcev
16.45 Sahovski turnir Open 98
17.00 Narodnozabavna glasba
17.40 Nan.: Grad pustolovščin
18.05 Nogomet: Hit GO-Rijeka
19.50 Napoved, videospot
20.00 Dnevnik TV Primorka
20.25 Šahovski turnir, reportaža s Kanina, šport
21.45 Nan.: To trapasto življenje (ZDA)
22.30 Glasbeni utrinek
23.00 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

7.45 1.15 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Nanizanka: Indaba (Francija, 5. epizoda)
10.00 Sport v nedeljo
10.45 Nanizanka: Ana Marija - Ženska gre svojo pot (Nem., 11. epizoda)
14.50 Tedenski izbor. Dokumentarna serija: Veliki miti in skrivnosti 20. stoletja (10. del)
15.20 Makedonski večer
17.00 TV prodaja
17.30 Nanizanka: Trdno v sedlu (Nova Zelandija, 17. ep.)
18.00 Oglasi, napovedniki
18.05 Nadaljevanka: Rodbina Mogadorskih (Fr., 8. del)
18.55 Napovedniki
19.00 TV igrica: Lingo
19.25 Napovedniki, oglasi
19.30 Videoring
19.55 Oglasi, napovedniki
20.00 Studio City
20.55 Napovedniki, oglasi
21.00 Zomp
22.00 Naovedniki, oglasi
22.05 10000 obratov
22.50 Oglasi, napovedniki
23.00 Brane Rončel izza odra
0.25 Nanizanka: Sestre (ZDA, 4. epizoda)

Koper

15.00 Euronews
16.00 Tecaj italijanskega jezika
16.30 Nan.: Harry O
17.15 Istra in...
17.45 Istrska nan.: Kljuuni, zdrahe in rebekini
18.00 Program v slovenskem jeziku: Sportna mreža
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik, vreme, šport
19.30 Eccheccimanca
20.00 Slovenia magazine
20.30 Kulturni magazin: Alica
21.00 Nan.: Kennedy (ZDA '83, i. M. Sheen, J. Shea, 6. del)
22.00 Dnevnik
22.15 Sconfini: Filmski festival
22.30 Program v slov. jeziku: Sportel
23.30 Sportna mreža

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz Četrtkovih srečanj, nato Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Nezaslišana simfonija (T. Rebula, podaja L. Počkaj, 3.); 9.40 Pravna posvetovalnica; 10.10 Koncert simfonične glasbe; 11.10 Pogovor z V. Bernard; 11.30 Slov. banke na Primorskem (M. Waltrisch); 12.00 V središču pozornosti; 12.40 MePZ Primorec-Tabor; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na otroškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: violinist S. krilov, pianistka S. Mormone; 18.00 Znanstveno raziskovanje: Slovenske mladinske ilegalne publikacije v Trstu in Gorici (1927-1940); 18.15 Glasba za vse okuse; 19.20 Napovednik.

Radio Občine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.;11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30,17.30,19.00 Dnevnik;6.15 Dobro jutro; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska,vreme; 8.17 Na rešetu; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Na rešetu; 10.45 Pesem tedna; 11.00 V podaljšku; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Bla bla radio, odd. za dijake; 19.00 Prenos RS, jingle Modri val; 20.00 Modri abonma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 Iz diskoteke

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o;10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Caro amico ti scrivo; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.00 L'una blu; 13.55 Casa mia casa tua; 14.10 Vivere oggi; 14.45 Tutto scuola;18.00 Magic bus; 18.45 Ruoli femminili; 19.25 Sigla single; 20.00 Radio Maribor.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih;18.15 Kultura;18.20 Zunanjepolitični feljton; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Odrske luči; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Kiosk, novicei; 8.45 Koledar prireditev; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost, drobtinice; 14.45 Zagon;15.30 DIO, vmes šport; 17.00 Hip hop; 18.00 Vroči stol; 18.50 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriza; 13.30 Pesmi O. Župančiča; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO; 17.15 Ekonomska politika; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.45 Kulturni globus; 19.30 Operni koncert; 20.00 Dvignjena zavesa; 20.30 Koncert iz Bruslja; 22.30 Komorni studio; 23.55 Glasba in napoved.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kratek stik .

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PR.A.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: http//www.primorski.it/
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373
žiro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

LE CARNI

TRST - TRG STARE MITNICE 1 (Largo Barriera Vecchia)

NAŠA PONUDBA

OD TORKA, 3. FEBRUARJA 1998

Pripravljeni in pakirani proizvodi

ROSTBIF V KOSU kg 15.980

GOVEJI FLORENTINSKI ZREZKI kg 18.980

GOVEJA ZAREBRNICA kg 15.980

GOVEJI ZREZKI/STEGNO kg 13.980

TELEČJI KOTLETI kg 17.980

TELEČJA KRAČA (»ossobuco«) kg 15.980

TELEČJA STEGNA V KOSIH kg 15.980

PIŠČANČJE PRSI kg 8.480

ZAJEC italijanska reja kg 8.980

JAGNJEČJI KOTLETI kg 21.980

GOVEDINA	Cena za kg
IZBRANO MLETO mešano govedina-teletina	4.980
CENENO ZA JUHO z dodatki	3.980
V KOŠČKIH ZA GOLAŽ nemastno	7.980
PREDNJA MEČA nemastno	8.980
REP	9.980
TANKI DEL PLEČETA (»capel de prete«)	11.980
ZADNJI BOČNIK (»muscolo«)	9.980
ZREZKI ZA »PIZZAIOLO»	12.980
PLJUČNA (»sottofiorentina«)	12.980
PLESKAVICE (»svizzere«)	8.980
JEZIK	9.980
JETRA ZREZKI	10.980
GOVEJE LIČNICE	9.980

TELETINA	Cena za kg
PRSA S KOSTJO	7.980
MEČA ZA PEČENKO	8.980
PLEČE	12.980
TANKI DEL PLEČETA (»capel de prete«)	18.980
ZREZKI za družino	16.980
IZBRANI ZREZKI	22.980
V KOŠČKIH ZA GOLAŽ	10.980
PLJUČNA PEČENKA	16.980
TELEČJA PODTREBUŠNA (»arrotolato«)	12.980
PLESKAVICE (»svizzere«)	8.980
CELA KRAČA	7.980
JETRA zrezki	17.980
TELEČJE LIČNICE	9.980

SVINJSKE BRŽOLE	8.980
SVINJSKA PRATA cela	11.980
SVINJSKA PRATA zrezki	13.980
SVINJSKI VRAT	8.980
SVINJSKE ZADNJE KRAČE	4.980
SVINJSKI FILE	6.980
SVINJSKO MLETO	8.980
»COTECHINO«	7.980

OČIŠČENI PIŠČANEC	3.980
PIŠČANČJE BEDRO	2.980
DEL PIŠČANČJEGA BEDRA (»fusi«)	5.180
DEL PIŠČANČJEGA BEDRA (»sottocosce«)	5.180
DEL PURANJEGA BEDRA (»fusi«)	2.680
PURANJE BEDRO	3.580
PURANJI ZREZEK	8.280
OČIŠČENA KOKOŠ	3.680

MLETO NEMASTNO ZA ŽIVALI 3.280

GOVEJE V KOŠČKIH ZA ŽIVALI 3.280

DO IZČRPANJA ZALOG